

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΝΣΓ' | ΤΕΥΧ. Α' | ΑΘΗΝΑΙ, 1. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14, Τ. 140-ΤΗΛ. 718-308 | 1 ΜΑΪΟΥ 1979 | ΑΡΙΘ. 9

ΕΟΡΤΙΟΝ ΓΡΑΜΜΑ*

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Αριθ. Πρωτ. 1340

Παναγιώτατε και Θειότατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης και Οἰκου-
μενικὸν Πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀγαπητὲ
και περιπόθητε ἀδελφὲ και συλλειτουργὲ τῆς
ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Δ ἡ μ ἦ τ ρ ι ε, τὴν
Ἑμετέραν Παναγιότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμε-
νοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Χ ρ ι σ τ ὸ ς Ἀ ν ἑ σ τ ῆ.

Και διὰ τῆς Ἀναστάσεως Αὐτοῦ ἐπληρώθη
τὰ πάντα ἐλπίδος ζωῆς, φωτὸς ἀγιασμοῦ και
εὐωδίας πνευματικῆς· δι' ἡμᾶς γὰρ ἐσταυρώθη
και τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀνέστη, ἵνα ἡμεῖς διὰ τῆς
δυναμείως Αὐτοῦ ἐν καινότητι ζωῆς περιπατή-
σωμεν και Αὐτῷ ἐν ἀγάπῃ ζήσωμεν.

Ὁ και σπουδάζοντες πάντοτε ποιεῖν, ὑπὲρ
τῆς Ἑμετέρας σεβασμίας Ἀγιότητος ἀδιαλεί-

* Ὅμοια Γράμματα ἀπεστάλησαν και πρὸς πάντας τοὺς
λοιποὺς Ὁρθοδόξους Πατριάρχας και τοὺς Ἀρχηγοὺς τῶν
Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν.

πτως προσευχόμενοι, πόθῳ τανῦν ἐν Χριστῷ ἀνα-
στάντι κατασπαζόμεθα, ἀδελφοποθήτως τὸν πα-
σχάλιον προσφωνοῦντες ἀσπασμόν.

Χ ρ ι σ τ ὸ ς Ἀ ν ἑ σ τ ῆ.

Δεόμεθα δὲ τοῦ πανσθενουργοῦ Νικητοῦ, ἵνα
μεταδῶ Ἑμῖν τε και τοῖς σὺν Ἑμῖν ἅπασιν ἀ-
γίοις ἀδελφοῖς ἀρχιερεῦσι, τῷ τε ἱερῷ κλήρῳ και
τῷ πιστῷ λαῷ τὴν χαρὰν και τὴν δύναμιν τῆς ἀ-
ναστάσεως Αὐτοῦ, στερεοῖ τὴν καθ' Ἑμᾶς ἀγίαν
Ἐκκλησίαν και πληθύνῃ τὰ γεννήματα τῆς δι-
καιοσύνης Ἑμῶν.

Εὐχόμεθα δὲ και ὑπὲρ τῶν τε ἀπειθούντων
τῷ Εὐαγγελίῳ και τῶν πλανωμένων και ὑπὲρ
τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, ἵνα πάντες ἐπιγόν-
τες τὸν Χριστὸν και τὴν δύναμιν τῆς ἀναστά-
σεως Αὐτοῦ, ἐν ἐνὶ στόματι και μιᾷ καρδίᾳ σὺν
ἡμῖν δοξάζωσιν Αὐτὸν τὸν ἐπινίκιον εὐσεβοφρό-
νως ἄδοντες.

Χ ρ ι σ τ ὸ ς Ἀ ν ἑ σ τ ῆ.

Ἐπὶ δὲ τούτοις και αὐθις τὴν Ἑμετέραν Ἀ-
γιότητα ἐν Χριστῷ ἀναστάντι ἀδελφικῶς μετ'
ἀγάπης πολλῆς κατασπαζόμενοι διατελοῦμεν.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ, Πρόεδρος
Πάσχα 1979

ΠΑΣΧΑΛΙΟΣ ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

† Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Σ Ε Ρ Α Φ Ε Ι Μ

Πρὸς

Τὸ Χριστεπώνυμον Πλήρωμα τῆς καθ' Ἡμᾶς

Ἀγιοπάτης Ἀρχιεπισκοπῆς

«Ἀναστάσεως ἡμέρα, λαμπρυνθῶμεν λαοί,

Πάσχα Κυρίου, Πάσχα».

Ἀγαπητοί μου,

Ἡ πνευματικὴ πορεία τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἔφθασεν εἰς τέλος πρὸ τῶν παμφώτων πυλῶν τῆς Θείας Δόξης.

Ὁ Ἄμνός τοῦ Θεοῦ, ὁ αἵρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον πρὸ αἰῶνων ἐκήρυξεν ὁ Προφήτης Ἡσαΐας, ἦλθεν εἰς σφαγὴν ἐκούσιον, ἐκ χειρῶν πλασμάτων Του ἀσχημίας καταδεξάμενος, ἵνα διὰ τῆς θριαμβευτικῆς Του Ἀναστάσεως χάριση εἰς ἡμᾶς ὡς δωρεὰν τὴν ἐκ τοῦ τάφου τῆς ἁμαρτίας ἀνάστασιν.

Θάνατος, Ἀδελφοί μου, ὑπάρχει μόνον εἰς τὸν χῶρον τῆς ἀπιστίας. Θάνατος ὑπάρχει ἐκεῖ ὅπου ἡ ὕλη ἐκτοπίζει τὸ πνεῦμα. Θάνατος ὑπάρχει ἐκεῖ ὅπου ὁ ἐωσφορικὸς ἐγωϊσμὸς παρασύρει τὸν ἄνθρωπον νὰ λησμονήσῃ τὴν προέλευσίν του καὶ τὸν αἰώνιον προορισμὸν του καὶ νὰ συνταυτίσῃ τὴν ὑπαρξίν του πρὸς μόνον τὸ παρόν. Πράγμα πὺ σημαίνει αὐτοδιάλυσιν τῆς Θεοσύστατης εἰς τὸν ἄνθρωπον ψυχῆς, μονοκρατορίαν τοῦ ὕλικου σώματος καὶ μορφὴν ζωῆς, πὺ σαφῶς ὑπολείπεται καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιπέδου τῶν ἀλόγων ζῶων.

Εἰς τοιαύτην πτώσιν ἐκπεσὼν ὁ παλαιὸς Ἀδάμ ἀπώλεσε Παράδεισον καὶ οὕτως ἡ κορωνίδα τῆς δημιουργίας, τὸ καύχημα καὶ ἡ εἰκὼν τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ τοῦ φωτεινοῦ ὑπερώου τῆς μετὰ τοῦ Πλάστου συμβασιλείας ἐξέπεσεν εἰς τὸν ἀνήλιον, καὶ πλήρη θλίψεων καὶ περιπετειῶν καὶ θανάτου σκοτεινὸν χῶρον τῆς ἀποστασίας.

Αὕτη ἡ πρώτη θλιβερὴ φάσις τοῦ ἀνθρωπίνου δράματος, πὺ μετέβαλε τὸν ἄρχοντα σὲ δοῦλον. Διὰ νὰ ἀκολουθήσῃ ἀνὰ τοὺς αἰῶνας ἡ ἐν μέσῳ ἀκανθῶν καὶ τριβόλων πορεία καὶ μέχρι τῆς σήμερον.

Ἦδη ὅμως, Ἀδελφοί μου, ἔχομεν «ἀφθαρσίας πηγῆν», τὴν, διὰ τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ, δωρεὰν εἰς τὰ ἴδια ἐπάνοδον, καθὼς ἀκούομεν τὴν παρήγορον φωνὴν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, διακηρύσσοντος εἰς τὸν σημερινὸν λόγον του:

«εἰ τις εὐσεβὴς καὶ φιλόθεος,

ἀπολαυέτω τῆς καλῆς ταύτης καὶ λαμπρᾶς πανηγύρεως».

Καὶ τὴν χαρὰν ταύτην, ἂς μὴ σκιάζῃ ἡ πικρία ἐκ τῶν θλιβερῶν γεγονότων τοῦ σημερινοῦ κόσμου. Οἱ βραδυποροῦντες εἰς ἀπόλαυσιν τῶν προσφερομένων ἀγαθῶν, καὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν θὰ εἶναι δεκτοὶ εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ Οἰκοδεσπότη. Διότι καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς ἀστεῖρευτη καὶ ὁ μίσχος ὁ σιτευτὸς πολὺς, ὥστε οὐδεὶς νὰ ἐξέλθῃ πεινῶν.

Ἡμεῖς ἀπὸ τῆς παμφώτου πνευματικῆς νησίδος τῆς ἀναστασίμου χαρᾶς, εὐελπιστοῦντες εἰς τὴν πάντοτε ἀνοικτὴν ἀγκάλην διὰ πάντα ἐπιστρέφοντα ἄσωτον υἱόν, θὰ προσευχώμεθα καὶ διὰ τοὺς μακρὰν ἐμμένοντας ἀδελφούς μας, μὲ

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΤΟΥ ΣΕΠΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ Κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΟΥΡΚΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΝ Κ. ΕΤΖΕΒΙΤ

«Ἄν και μὲ τὸ ὑπὸ ἡμερομηνία 4 Μαρτίου 1978 ὑπόμνημά μας καὶ στὴ συνέχεια τὸ ὑπὸ ἡμερομηνία 29 Ἰανουαρίου 1979 δεύτερο ὑπόμνημά μας, εἶχαμε ἀναφέρει στὴν ἀξιότιμη κυβέρνησί μας τὰ προβλήματα πού εἶχαν προκύψει μεταξύ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Βακουφίων ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Πατριαρχείου μας καὶ ἐκκλησιῶν καὶ φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων τῆς κοινότητός μας ἀφ' ἑτέρου καὶ ὡς ἀπάντησι εἶχε ἐπιδειχθῆ ἀπὸ τὴν κυβέρνησί μας στενὴ κατανόησι καὶ καλὴ διάθεσι σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ θετικὴ ἐπίλυση τῶν προβλημάτων, τόσο τὸ Πατριαρχεῖο μας, ὅσο καὶ ἡ κοινότητά μας, ἔχουν ἀφειθῆ τῇ φορᾷ αὐτῇ ἀντιμέτωπα μὲ πολὺ πικρὰ διοικητικὰ καὶ δικαστικὰ ἀποτελέσματα τῶν προβλημάτων αὐτῶν, λόγω τῆς ἔκνομης στάσεως τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Βακουφίων πού ἔχει σκληρυνθῆ ἀκόμη περισσότερο. Ἔτσι ὥστε: Ἡ Γενικὴ Διεύθυνση Βακουφίων, μὲ τὸν ἰσχυρισμὸ ὅτι διαταράσσεται ἡ δημοσία τάξι, ζητεῖ τὴν ἀκύρωσι τῶν τίτλων κυριότητος γιὰ τὰ ἀκίνητα τὰ ὁποῖα τὸ Πατριαρχεῖο, οἱ ἐκκλησίες καὶ τὰ φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα τῆς κοινότητος ἀπέκτησαν μετὰ τὸ 1936 στὰ πλαίσια τῶν διατάξεων τῶν νόμων, συνεχίζει νὰ ἀπαιτῆ τὸ φόρο πέντε τοῖς ἑκατῶ, συνεχίζονται οἱ δίκες πού προέκυψαν ἀπ' αὐτόν,

ἀπομακρύνονται τῶν καθηκόντων τους τὰ διοικητικὰ συμβούλια, ἀπλώνεται χέρι στὰ ἱερά σκεύη τῶν ἐκκλησιῶν μας, κατάσχονται καὶ ἐκποιούνται τὰ τηλέφωνα τῶν σχολείων καὶ φιλανθρωπικῶν μας ἰδρυμάτων. Ἀφ' ἑτέρου ἡ Οἰκονομικὴ Ἐφορεία, ζητεῖ κτηματικὸ φόρο ἀπὸ τὶς ἐκκλησίες, σχολεῖα καὶ φιλανθρωπικὰ μας ἰδρύματα καὶ ἀσκεῖ οἰκονομικὴ πίεσι. Στὶς δίκες πού ἐγείρονται ἀπὸ τὴ Γενικὴ Διεύθυνσι Βακουφίων ἐναντία στὰ κοινοτικά βακούφια, δὲν ἀναγνωρίζεται στὰ διοικητικὰ συμβούλια τὸ δικαίωμα καὶ ἡ ἀρμοδιότητα νὰ διορίζουν δικηγόρους πρὸς ὑπεράσπισί τους, τὸ δικαίωμα αὐτό, τὸ ὁποῖο ἀναγνωρίζεται σὲ ὅλους τοὺς πολίτες τῆς Τουρικῆς Δημοκρατίας ἀπὸ τὸ Σύνταγμα, τοὺς νόμους καὶ τοῦ περὶ δικηγόρων νόμου, ἀποστερεῖται ἀπὸ τὰ διοικητικὰ συμβούλια. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ τὰ μέλη τῶν διοικητικῶν συμβουλίων παραπέμπονται στὴν Εἰσαγγελία καὶ διὰ τῆς Ἀστυνομίας ἀσκεῖται ἐπ' αὐτῶν πίεσι. Τὸ πρᾶγμα προχωρεῖ ἀκόμα περισσότερο καὶ τὶς τελευταῖες μέρες ἀσκούνται ἐφαρμογές πού δὲν παρατηρήθηκαν τὴν ἐποχὴ τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας καὶ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Δημοκρατίας μας, καταλαμβάνονται ἐν ὀνόματι τοῦ κράτους ἀπὸ τὴ Γενικὴ Διεύθυνσι Βακουφίων ἔνιες ἐκκλησίες, παραρτη-

τὴν βεβαιότητα, ὅτι ἡ προσευχὴ μας, διερχομένη διὰ τοῦ Ζωοδόχου Τάφου καὶ μὲ τὸν σεισμὸν τῆς Νίκης κατὰ τοῦ Θανάτου, θὰ ἀποκυλίση τὸν σφόδρα μέγαν λίθον τῆς ἀρνήσεως τοῦ κόσμου τούτου, ὥστε καὶ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ δεύτεροι τὸν μισθὸν ἀπολαύωμεν εἰς τὸ συμπόσιον τῆς πίστεως ἀπὸ κοινοῦ, ἐν εὐφροσύνῃ διακηρύσσοντες μὲ τὸν αὐτὸν Μεγάλον Πατέρα Ἰερὸν Χρυσόστομον:

«Μηδεὶς θρηνείτω πενίαν,
»ἐφάνη γὰρ ἡ κοινὴ βασιλεία»

Καὶ αὐτοὶ οἱ τὸν τάφον φυλάσσοντες σιδηρόφρακτοι στρατιῶται τοῦ πονηροῦ, οἱ τῶν ἀντινομῶν, τοῦ ἐγωϊσμοῦ καὶ τῆς ἀθείας ὑπηρεταί, ἔκθαμβοι γενόμενοι ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου φωτὸς τῆς ἀληθείας, μὲ τὴν στρατείαν τῶν Μυροφόρων συντασσόμενοι, ὡς πιστὸς Λαὸς τοῦ Θεοῦ, θὰ

προσφέρουν μεθ' ἡμῶν λατρείαν εἰς τὸν ἀληθινὸν Θεόν, ὥστε οἱ πάντες τὸ χαρμόσυνον μῆνυμα τῆς Ἀναστάσεως ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον γῆς νὰ μεταφέρομεν εἰς τὴν πνευματικὴν Ἱερουσαλὴμ τοῦ παρόντος, ὡς προανάκρουσμα τῆς μελλούσης πανηγύρεως καὶ χαρᾶς, εἰς τὴν ἄνω Ἱερουσαλὴμ τῆς αἰωνιότητος.

Τῆς ἐλπιδοφόρου ταύτης χαρᾶς προγευόμενοι καὶ ἀλλήλους ἐν Ἀναστάντι Χριστῷ καὶ ἀγαλλιάσει περιπτυσσόμενοι, ἐν πνευματικῇ ἐξάρσει ψυχῆς καὶ καρδίας βοήσωμεν:

«ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ»

Μετὰ διαπύρων πατρικῶν πασχαλίων εὐχῶν

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ 1979

ΤΟ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑ ΩΣ “ΗΔΟΝΙΣΤΙΚΟΝ,” ΚΑΙ Ο ΑΛΚΟΟΛΙΣΜΟΣ ΩΣ “ΚΕΡΚΟΠΟΡΤΑ,” ΠΡΟΣ ΠΑΡΑΣΤΡΑΤΗΜΑ, ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΥΤΟΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΝ*

Πανοσιολογιώτατε, Ἐκπρόσωπε τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ,

Ἐκφράζω θαυμάσιον τὴν εὐγνωμοσύνην μου, διότι ἡ ψυχικὴ συμπαράστασις τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος καὶ ἡ ὑμέτερα παρουσία, προσδίδουν εἰς τὴν κοινωφελῆ καὶ διὰ τοῦτο θεοφιλεῖ αὐτὴν ἐκδήλωσιν — τὴν ἀφιερωμένην εἰς τὴν Ἑβδομάδα Σταυροφορίας κατὰ τοῦ Ἀλκοολισμοῦ — ἐκδήλωσιν τόσοσιν πλουσίαν εἰς ἀτομικόν, οἰκογενειακόν, κοινοτικόν, κοινωνικόν καὶ ἐθνικόν περιεχόμενον, προσδίδουν, λέγω, τὴν ἀγιότητα τῆς αἰωνίας Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐνδυναμῶν δὲ τὸν ζῆλον τοῦ Προεδρείου καὶ τῶν Μελῶν — τῆς τελοῦσης ὑπὸ τὴν ἰσχυρὰν προστασίαν τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος «Πανελληνίου Ἀντιαλκοολικῆς Σταυροφορίας» — πρὸς περαιτέρω Ὀρθοπραξίαν.

Δοξολογίαν ἀναπέμπω πρὸς τὸν οὐράνιον Πατέρα καὶ διότι ἐπέτρεψε νὰ εἶπω ἐνταῦθα τὸν προσήκοντα λόγον τὴν παραμονὴν τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ἁγιωτάτη ἡμῶν Ἐκκλησία σεμνύνεται καὶ καυχᾶται ἐπὶ τῇ ἱερᾷ μνήμῃ καὶ τιμᾷ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου, ἐνδόξου καὶ θαυματουργοῦ Ἱερομάρτυρος Ἀντίπα, Ἐπισκόπου Περγᾶμου καὶ πρώτου μάρτυρος τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας.

* Πανηγυρικὸς λόγος πραγματοποιηθεὶς, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Πανελληνίου Ἀντιαλκοολικῆς Σταυροφορίας, τὴν 10ην Ἀπριλίου 1979, εἰς τὴν Αἴθουσαν Τελετῶν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν, κατὰ τὴν ἐναρκτήριον ἐκδήλωσιν τῆς Ἑβδομάδος Σταυροφορίας κατὰ τοῦ Ἀλκοολισμοῦ.

ματα καὶ ἀκίνητά τους ποὺ ἀνήκουν στὴν κοινότητά μας καὶ θρησκευτικῶς ὑπάγονται στὸ Πατριαρχεῖο μας. Ἔτσι ὥστε: Καταλήφθηκαν ἀπὸ τὴ Γενικὴ Διευθύνσι Βακουφίων καὶ κατέστησαν κατηλειμμένα θακούφια ἢ ὑπαγόμενῃ στὴν ὑποδιοίκησι Φατίχ, ρωμαϊκῆ ἐκκλησία Ἁγίου Γεωργίου Ἐντιρνέκαπι, ἢ ρωμαϊκῆ ἐκκλησία Ἁγίου Γεωργίου Φαναρίου Μουράτ Μολλά, ἢ ρωμαϊκῆ ἐκκλησία Παναγίας Σαλματοδρουκίου, ἢ ρωμαϊκῆ ἐκκλησία Παναγίας Τεκφούρ σαρὰι καὶ ἢ ρωμαϊκῆ ἐκκλησία Ταξιαρχῶν Στένης. Μὲ τὴν ἐκδοσὶ αὐτῆ, εἶναι μελλοντικὰ πιθανὴ ἢ κατάληψι καὶ ἄλλων ἐκκλησιῶν καὶ κοινοτικῶν μας θακουφίων. Φέροντας σὲ γνῶσι σας τὴν τελευταία αὐτῆ κατάστασι, διαμαρτυρῶμαστε ὡς Πατριαρχεῖο. Δὲν ὑφίσταται καμμία νομικὴ αἰτία ποὺ νὰ δικαιῶνῃ τὴ στάσι τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Βακουφίων. Τὸ δηλωτικὸ ποὺ ἔδωσαν θάσει τοῦ

νικῆς Πίστεως εἰς Μ. Ἀσίαν, τοῦ Ἱατροῦ καὶ Προστάτου τῆς ἰδιαίτερας Εἰδικότητός μου, τοῦ ὁποίου τὴν μνήμην θαθέως εὐλαβοῦμαι, καὶ τοῦ ὁποίου τὸ ἐν τῇ γῆ θεῖον Κατοικητήριον καὶ τὸν ἐν Γουδί Εὐκτήριον Οἶκον ἠγαθύνθη ἢ Αὐτοῦ Μακαριότητος νὰ καθαγιασῇ καὶ νὰ ἐγκαινιάσῃ τὴν Κυριακὴν 25ην Μαΐου τοῦ 1975.

Κύριοι Βουλευταί,

Κύριε Πρόεδρε τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας,

Κύριε Ἀρχηγέ καὶ Κύριοι ἐπίτιμοι Ἀρχηγοὶ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων,

Κύριε Ἐκπρόσωπε τοῦ Κυρίου Ἀρχηγοῦ τῆς Χωροφυλακῆς,

Κύριοι Ἀκαδημαϊκοί,

Κύριοι Καθηγηταί,

Κύριε Πρόεδρε καὶ φίλτατα Μέλη τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ε.Ε.Σ.,

Ἀρχοντες Ὀφφικιαλοὶ τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας,

Κύριοι Πρόεδροι τῶν Ἀδελφῶν Σωματείων Εὐποιίας,

Ἐξ ὄλης ψυχῆς καὶ καρδίας εὐχαριστοῦμεν, διότι, διὰ τῆς παρουσίας καὶ συμπαραστάσεώς σας, λαμπρῶ-

περὶ Βακουφίων ὑπ' ἀριθμὸν 2762 Νόμου τὸ 1936, οἱ ὑπαγόμενες θρησκευτικῶς στὸ Πατριαρχεῖο μας ἐκκλησίες καὶ τὰ λοιπὰ ὑπὸ τὴν ιδιότητα κοινοτικοῦ θακουφίου φιλανθρωπικά μας ἰδρύματα, ἐπιδόθηκε μὲ ὑποσημείωσι ἐπιφυλάξεως καὶ τὸ δηλωτικὸ αὐτὸ δὲν ἤρε τὴν ιδιότητά τους ὡς μειονοτικῶν κοινοτικῶν θακουφίων. Εἶναι ἐμφανές ὅτι οἱ ὑπὸ τὴν ιδιότητα μειονοτικῶν κοινοτικῶν θακουφίων ἐκκλησίες καὶ φιλανθρωπικά μας ἰδρύματα ἀπὸ πλευρᾶς ὀργανικῆς καὶ λειτουργίας, διαφέρουν ἀπὸ τὰ μουσουλμανικά θακούφια. Ὁ περὶ Βακουφίων Νόμος, ἐνστερνίζεται τὴν ιδιότητα αὐτῆ τῶν κοινοτικῶν θακουφίων. Γιὰ τὸ λόγο αὐτό, παρακαλῶ τὴν πρὸς τοὺς ἀρμοδίους ἐπέμβασι καὶ διαταγῆς σας ὥστε νὰ τερματισθοῦν ἢ ἔκνομη στάσι καὶ ἐνέργεια τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Βακουφίων».

γατε τὴν ἀπεργαζομένην κοινωνικὴν ἡμέρωσιν καὶ κοινωνικὴν ἀσπίδα φίλην ταύτην ὁμήγυριν, ἔτι δὲ μάλλον ἐξαίρετε τὴν προσγενομένην εἰς ἡμᾶς τιμὴν νὰ ἐκφωνήσω τὸν πανηγυρικὸν λόγον τῆς ἐφετινῆς ἐβδομάδος Σταυροφορίας, κατὰ τοῦ Ἀλκοολισμοῦ.

Ἐρίτιμος Κυρία Πρόεδρος καὶ εὐγενέστατα Μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Σωματείου «Πανελλήνιος Ἀντιαλκοολικὴ Σταυροφορία»,

Δοκιμάζω θαθεῖαν συγκίνησιν ἀπὸ τοὺς ἐξαιρέτως — ἂν καὶ ὑπερβαλλόντως — φιλόφρονας λόγους, τοὺς ὁποίους ἀπευθύνατε πρὸς τὴν ταπεινότητά μου ἐκ μέρους τοῦ Δ. Συμβουλίου σας, τὸ ὁποῖον τόσον ἐπιτυχῶς, ἐν μέσῳ τοῦ συγχρόνου οἴνοπος πόντου — ὡς ἐλέγγομεν παλαιότερον — ἡμεῖς οἱ παλαιότεροι: — οἰακροστροφῆι τὸ λαμπρὸν Σωματεῖόν σας.

Εἶστε ἀξιοὶ συμπαραστάται τῆς κοινωνίας, ὅχι: τόσον καὶ μόνον διὰ τὴν παντοειδῆ ἱατρικὴν καὶ ὕλικὴν βοήθειαν, τὴν ὁποίαν προσφέρετε πρὸς τοὺς ἀπόρους Ἀλκοολικοὺς καὶ τὰς οἰκογενεῖας των — καὶ τῆς ὁποίας τὴν θετικὴν ἀξίαν οὐδεὶς δεδαίως παραγνωρίζει — ἀλλὰ, κυριώτατα, διὰ τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν προσφορὰν σας, ὡς καὶ διὰ τὰ ἄκρως διαφωτιστικὰ μαθήματα καὶ τὰς τόσον ἐποικοδομητικὰς διαλέξεις σας.

Μάχεσθε τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν καὶ ἡ φιλάνθρωπος καὶ φιλογενῆς καὶ θερμῆ εἰς ἀνώτερα συναισθήματα φροντίς σας, δικαίως προσελκύει τὸ εὐγνωμον ἐνδιαφέρον τῶν ἐπαϊόντων καὶ δικαιούται τῆς ἀμερίστου συμπαραστάσεως τῶν Κυβερνώντων, διότι μάχεσθε τὸν ὑποσκάπτοντα τὴν Ἑθνικὴν Οἰκονομίαν καὶ τὸν ὑποδαμίζοντα τὴν ἀλλήν τοῦ Ἑθνους ἀλκοολισμόν.

Γνωρίζετε σεῖς οἱ ἄριστοι, μεταξὺ τῶν ἐπιλέκτων μελῶν τοῦ λαμπροῦ, τῆ ὄντι, Σωματείου σας καὶ τῆς Ἀθηναϊκῆς Κοινωνίας, τό: «οὕτω μόνον ποιοῦντες μεγάλοι κληθήσονται».

Κυρίαί, Δεσποινίδες καὶ Κύριοι,

Ἐπαιτούμενοι καὶ συμπαιρούμενοι, μαρτυρεῖτε ὅτι ἀποτελεῖτε θερμὸν ἀγάπης πρὸς πολλὰς ἀναξίως καὶ ἀθελήτως πάσχοντα, ἄδουλα δέ, συνήθως, ἄτομα τῆς Κοινωνίας. Βεβαιωθεῖτε, ὅτι ἀποτελεῖτε τὸ θετικὸν ἔρεισμα τοῦ Σωματείου «Πανελλήνιος Ἀντιαλκοολικὴ Σταυροφορία» καὶ ὅτι ἡ ρέχτις συνάδελφός μου Κυρία Πρόεδρος καὶ τὸ ὑπ' αὐτὴν Διοικητικὸν Συμβούλιον σας περιβάλλουν μὲ συναισθήματα ἀγάπης, ἐκτιμῆσεως καὶ εὐγνωμοσύνης.

Διὰ τὴν ἀποφινὴν ψυχοπνευματικὴν συνάντησίν μας, ἐπέλεξα θέμα, τὸ ὁποῖον — φύσει καὶ θέσει — σας ἐνδιαφέρει ἀμεσῶτα καὶ ἄπτεται τῶν σκοπομένων, εἰς τὴν διακονίαν τῶν ὁποίων ἔταξαν ἑαυτὰ εὐλαθεῖς ἐργάτας τὰ τόσον ἐπαινετὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐπιφανοῦς τούτου Φιλανθρωπικοῦ Σωματείου, τοῦ ὁποίου τὰς ἐτησίας ὁμιλίας παρηγο-

λοῦθησα πάντοτε ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἀειμνήστου πρωτοπόρου Θαλείας Ποταμιάνου μέχρι καὶ τῆς περυσινῆς ὁμιλίας τοῦ φιλάτου Συναδέλφου Καθηγητοῦ κ. Νικολάου Μποχλογύρου.

Θὰ ὁμιλήσω λοιπὸν τὴν ἐσπέραν ταύτην ἔχων ὡς θέμα: «Τὸ οἰνόπνευμα ὡς ἠθρονιστικόν» καὶ ὁ ἀλκοολισμὸς ὡς ἑκκερόπορτα πρὸς παραστράτημα, ἐγκληματικότητα καὶ αὐτοκαταστροφὴν».

Πρόκειται περὶ θέματος, τὸ ὁποῖον οἱ ἱατροὶ καὶ γενικώτερον οἱ πνευματικοὶ ταχοὶ καὶ οἱ ἐπαϊόντες τῆς βιοκοινωνικῆς παθολογίας, ἐκόντες ἄκοντες, ἀντεμετωπίζαμεν καὶ ἄλλοτε μὲν θεωρητικῶς, σήμερον δέ, κατὰ τὰς πονηρὰς ἡμέρας τοῦ κλίματος τῆς ἠθικῆς καχεξίας, τὰς ὁποίας διερχόμεθα, ἀδυσώπητος ἀνάγκη ἐπιβάλλει τὴν καὶ πρακτικὴν αὐτοῦ θεραπευτικὴν ἐπιλαθὴν.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος διὰ τὸ κλίμα ἠθικῆς καχεξίας, ἐνθυμοῦμαι ὅτι, εἰς ἀνύποπτον χρόνον — ἀπὸ διαιτίας ἤδη, ὡς ὑπεύθυνος διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς, ὡς τὴν ἀπεκάλεσα, Ἐφηρμοσμένης, Δυναμικῆς, λαοφιλοῦς καὶ Συγχρόνου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς τοῦ Ε.Ε.Σ. — τῆ ἐπινεύσει δὲ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ κ. Προέδρου τοῦ Ε.Ε.Σ., συντάξα εἰδικὴν ἔκθεσιν διαλαμβάνουσαν τὰ αἷτια τοῦ κλίματος ἠθικῆς καχεξίας καὶ τὰ μέσα ἀντιμετωπίσεώς τῆς. Τότε, ἡγούμενος τοῦ ἀγῶνος τοῦ Ε.Ε.Σ., κατὰ τῆς τοξικομανίας καὶ ἐκθέτων περὶ αὐτῆς, ἔλεγον, ἐπὶ λέξει, ὅτι: «κοινὸν χαρακτηριστικὸν τῶν «ναρκωτικῶν» εἶναι — ὅπως ἄλλωστε καὶ τῶν οἰονπνευματικῶν ποτῶν, τὰ ὁποία δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ἐπικίνδυνα πολλῶν ἐξ αὐτῶν — ἡ πρόκλησις καὶ ἡ ἐγκατάστασις ἀχαλινώτου πάθους ἢ σωματικῆς ἢ ψυχικῆς ἐξαρτήσεως ἢ καὶ ἀμφοτέρων».

Τὰς ὑπὸ τὸν γενικῶς ἐκφερόμενον ὄρον «ναρκωτικὰ» τοξικὰς οὐσίας ἀπεκάλεσα «χημείαν τῆς παραφροσύνης, τοῦ ἐγκλήματος καὶ τοῦ θανάτου», ἐπίστευον δὲ ὅτι ἔχουν ὑποδουλωθεῖ σήμερον εἰς αὐτὰ πολλὰ ἐκατομμύρια ἀνθρώπων, καὶ μάλιστα νέων ἀνθρώπων. Πάντοτε ἔμως ἐπίστευον ἐπίσης ὅτι καὶ ἡ χρονία ληψὶς αἰθυλικῆς ἀλκοόλης — οἰονπνεύματος δηλαδὴ — εἰς μεγάλας συγκεντρώσεις, δημιουργεῖ, ἐν τέλει, τοξικομανίαν, τὸν γνωστὸν μας «ἀλκοολισμόν». Ἐγνώριζον, τέλος, ὅτι ὁ ἀλκοολισμὸς ἀποτελεῖ βαρεῖαν κατάστασιν καὶ ἐπικίνδυνον κοινωνικὸν φαινόμενον, ὅτι ἦτο καὶ εἶναι μίᾳ ἀπὸ τὰς μεγαλύτερας μάλιστα τῆς κοινωνίας ὀλοκλήρου τῆς ὑψηλίου καὶ ὅτι θεωρεῖται καὶ εἶναι, πράγματι, ἐπικίνδυνον, ὑπουλον καὶ πολλὰς ἀχαλινώτου πάθος, τὸ ὁποῖον ἐδηγεῖ εἰς ἠθικὴν καὶ ψυχικὴν κατὰπτωσιν, εἰς σωματικὴν ἐκφύλλισιν, εἰς καταρράκωσιν καὶ κατάρρευσιν, ἀποτελεῖ δὲ «κερκόπορταν» ὀδηγοῦσαν πρὸς παραστράτημα, ἐγκληματικότητα καὶ τελικὴν αὐτοκαταστροφὴν, ἰδίως τῆς νεολαίας. Οὕτω, ὁ ἀλκοολισμὸς ἦτο καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ μετὰ τῶν πρώτων μελημάτων, τὰ ὁποία ἐναγωνίως ἀντιμετωπίζου, αἱ σύγχρονοι πρὸ πάντων, αἱ «προηγμένα» κοινωνίαί.

Εἶναι ταυτοχρόνως ὁ ἀλκοολισμὸς εὐρύτατον, πολὺδρον καὶ ἀπροσμετρήτων ἐπὶ τῆς Κοινωνίας καὶ τοῦ ἔθνους ἐπιπτώσεων πρόβλημα, τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται μάλιστα εἰς σχέσιν ἀνάλογον πρὸς τὸ ἑκατοστιαῖον ποσοστὸν καὶ τῆς νεανικῆς καὶ κτηνώδους ἐγκληματικότητας, ἢ ὁποῖα προσέλαβε τελευταίως μορφήν ἐπιδημίας καὶ εἰς τὸν τόπον μας καὶ μάλιστα ὑπὸ μορφήν διμαδικήν καὶ δὴ συμμοριακὴν.

Διὰ ταῦτα ἄλλωστε καὶ παγκοσμίως καταβάλλεται σύντονος προσπάθεια καταπολεμήσεως τοῦ ἀλκοολισμοῦ, μέσῳ, κυρίως, Διεθνῶν Ὄργανώσεων, ὡς λ.χ. τῆς Κοινωνικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὄργανισμοῦ τῶν Ἡνωμένων ἔθνῶν διὰ τὴν Παιδείαν καὶ τὴν Ὑγείαν, τῆς Διεθνοῦς Ὄργανώσεως Ἐργασίας, τοῦ Συνδέσμου τῶν 128 ἀνά τὴν ὑφήλιον Ἐθνικῶν Συλλόγων τῶν Ἐυθερῶν Σταυρῶν, τῆς Ἐρυθρᾶς Ἡμισελήνου καὶ τοῦ Ἐρυθροῦ Λέοντος καὶ Ἡλίου, τοῦ Διεθνοῦς Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, τῆς Διεθνοῦς Ἐνώσεως διὰ τὴν Προστασίαν τοῦ Παιδιοῦ καὶ ἄλλων ἀκόμη Ἐθνικῶν καὶ Διεθνῶν Ὄργανώσεων.

Δεδομένου δὲ ὅτι ἡ πρὸς τὰς ἡδονὰς καὶ τὴν κατάχρησιν τοῦ πότου, ὡς καὶ ἡ περὶ τὴν μαλθακότητα ἐκτροπή τῶν ἔθνῶν συμπίπτει — ὡς διδάσκει ἡ Ἱστορία τῶν ἔθνῶν — πρὸς τὴν ἔναρξιν τῆς παρακμῆς καὶ ἄγει πρὸς τελικὸν ἀφανισμόν των, διὰ τοῦτο ἡ ὀρθολογιστικὴ καὶ συντονισμένη ἀντιμετώπισις τοῦ ἀλκοολισμοῦ ἀποτελεῖ βιολογικὴν, κοινωνικὴν καὶ ἐθνικὴν ἀνάγκην. Σύντονος δὲ πρέπει νὰ καταβάλλεται, ὡς ἐκ τούτου, ἡ προσπάθεια τῆς Πολιτείας ὅπως κρατηθοῦν οἱ πολῖται — καὶ πρὸ πάντων οἱ ἐκ τούτων νεώτεροι — μακρὰν τῆς σωματοδόρου καὶ ψυχοφθόρου ταύτης ἀσθενείας τοῦ ἀλκοολισμοῦ.

Ὡστε, ἐξετάζοντες σήμερον τὸ θέμα ἀλκοολισμὸς, ὑπὸ τὸ φῶς τῶν συγχρόνων δεδομένων τῆς πραγματικότητας, πρέπει νὰ προσπαθῶμεν νὰ ἐπιτύχωμε μίαν νεωτεριστικὴν προσέγγισιν τοῦ δυσπερίλυτου προβλήματος καὶ νὰ ἐντάξωμεν τὸν ἀλκοολισμόν ἐντὸς τοῦ γενικοῦ πλαισίου τῆς ὑπὸ τοῦ Παγκοσμίου Ὄργανισμοῦ Ὑγείας μελέτης τῆς τοξικομανίας, τῆς πραγματοποιηθείσης τὸ 1975 ὑπὸ Ἐπιτροπῆς Ἐμπειρογνομόνων.

Καὶ τοῦτο διότι τὸ οἶνοπνευμα πρᾶγματι τροποποιεῖ τὴν συμπεριφορὰν τοῦ ἀτόμου, ὁδηγεῖ εἰς ψυχρῶν μαλίας καὶ μάλιστα εἰς διαταραχὰς τῆς προσωπικότητας, καὶ τοῦτο διότι πρᾶγματι τὸ οἶνοπνευμα εἶναι «ναρκωτικόν», ὡς φάρμακον, τὸ ὁποῖον ἀναπτύσσει ἀνοχήν καὶ προκαλεῖ ἐξάρτησιν.

Εἰς τὴν μελέτην μας ταύτην οὐδόλως θὰ ἐπιμείνωμεν ἐπὶ τῆς κλινικῆς εἰκόνας τοῦ ὀξέως καὶ χρονίου ἀλκοολισμοῦ, διὰ τὴν ὁποῖαν ἄλλωστε τόσα πολλὰ καὶ τόσα διδακτικὰ ἀπὸ ἔδρας καὶ ἄλλως πως ἐλέχθησαν καὶ ἐγράφησαν. Ἀντιθέτως, θὰ ἐπιμείνωμεν ἐπὶ τῆς ψυχολογικῆς, τῆς κοινωνικῆς καὶ τῆς ἐθνικῆς ἀπόψεως τοῦ προβλήματος καὶ θὰ ἐρμηνεύσωμεν τὸ δυσπερίλυτον τοῦ φαινομένου.

Θὰ συνειδητοποιήσωμεν, τέλος, ὅτι ἡ διακατοχὴ τοῦ μηχανισμοῦ γενέσεως τῆς ἐκ τοῦ οἶνοπνεύματος φαρμακοεξαρτήσεως καὶ ἀνοχῆς, ὡς καὶ ἡ ἐπιτυχῆς ἐφαρμογὴ προληπτικῶν μέτρων, ἀποτελοῦν τὰ πλεόν ἀποτελεσματικὰ μέσα καταπολεμήσεως τοῦ ἀλκοολισμοῦ καὶ τῆς ἐπακολουθούσης πλήρους ὑποδουλώσεως τοῦ οἶνοφλυγος εἰς τὸ πάθος του.

Γενικῆ, λοιπόν, ἀρχῆ τοῦ ἀντι-ἀλκοολικοῦ ἀγῶνος πρέπει νὰ εἶναι ὁ ἀγὼν ἐναντίον τοῦ μηχανισμοῦ γενέσεως του καὶ ὁ ἀγὼν ἐναντίον τῶν ἐπακολούθων του.

Ἐν τέλει δέ, σκοπούμενον τοῦ ἀντι-ἀλκοολικοῦ ἀγῶνος δὲν εἶναι ἡ ἀπόλυτος ἀπαγόρευσις παραγωγῆς καὶ πωλήσεως, οἶνου καὶ οἶνοπνευματωδῶν ποτῶν, ἢ ἐκ τῶν πραγμάτων ἀνεπίκτος, ἀνεδαφικῆ — διὰ νὰ νεολογήσωμεν — καὶ ἀνεπιτυχῶς ἄλλωστε ἐφαρμοσθεῖσα εἰς Η.Π.Α. ἀπὸ τῆς 16ης Ἰανουαρίου τοῦ 1919 μέχρι τῆς 8ης Δεκεμβρίου τοῦ 1933, ἡμέρας τῆς καταργήσεώς της. Οὕτω, τὸ ἀμερικανικὸν τοῦτο πείραμα ἐδίδαξεν ὅτι, ἔωλα ἀποδεικνύονται μόνον τῶν τὰ οἰαδήποτε νομοθετικὰ κατὰ τοῦ ἀλκοολισμοῦ μέτρα. Ἡ περιστολὴ τῆς δυσεκρίζωτου, διὰ νὰ μὴ εἶπω τῆς ἀνεκρίζωτου ταύτης κοινωνικῆς συνηθείας, τῆς ἀναποσπάστως συνδεθείσης πρὸ πάντων εὐχάριστον ἢ δυσάρεστον γεγονός τῆς ζωῆς μας, κατὰ τὸ ὁποῖον χρώμεθα ἢ καταχρώμεθα οἶνοπνευματωδῶν ποτῶν, πρέπει νὰ βασίζεται, κυριώτατα, ἐπὶ τῆς καθιερώσεως συστηματικῆς, συνεχοῦς, μονίμου, πανελληνίου καὶ πρὸ πάντων ἐπιστημονικῶς ὀρθῆς καὶ πρακτικῶς ἀποδοτικῆς διαφωτίσεως τοῦ κοινού, πραγματοποιουμένης δι' ὅλων τῶν ἐνημερωτικῶν μέσων, σοβαρῶς ὀργανωμένης καὶ ἐπιμόνως ἀπευθυνομένης πρὸς ὅλας ἀνεξαιρέτως τὰς κοινωνικὰς ομάδας καὶ ἐνισχυομένης διὰ τῆς ἐφαρμογῆς καὶ ἄλλων μέτρων συστηματικῆς προλήψεως τῶν δεινῶν τῆς ἐκ τοῦ οἶνοπνεύματος τοξικομανίας, διὰ τὰ ὁποῖα θὰ ἐπανέλθωμεν κατὰ τὴν ἀνακοίνωσιν τῶν ἐκ τῆς μελέτης συμπερασμάτων μας.

Ἀλλά, τί ἀκριθῶς σημαίνουν οἱ ὅροι ἐξάρτησις καὶ ἀνοχὴ ἀλκοολικοῦ τύπου;

Ἐξάρτησις τοῦ ἀτόμου ἐκ τοῦ οἶνοπνεύματος προκαλεῖται κατόπιν συνεχοῦς ἢ περιοδικῆς χρήσεως τούτου καὶ ἐκδηλοῦται ὑπὸ τὴν μορφήν ψυχικῆς ἐξαρτήσεως, ποικίλου βαθμοῦ καὶ ποικίλων εἰς ἔντασιν ψυχικῶν ἐκδηλώσεων, ἢ ἐμφανίζεται ὑπὸ τὴν μορφήν ὀριστικῆς φυσικῆς ἢ, ἄλλως, σωματικῆς ἐξαρτήσεως διὰ τὴν συνέχισιν τῆς λήψεως τῆς αἰθυλικῆς ἀλκοόλης ἢ διὰ τὴν ἐπανάληψιν τῆς λήψεως, μετ' ἀπόπειραν διακοπῆς της. Κατόπιν δὲ ἐλαττώσεως τῆς λαμβανόμενης δόσεως ἀλκοόλης κάτθων ἐνὸς κρισίμου σημείου, ἢ φυσικῆ ἐξάρτησις ὁδηγεῖ εἰς τὴν γνωστὴν σὰς ἴσως καὶ χαρακτηριστικὴν συνδρομὴν τοῦ τρομώδους παραληρήματος — τοῦ Delirium Tremens — τοῦ,

τό πρώτον υπό τοῦ θεοῦ πατρός τῆς Ἱατρικῆς Ἱπποκράτους ἀναγραφέντος, καί ἐκδηλουμένου διά τρομακτικῶν ψευδαισθήσεων καί κυρίως ζωοψιῶν, αἱ ὁποῖαι θαναύτως καί κατὰ κυριολεξίαν πανικοβάλλουν τόν οἰνόφλυγα.

Ἐξ ἄλλου, ἡ ἀναπτυσσομένη εἰς τήν ἀλκοόλην ἀνοχὴ ποικίλλει τόσον ἀπό ἀτόμου εἰς ἄτομον, ὅσον καί ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀτόμου, ἀλλ' εἰς διαφόρους περιστάσεις τῆς ζωῆς του ἢ τῆς καταστάσεως τῆς ὀργανικῆς του οἰκονομίας καί τῆς ψυχικῆς του σφαίρας. Ἄρα, ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἀνοχῆς εἶναι καί ἀτελής καί ἀκανόνιστος. Ἄλλοτε μὲν ὑφίσταται ἀνάγκη αὐξήσεως τοῦ ἀπαιτουμένου ποσοῦ ἀλκοόλης, ἄλλοτε δὲ ἐκδήλωσις συμπτωμάτων μέθης κατόπιν λήψεως πολλῶν μικροτέρων δόσεων. Τὸ τελευταῖον τοῦτο φαινόμενον καλεῖται ἀ ν τ ῖ σ τ ρ ο φ ο ς ἀ ν ο χ ῆ ς.

Καί ἡ ἐκ τοῦ οἰνοπνεύματος ἐξάρτησις διευκολύνεται, ὡς γνωστόν, ὑπὸ τῶν παραδόσεων, τῶν ἐθίμων καί τῶν συνηθειῶν, ὡς καί ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ κοινωνία εὐρέως ἀποδέχεται καί εὐνοεῖ μάλιστα τὴν χρῆσιν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, θεωροῦσα ταῦτα — καί ἰδίως τὸν οἶνον — ὡς «νέκταρ τῶν Θεῶν», ἐκλαμβάνουσα τὸ οἰνόπνευμα ὡς τὸ «ὑδωρ τῆς ζωῆς» καί ὡς πανάκεια, δηλαδή ὡς φάρμακον θεραπεῦον πᾶσαν νόσον. Ἡ κοινωνία ἐπενδύει ἐπίσης τὴν προσφορὰν τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν διὰ τοῦ κοινωνικοῦ μανθῦου τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς τῆς γνωστῆς θαρώνης Staff, δεδομένου ὅτι τὰ οἰνοπνευματώχη ποτὰ κρίνονται ἀπαραίτητα κατὰ τὰς ἐπισήμους καί ἀνεπισήμους δεξιώσεις, θεωροῦνται δὲ ὡς σύμβολον ἐορτῆς: «εἶναι γιορτὴ καί ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ τὸ ρίξω ἔξω». Ὁ πότης, τὰ προβάλλει: «συγχώρα με, τὰ εἶχα κοπανήσει» λέγει ὁ οἰνόφλυξ, ἀντὶ νὰ εἴπῃ «εἶμαι ὑπεύθυνος γιὰ τὶς πράξεις μου» καί νὰ μὴ προσπαθῆσῃ νὰ μεταθέσῃ τὰς ἰδίας εὐθύνas του.

Ἄλλωστε, ἡ ἐκ τοῦ οἰνοπνεύματος ἐξάρτησις διευκολύνεται προσέτι ἐκ τῶν λίαν προσφυῶς ἀναπτυχθέντων ὑπὸ τοῦ φιλότατου Συγκολλητοῦ μου Καθηγητοῦ κ. Ἰω. Παπαζαχαρίου ἐπιχειρημάτων, κατὰ τὰ ὁποῖα, τὰ οἰνοπνευματώδη ποτὰ εἶναι ἠθικῶς προσιτά, εἶναι νομικῶς προσιτά, εἶναι καί οικονομικῶς προσιτά.

Διὰ τοῦτο ἴσως καί ὁ Παγκόσμιος Ὄργανισμός Ὑγείας ἀναφέρει τὸ ἀλκοόλ, ὡς τὸ «γαρρωτικόν» μὲ τὰ μεγαλύτερα καί δεινότερα ἐπακόλουθα καί ἀποκαλεῖ τοῦτο: ἡ «μείζων δρόγη», ἡ ἄγουσα εἰς πλήρη ἀποβλάκωσιν.

Ἄς προσπαθῆσωμεν τώρα νὰ περιγράψωμεν καί νὰ συναρμολογήσωμεν εἰς ἐνιαῖον σύνολον τὰ πολυειδή μέρη τοῦ ποικιλομόρφου καί πολυαιτίου προβλήματος τοῦ ἀλκοολισμοῦ ὡς κοινωνικῆς νόσου.

Τὸ οἰνόπνευμα εἶναι σήμερον τὸ εὐρύτερον ἀγὰ τὴν ὑψηλίον χρησιμοποιούμενον καί τὸ εὐθηνότερον «ἠδονιστικόν», ἢ τὸ συνηθέστερον ἀναζητούμενον πρὸς ἠ-

δονιστικὴν εὐδαιμονίαν ἢ καί ἀπλήν εὐφορίαν μέσον. Ἄρκει νὰ σημειωθῇ ἐγκαῖθα ἐντελῶς παρεπιπτόντως, ὅτι, εἰς μίαν σχετικῶς αὐτοσυγκρατουμένην χώραν ὡς ἡ Ἑλβετία, παρατηρήθη ἐσχάτως αὐξήσις τῆς καταγλώσεως οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν κατὰ 35% περίπου, ὅτι ἡ διεπομένη ὑπὸ αὐστηρῶν νόμων Δυτικῆ Γερμανία ἀριθμεῖ σήμερον περὶ τὸ 1.000.000 ἀλκοολικῶν καί ὅτι ἡ κατὰ κεφαλὴν κατανάλωσις οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν — καί ἰδίως οἶνου — ἀνέρχεται εἰς τὴν Γαλλίαν εἰς 20 περίπου λίτρα καθαρᾶς αἰθυλικῆς ἀλκοόλης. Τὸ οἰνόπνευμα περιέχεται, ὡς γνωστόν, εἰς τὰ διάφορα οἰνοπνευματώδη ποτὰ εἰς ποικίλας ἀναλογίας, δηλαδή εἰς διάφορον κατ' ἑκατοστιαίαν περιεκτικότητα εἰς αἰθυλικὴν ἀλκοόλην.

Ὑπὸ πολλῶν, λοιπόν, ἀναφέρεται τὸ οἰνόπνευμα ὡς «ἠδονιστικόν», δηλαδή ὡς οὐσία, ὡς φάρμακον, τὸ ὁποῖον προκαλεῖ τὴν διάθεσιν τοῦ ἠδονίζεσθαι, τουτέστι τὴν τάσιν πρὸς ἀπόλαυσιν ἠδονῆς ἐκ τῶν αἰσθήσεων προερχομένης καί θεωρουμένης ὡς ὑψίστου σκοποῦ καί ἀνωτέρου ἀγαθοῦ τοῦ πότου. Ἄλλωστε, ἠδονιστικὴ εἶναι καί ἡ θεωρία, κατὰ τὴν ὁποῖαν ὁ ἀπώτερος σκοπὸς πάσης πράξεως εἶναι ὄχι μόνον ἡ θετικὴ ἐπίτευξις ἠδονῆς, ἀλλὰ καί ἡ ἀποφυγὴ κάθε πόνου, κάθε στενοχωρίας, κάθε ἀντιξοότητος.

Ἐξ ἄλλου, ἐκ τῶν κυριωτέρων χαρακτηριστικῶν τῆς ἀλκοολικῆς τοξικομανίας εἶναι ὁ ἀκατανίκητος καί παρορμητικὸς πόθος, ἡ ἐνδόμυχος καί ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη τῆς λήψεως τῆς μαγικῆς εὐφραντικῆς οὐσίας, ἡ ὁποία, ἐν ἀρχῇ, κατὰ τὸν πρῶτον τῆς πόσεως χρόνον, ἄγει εἰς τὴν ἀναζητουμένην, εἰς τὴν ἐπιποθουμένην εὐχάριστον αἴσθησιν σωματικῆς, πνευματικῆς καί ψυχικῆς εὐφορίας, ὀδηγεῖ πρὸς τὴν ἔστω καί πλασματικὴν ταύτην πνευματικὴν καί ψυχοσωματικὴν ἄνωσιν, τὴν διαρκούσαν, φεῦ, μόνον ἐπὶ τὸ ἐλάχιστον χρόνον διάστημα τῆς ἐλαφροτάτης μέθης, ἄνωσιν μὴ πλήρως, ἄλλωστε, δικαιολογοῦσαν τὴν ρῆσιν τοῦ ψαλμωδοῦ τῆς Βίβλου: «Καί οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου».

Διότι, ὁ μὲν Ψαλμὸς προβαίνει εἰς ἀπλήν διαπίστωσιν τῶν ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς χρήσεως ὀλίγου οἶνου, ἐπὶ τῶν κατὰ περίστασιν ἢ συμπτωματικῶς ἢ διὰ θεραπευτικούς μόνον σκοποῦς, ἐν μέτρῳ δὲ χρωμένων τούτου. Ἡ δὲ θέσις τόσον τῆς Παλαιᾶς, ὅσον καί τῆς Καινῆς Διαθήκης, ὡς πρὸς τὴν καθ' ἑξῆς οἰνοποσίαν καί τῶν ἐν κραιπάλῃ καί μέθῃ διατελούντων εἶναι σαφῶς καταδικαστικὴ, μετὰ τὴν παρακοὴν τῶν πρωτοπλάστων καί μάλιστα μετὰ τὸν κατακλυσμὸν. Τότε, λοιπόν, ὁ δίκαιος καί ἐνάρετος Νῶε ἐξῆλθε τῆς κιβωτοῦ καί ὑπῆρξε τὸ πρῶτον γνωστὸν θῆμα τῆς μέθης καί ἀπώλεσε μάλιστα τὴν αὐτοσυνειδησίαν, τὴν αὐτοκυριαρχίαν καί τὴν ἀξιοπρέπειάν του, ὡς δὲ ἀναγράφεται εἰς τὴν Βίβλον (Γεν. Θ, 20-21): «Καί ἤρξατο Νῶε, ἄνθρωπος γεωργός. Καί ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα. Καί ἔπιεν ἐκ τοῦ οἶνου καί ἐμεθύσθη. Καί ἐγυμνώθη ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ». Ἄγ, λοιπόν, ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐπιλεγείς ὡς ὁ χρηστότερος καί δικαιοτέρος τῶν ἀν-

ΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ (JAMAICA, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1979)

Άπό τής πρώτης Ιανουαρίου ήρχισαν αϊ έργασιαϊ τής Κεντρικής Έπιτροπής του Π.Σ.Ε., αϊ όποιαϊ διήρκεσαν μέχρι και τής 11ης Ιανουαρίου.

Η μικρά Έκτελεστική Έπιτροπή συνεδρίασεν όλίγον τι πριν και κατά τδ διάστημα όσαύτως τής έτησίας Συσκέψεως τής Κεντρικής Έπιτροπής του Π.Σ.Ε., ή όποια, ως γνωστόν, έτοιμάζει τās γενικās γραμμās τής πολιτικής του Π.Σ.Ε.

Η γενική πολιτική του Π.Σ.Ε. έχει διευρυνθῆ κατὰ τὰ τελευταία έτη, διότι έπεξετάθη ή δραστηριότης του Συμβουλίου εις κοινωνικοπολιτικά θέματα. Τοῦτο κυρίως έγένετο άφ' ής στιγμής εν Ναϊρόμπη επήλθον τροποποιήσεις εις τούς σκοπούς τής Πίστεως και Τάξεως, ή όποια μεταβλήθη, εις Πίστιν και Μαρτυρίαν, τής παλαιās οργανώσεως Πίστεως και Τάξεως ύποδιδασθείσης εις Τμήμα του Συμβουλίου.

Η στροφή του Π.Σ.Ε. πρὸς τὸν Τρίτον λεγόμενον Κόσμον και πρὸς τινας κινήσεις άπελευθερωτικās, εύρισκομένας ύπὸ τήν επίδρασιν του ποικίλου ήμπεριαλισμοῦ, ιδίως δὲ ύπὸ τήν επίδρασιν και τής άριστερας, προϋκάλεσεν οὐκ όλίγα προβλήματα και διαιρέσεις, άκόμη και εις τούς κόλπους αὐτοῦ τούτου του Π.Σ.Ε. Κριτική αὐτῆς τής νέας τάσεως και στροφῆς του Π.Σ.Ε. έπεχείρησαν να άσκήσουν ώρισμένα Έκκλησιαϊ, εν ᾧ έτεραι ύπεστήριζαν τήν άπόφασιν διὰ τήν καταπολέμησιν του φυλετισμοῦ και τήν οικονομικήν βοήθειαν πρὸς τὸ πατριωτικόν και άπελευθερωτικόν κίνημα του Ζιμπαμπόνε τής Ροδεσίας. Η ύπὸ του

θρώπων ύπέστη τὸν έξευτελισμὸν τούτον, ποίαν χρειαν περιγραφῆς έχομεν δι' όσα ή ανθρωπίνη αξιόπρέπεια δυνατὸν να ύποστῆ επί κοινῶν οίνοφλύγων και ποίαν χρειαν αναφοράς έχομεν ως πρὸς τήν εν προκειμένῳ θέσιν τής Έκκλησίας; Άλλωστε, ὁ Άπόστολος τῶν Έθνῶν Παῦλος, ὁ κατ' έξοχήν έρμηνευτῆς τής Χριστιανικῆς Θρησκείας, εις τήν πρὸς Κορινθίους Α' Έπιστολήν του (Κορ. Α' στ', 10) αναγράφει: «Οὔτε πλεονέκται, οὔτε κλέπται, οὔτε μέθυσοι θασιλίαν Θεοῦ κληρονομήσουσιν», ὁ δὲ οὐρανοδάμων Μέγας Βασίλειος εις τήν «κατὰ μεθόντων όμιλίαν» εἶπε: «άμετρία οἶνου λογισμὸν κατασθένουσιν».

(Συνεχίζεται)

ΟΡ. ΑΘ. ΛΟΥΡΙΑΗΣ

Όμ. Καθηγητῆς Παν) μίου Άθηνῶν

Π.Σ.Ε. χορηγηθεῖσα οικονομική πρὸς τὰ κινήματα αὐτὰ βοήθεια ήτο μικρή (85.000 δολ.).

Η ὅλη στρατηγική πολιτική του Π.Σ.Ε. επέφερε, κατὰ μοιραῖον τρόπον, σύγχυσίν τινα εις τὰ μέλη αὐτοῦ. Η σύγχυσις αὐτῆ άπό ψυχολογικῆς και θεολογικῆς έπόψεως θεωρουμένη ήτο φυσική, καθ' ὅσον άπομακρύνει άπό τὸν καίριον σκοπὸν τὸν τής προπαρασκευῆς και θεμελιώσεως και άλλως τής εν τῷ μέλλοντι ενώσεως τῶν Έκκλησιῶν.

* * *

Η πληθωρική αύξησις τῶν μελῶν του Π.Σ.Ε. διὰ τής εισδοχῆς πολλῶν μικρῶν Έκκλησιῶν - Όμολογιῶν, κυρίως του Τρίτου Κόσμου (Ασίας, Αφρικῆς και Λατινικῆς Αμερικῆς) επέφερεν, ως ήτο φυσικόν, αλλοίωσιν εις τās αρχικās δυνάμεις - μέλη του Π.Σ.Ε. Τήν αλλοίωσιν τῶν σκοπῶν, ήτις έγένετο εν Ναϊρόμπη, ήκολούθησεν ή αύξησις του αριθμοῦ εις 296 τῶν «Έκκλησιῶν» - μελῶν. Έπιπροσθέτως ύπάρχουσι και ώρισμένα οργανώσεις, αϊ όποια, ως ὁ Στρατὸς τής Σωτηρίας, οὐδεμίαν άπολύτως σχέσιν έχουσι με τήν Έκκλησίαν.

Ό περι οῦ ὁ λόγος πληθωρισμὸς οὔτος του Π.Σ.Ε. ως άμεσον άποτέλεσμα δι' ήμάς τούς Όρθοδόξους ειχε τήν ελάττωσιν τής παρουσίας τής Όρθοδόξου Έκκλησίας εις τὰ διάφορα αὐτοῦ ανώτατα σώματα, ήτοι τήν Κεντρικήν Έπιτροπήν, τήν Έπιτροπήν «Πίστεως και Τάξεως» κ.λπ. Η Καθολικῆ Όρθόδοξος Έκκλησία εις τās Έπιτροπās αὐτās εύρίσκειται εν μεγάλη μειοψηφία (μόλις 15%). Έπιπροσθέτως εις τās Υποεπιτροπās ή παρουσία τῶν Όρθοδόξων καθίσταται αδύνατος έννεκα του μικροῦ αριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς. Πρέπει όσαύτως ιδιαιτέρως να ύπογραμμίσωμεν, τὸ γεγονός, ὅτι ή παρουσία τής Όρθοδόξου Έκκλησίας εις τήν κεντρικήν εν Γενεύη οργανώσιν του Π.Σ.Ε. είναι ελαχίστη.

* * *

Όμιλοῦντες περι τής παρουσίας τής Καθολικῆς Όρθοδόξου Έκκλησίας εν τῷ Π.Σ.Ε. πρέπει να έμολογήσωμεν, ὅτι ύφίσταται δι' ήμάς θέμα προετοιμασίας στελεχῶν, ή δὲ Έκκλησία τής Ελλάδος, ως μόνη έλευθερά Έκκλησία εν δημοκρατικῷ κράτει, καλεῖται να μελετήσῃ δεόντως τὸ θέμα τῶν στελεχῶν και να έτοιμάσῃ έπισταμένως πρόσωπα κατάλληλα, τὰ όποια

ὀρθῶς ἐκπροσωποῦντα Ὁρθοδοξίαν καὶ Οἰκουμενικὸν πνεῦμα γὰ εἶναι εἰς θέσιν γὰ ἐπηρεάζουν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως τόσο εἰς τὴν ὀρθὴν τοποθέτησιν τῶν προβλημάτων διὰ τὴν προπαρασκευὴν τῆς ποτε ἐν τῷ μέλλοντι ἐπιτεύξεως τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, ὅσον καὶ εἰς τὴν σαφῆ καὶ συγκεκριμένην ἀνάληψιν θέσεως ἐπὶ συγχρόνων φλεγόντων κοινωνικῶν καὶ ἄλλων ζητημάτων τῆς καθόλου πολιτικῆς, μὴ ἐνδιαφερούσης καθ' ἑαυτὴν τὴν Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

Ἡ ἀπὸ μακροῦ χρόνου καὶ διὰ διαφόρων τρόπων καὶ μέσων ἐπιδιωκομένη ἐνίσχυσις τῆς παρουσίας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὰ διάφορα ὄργανα τοῦ Π.Σ.Ε. θέλει ἐπηρεάσῃ θεολογικῶς τὰς διαφόρους τάσεις καὶ ἀποφάσεις τοῦ Π.Σ.Ε., αἱ ὁποῖαι, ὡς σήμερον ἐμφανίζονται, φέρουσι μικρὰν μόνον ὀρθόδοξον θεολογικὴν ἐπίδρασιν καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον χαρακτηρίζονται διὰ τὴν προτεσταντικὴν αὐτῶν θεολογίαν καὶ ἐκκλησιολογικὴν τάσιν.

* * * *

Εἰς τὰς τιτανεῖους προσπάθειάς τῆς νηπιακῆς θεολογίας τοῦ Τρίτου Κόσμου καὶ εἰς τὴν ἀτομικὴν θεολογίαν τοῦ Προτεσταντισμοῦ ὀφείλει ἀνυπερθέτως ἡ Ὁρθοδοξία γὰ προσαγάγῃ τὴν ἰδικήν τῆς ἐμπειρίαν, τὴν ἑαυτῆς μαρτυρίαν. Ἡ θεολογικὴ αὕτη ἐμπειρία καὶ μαρτυρία τῆς Ὁρθοδοξίας δὲν εἶναι, κυρίως εἰπεῖν, ἰδική τῆς. Δὲν εἶναι αὕτη οὔτε ἑλληνικὴ ἀλλ' οὔτε καὶ λατινικὴ. Τοῦναντίον αὕτη εἶναι θεολογικὴ, ἐκκλησιαστικὴ, μυστηριακὴ, κανονικὴ καὶ παραδοσιακὴ ἐμπειρία καὶ μαρτυρία τῆς Μίας, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς κλασσικῆς τῆς οἰκουμενικῆς περιόδου, ἡ ὁποία διεφύλαξε τὸν γνήσιον οἰκουμενικὸν χαρακτήρα τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας, συνδεμένον μὲ τὴν Χριστολογία, τὴν Τριαδολογίαν καὶ τὴν Ἐκκλησιολογίαν. Μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς ἀρχαίου οἰκουμενικῆς περιόδου συνδέεται ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία κατὰ τρόπον οὐχὶ ἐξωτερικὸν ἀλλ' ἐσωτερικόν, ἦτοι κατὰ τρόπον ὄντολογικόν.

Ὁ διάλογος τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων εἶναι ἀνεκτίμητος ὁδηγὸς καὶ ἀνεξάντλητος πηγὴ ἐμπνεύσεως τόσο διὰ τὴν μελέτην τῶν συγχρόνων πολυειδῶν καὶ πολυμῶρφων προβλημάτων, ὅσον καὶ διὰ τὴν διατήρησιν αὐτῆς ταύτης τῆς ἀκριθείας εἰς τὴν ἐκκλησιολογίαν προκειμένου γὰ προπαρασκευασθῆ καταλλήλως καὶ σταθερῶς ἢ ἐνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν.

* * * *

Ἀπὸ μακροῦ χρόνου αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, καὶ δὴ μετὰ τὴν δήλωσιν τοῦ 1961 εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Ἐνότητος, ἔθεσε, κατὰ τρόπον σαφῆ καὶ συγκεκριμένον, τὰ ζητήματα τῶν προϋποθέσεων προπαρασκευῆς τῆς προσδοκωμένης ἐνώσεως διὰ τῆς μελέτης τῶν θεμελιῶν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας τῶν ἐπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων εἰς τὸ ἔδαφος τῆς ὁποίας ζη-

τῶν συνάντησιν καὶ θεολογικὸν διάλογον μετὰ τῶν ἑτεροδόξων.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ὀρθῶς ἐτέθησαν καὶ ἤδη ἤρchiσεν ἡ μελέτη τῶν τριῶν καιρῶν προβλημάτων, ἦτοι πρῶτον τὸ Βάπτισμα, δευτέρον ἡ Θεία Εὐχαριστία καὶ τρίτον τὸ λειτουργήμα (Ἱερωσύνη). Ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς ἐν Ἐκκλ. τῆς Γκιάνα (1974) μέχρι τοῦ Μπάγκχαλор (1978) ἡ μελέτη τῶν τριῶν κειμένων, τὰ ὁποῖα ἐστάλησαν πρὸς μελέτην εἰς τὰς Ἐκκλησίας - μέλη τοῦ Π.Σ.Ε., ἀπέδειξε τὸν προέχοντα αὐτῶν προτεσταντικὸν χαρακτήρα, διὰ τὸν λόγον τοῦτον τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἤσκησεν εὐρείαν καὶ ἄμα αὐστηρὰν κριτικὴν ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τῶν τριῶν τούτων κειμένων, ἡ δὲ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος κατόπι· μακρᾶς καὶ ἐπισταμένης μελέτης ἀπεφάσισε γὰ μὴν ὑπεισέλθῃ εἰς λεπτομερείας καὶ γὰ ἀπορρίψῃ αὐτὰ¹.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ πρέπει ὅπως ἰδιαιτέρως γὰ τονισθῆ ὅτι καίτοι ἡ ἀπάντησις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶναι γεγραμμένη εἰς αὐστηρὸν καὶ ἀξιωματικὸν ὕψος, ἐν τούτοις δίδει σαφῆνειαν εἰς τὸ θέμα τῆς ὀρθοδόξου ἐν γένει τοποθετήσεως ὅχι μόνον διότι προχωρεῖ πέρα τῆς ἐν πολλοῖς ἀπορριπτικῆς τοποθετήσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τινῶν ἄλλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τρόπον λίαν θετικὸν ἀποκρούει κατ' οὐσίαν τὸ τρίτον σκέλος τῆς τριπλῆς ἐκθέσεως περὶ ἀμοιβαίας ἀναγνωρίσεως λειτουργημάτων.

Βεβαίως τοιαύτη τις ἀναγνώρισις, προκειμένου περὶ τῶν προτεσταντικῶν «ἐκκλησιῶν», ὁμολογιῶν καὶ παραφυσῶν εἶναι ἀδύνατος, διότι δι' ἡμᾶς τοὺς Ὁρθοδόξους δὲν ὑπάρχουσι λειτουργήματα ἀπλῶς, ἀλλὰ τὸ μυστήριον τῆς Ἱερωσύνης ἀποκορυφούμενον εἰς τὸν ἐπισκοπικὸν βαθμὸν καὶ τὰς «διαδοχὰς» τῶν Ἀποστόλων ἐν τοῖς Ἐπισκόποις.

Σημειωτέον ἐνταῦθα ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ σημαντικὸν ἐπιστημονικὸν ἐπίτευγμα τῶν ἐρευνῶν τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας Γ. Κονιδάρη, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τεσσαράκοντα καὶ πλέον ἐτῶν ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἐμπεριστατωμένην φιλολογικὴν καὶ ἱστορικὴν ἐρευνᾶν τῶν πηγῶν τῶν δύο πρώτων αἰώνων, ἦτοι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν συγγραφέων τῆς Κ.Δ. μέχρι καὶ τοῦ Ἰππολύτου Ρώμης. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν τοῦ ὡς ἄνω Καθηγητοῦ, τὰ ὁποῖα δημοσιεύονται προσεχῶς γερμανιστί, αἰτιολογοῦν πλήρως τὴν ἀπορριπτικὴν θέσιν τῶν Ὁρθοδόξων, δεδομένου ὅτι Θεία Εὐχαριστία καὶ Ἱερωσύνη ἀποτελοῦν διδλκικῶς, ἱστορικῶς καὶ λειτουργικῶς καὶ κατ' ἀκολουθίαν καὶ ἐκκλησιολογικῶς ἐνότητά ἀδιάσπαστον καὶ ἐπηρεάζουσαν ἀποφασιστικῶς τὴν ἐγκυρότητα πάντων ἐν γένει τῶν ἱερῶν μυστηρίων.

1. Περὶ τοῦ θέματος τούτου ἰδὲ πλεῖον ἐν Γ. ΚΟΝΙΔΑΡΗ, Περὶ τὸ πρόβλημα τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν. Εἶναι δυνατὴ συμφωνία εἰς τὸ Λειτουργήμα (Ἱερωσύνη) καὶ τὴν Θ. Εὐχαριστίαν ἐν τῇ Οἰκουμενικῇ Κινήσει; Ἀθῆναι, 1978).

Έντός των θεολογικών τούτων πλαίσιων κινοῦμενοι και αντικειμενικῶς κρίνοντας τὸ ἔργον και τὰς ἀποφάσεις τοῦ Π.Σ.Ε. ὀφείλομεν ὄλως ἰδιαιτέρως, ὡς ἄλλως τε ἔπραξαν οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν Jamaica, νὰ ἐξάρωμεν ὄχι μόνον τὸ περί Ἑλπίδος κείμενον τῆς Ἐπιτροπῆς Πίστεις και Τάξεως τοῦ Bangalore, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάρχει ὀρθόδοξος ἐπίδρασις, ἀλλὰ και αὐτὴν ταύτην τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀρμοδίας ἐπιτροπῆς τοῦ Bangalore περί μελέτης τῆς σχέσεως τῶν τεσσάρων μυστηρίων (Βαπτίσματος, Χρίσματος, Θ. Εὐχαριστίας και Ἱερωσύνης) πρὸς ἄλληλα, ὡς και τοῦ θέματος Ἐπίσκοπος και Ἐπισκοπὴ. Ἡ ἀντιπροσωπεῖα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐξαίρουσα τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἐτόνισεν εἰς τὴν Ὁλομέλειαν, ὅτι ἡ μελέτη αὐτὴ ἀποτελεῖ πρόδοον τῆς ποτε ἐν τῷ μέλλοντι ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, ἡ ὁποία φυσικὰ θὰ προέβη ἀπὸ ἐπισήμους διμερεῖς διαπραγματεύσεις ἐπὶ τούτῳ ὀριζομένων ἐπιτροπῶν τῶν οἰκείων Ἐκκλησιῶν.

Τοῦτο οὐδὲν ἕτερον σημαίνει εἰ μὴ μόνον ὅτι τὸ ἔργον τοῦ Π.Σ.Ε. αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ εἶναι καθαρῶς προπαρασκευαστικὸν και π ρ ο σ ω ρ ι γ ὶ ν. Πρέπει ἅπαξ διὰ παντός νὰ καταστῇ κοινὴ συνείδησις εἰς τὰ προτεσταντικὰ μέλη τοῦ Π.Σ.Ε., ὅτι τοῦτο οὐδὲν ἀπολύτως ἐκκλησιολογικὸν περιεχόμενον κέχτηται και ὡς ἐκ τούτου τὸ θέμα τοῦτο, ὅπερ συνεζητήθη τόσον ἐν Montreal τοῦ Καναδά ὅσον και ἐν Bangalore, δὲν πρέπει νὰ τίθεται ἐκ νέου εἰς τὰς διαφόρους συνελεύσεις πρὸς ἐπανασυζήτησιν. Καὶ αὐτὴ αὐτὴ ἡ ὑποεπιτροπὴ ἐν Jamaica ἀπέκρουσε τοῦτο και δὲν ἤλθεν εἰς τὴν Ὁλομέλειαν πρὸς συζήτησιν.

* * * *

Τὰ θέματα, ἅτινα ἀπασχολοῦσι τὴν Ὁρθοδοξίαν και περί τῶν ὁποίων γίνεται λόγος ἀνωτέρω ἀπησχόλησαν τοὺς Ὁρθοδόξους ἀντιπροσώπους εἰς συναντήσεις κατ' ἰδίαν και μετὸν Πρόεδρον και τὸν Γενικὸν Γραμματέα κ. Ph. Potter. Κατόπιν ὀρισμένων διαβουλεύσεων ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ νέα συνάντησις - σύσκεψις τῶν Ὁρθοδόξων πρὸς μελέτην τῆς ἀποτελεσματικωτέρας παρουσίας τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὴν ἐν γένει Οἰκουμενικὴν Κίνησιν. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καλεῖται νὰ προσφέρῃ μεγάλας και λίαν τελεσφόρους ὑπηρεσίας εἰς τὸν τομέα τοῦτον διὰ τῆς εὐρύθμου λειτουργίας τοῦ Ὁρθοδόξου αὐτῆς Κέντρου.

Τοῦ λόγου ὄντος περί τῆς δραστηριοποιήσεως τῆς παρουσίας τῆς Ὁρθοδοξίας ἐν τῷ Π.Σ.Ε. δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν νὰ ὑπογραμμίσωμεν τὸ ἐλπιδοφόρον γεγονός, καθ' ὃ οἱ ἰθύνοντες τοῦ Π.Σ.Ε. ἤρχισαν νὰ δεικνύουν μεγαλυτέραν κατανόησιν και ἐνδιαφέρον εἰς τὰς θέσεις τῶν Ὁρθοδόξων δεδομένου, ὅτι ἡ παρουσία τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἐν αὐτῷ τυγχάνει ἰδιαιτέρας προσοχῆς και σημασίας. Αὐτὴ, χωρὶς καὶ νὰ εἶναι μέλος τοῦ Π.Σ.Ε., ἔχει τακτικὰ μέλη εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν «Πίστις και Τάξις», ὡς και παρατηρητὰς εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν.

* * * *

Ἐν ἐκ τῶν κυρίων θεμάτων, ἅτινα σοβαρῶς ἀπησχόλησαν τὰ μέλη τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς, ὀπῆρξε και τὸ θέμα τῆς περαιτέρω παραμονῆς τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς «Πίστεις και Τάξεως» πάστορος L. Vischer, ἀξιολόγου θεολόγου τῆς μετηρρυθμισμένης Καλδινικῆς Ἐλβετικῆς Ἐκκλησίας και ἐν πολλοῖς κυρίου ὑπευθύνου τῆς ἀλλοιώσεως και διευρύνσεως τοῦ Τμήματος «Πίστις και Τάξις».

Πρὸ τίνος χρόνου ἀπεφασίσθη, ὅτι εἰς τὰς καιρίας θέσεις τοῦ Π.Σ.Ε. ὀφείλει νὰ ἐπέρχηται ἀλλαγὴ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἐννεαστοῦς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας. Ὁ μέχρι τοῦδε Διευθυντὴς τῆς ἐπιτροπῆς «Πίστις και Τάξις» συμπληρώνει κατὰ τὸ παρὸν ἔτος δεκαοκτῶ και ἡμίση ἔτη, ἧτοι ἐγγεὰ ἔτη μετὰ τὸν ἐπιβαλλόμενον χρονικὸν περιορισμὸν παραμονῆς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Π.Σ.Ε.

Ὁμιλοῦντες περί τοῦ καθαρῶς διοικητικοῦ ἔργου τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς ἐν Kingston - Jamaica δὲν πρέπει νὰ παραλείψωμεν νὰ μνημονεύσωμεν ἐνταῦθα και δύο ἑτέρας αὐτῆς πράξεις, ἧτοι τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Leningrad τοῦ Νικοδήμου ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μετοσχέτης και Τιφλίδος και Καθολικοῦ πάσης Ἰθρηρίας Ἡλία Π και δευτέρον τοῦ διορισμοῦ ὡς βοηθοῦ γραμματέως τοῦ Π.Σ.Ε. τοῦ Βουλγάρου ὀρθοδόξου θεολόγου κ. Thood Sebev.

* * * *

Ὡς γνωστὸν ἀπὸ τοῦ ἔτους τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Π.Σ.Ε. ἐν Ναϊρόμπη τῆς Κένυας μέχρι σήμερον ὀφίσταται μία ἰδεολογικὴ διαφορά μετὰ τῶν Π.Σ.Ε. και τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν διορισμὸν ἐνὸς τρίτου ἐκπροσώπου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν. Ἡ διαφορά αὐτὴ, ὡς μὴ ὀφείλει ἔτεινε νὰ δημιουργήσῃ, προϊόντος τοῦ χρόνου ἐνα ἀγεφύρωτον ψυχολογικὸν χάσμα μετὰ τῶν ἰθυόντων τοῦ Π.Σ.Ε. και τῆς διοικήσεως ἀρχῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Φαίνεται ὅμως ὅτι τὸ ἐνδεχόμενον τοῦτο, τὸ ὁποῖον θὰ εἶχε τεραστίας ἐπιπτώσεις εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ Π.Σ.Ε. και ἐν γένει εἰς τὴν ἀρμονικὴν πορείαν τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, ἀπεφεύχθη διὰ τῆς ἀπονομῆς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος και τρίτης θέσεως εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν. Ἡ σημαντικὴ αὐτὴ και εἰρηνόφιλος ἀπόφασις τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς — ἀπόφασις ἐπιτευχθεῖσα κατόπιν σκληρᾶς και ἐπιπόνου διαλογικῆς μάχης — θὰ κυρωθῇ μετὰ πρότασιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν προσεχῆ Ἐκτελεστικὴν και τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν. Περιττὸν νὰ τονίσωμεν ἐνταῦθα, διὰ μίαν εἰσέτι φοράν, τὴν ἀναγκαιότητα τῆς ἐνισχύσεως τῆς Ὁρθοδοξίας ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ τοῦτο τοῦ Π.Σ.Ε. Ἐνίσχυσις τῆς παρουσίας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν αὐτῷ σημαίνει, καθ' ἡμᾶς, ἐνίσχυσιν αὐτῆς ταύτης τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως γενικῶς και τοῦ Π.Σ.Ε. εἰδικώτερον. Τοῦτο δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ἐὰν και ἐφ' ὅσον ἡ ἀναλογία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλη-

σίας ανέλθη εις τὸ 30%, ὅποτε θὰ ἐπιτευχθῆ καὶ ἡ τόσον ἀναγκαία διὰ τὴν εὐρυθμὸν λειτουργίαν καὶ τὴν οἰκουμενικὴν θεολογικὴν ἐκπροσώπησιν τοῦ Π.Σ.Ε. ἀρμονία. Αἱ προτεσταντικαὶ «ἐκκλησίαι» - ὁμολογίαι τοῦ Π.Σ.Ε. καλοῦνται χάριν αὐτῆς ταύτης τῆς ἐνότητος τῆς Χριστιανοσύνης, χάριν τῆς ἐπιτεύξεως μελλοντικῆς ἐνώσεως τῶν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ χάριν αὐτῶν τούτων τῶν καλῶς νοουμένων συμφερόντων τοῦ Π.Σ.Ε. γὰρ ἐνισχύση τὴν παρουσίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἄλλως τε δίδει εἰς τὸν ὄργανισμὸν τοῦτον οἰκουμενικὸν χαρακτήρα. Τὸ Π.Σ.Ε. κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη διηρμήθη κατὰ τρόπον μονομερῆ καὶ μὴ φυσικὸν μόνον πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ Προτεσταντισμοῦ τοῦ τρίτου κυρίως κόσμου καὶ οὐχὶ καὶ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἡ ἔνταξις νέων προτεσταντικῶν «ἐκκλησιῶν» - ὁμολογιῶν εἰς τὸ σῶμα τοῦ Π.Σ.Ε. ἀντὶ γὰρ γίνῃ πρόξενος ὠφελειῶν, ὡς ἄλλως τε ἤλπιζον οἱ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἐργασθέντες, τοῦναντίον ἐγένετο πρόξενος οὐκ ὀλίγων δυσεπιλύτων προβλημάτων, τὰ ὁποία θέτουσιν εἰς μεγάλον κίνδυνον καὶ αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπαρξίν τοῦ Π.Σ.Ε.

Ὁ κίνδυνος δὲ οὗτος τῆς συνεχίσεως τῆς πορείας τοῦ Π.Σ.Ε. γίνεταί περισσότερον αἰσθητὸς διὰ τῆς ὁλογένης, συνεχῶς καὶ σταθερῶς ἀυξανομένης ἐντάσεως, ἣτις παρατηρεῖται μεταξὺ τῆς ὀριζοντίας καὶ τῆς καθέτου ἀναπτύξεως αὐτοῦ. Δυστυχῶς ἡ κάθετος πορεία τοῦ Π.Σ.Ε. ἡ ἀφορώσα εἰς τὴν θεολογικὴν ἔρευναν τῶν τρόπων καὶ τῶν μεθόδων ἐπιτεύξεως τῆς μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν ἐνώσεως συνοδευομένης, ὡς εἶναι φυσικόν, ὑπὸ μιᾶς πνευματικῆς ἀναγεννήσεως, ὑποχωρεῖ πρὸς ὄφελος τῆς ὀριζοντίας αὐτοῦ πορείας, ἡ ὁποία συνίσταται εἰς τὴν ἔκφρασιν καὶ ἐνσάρκωσιν τῆς εἰς Ἰησοῦν Χριστὸν πίστεως ἐντὸς ἐνὸς συγκεκριμένου κοινωνικοπολιτικοῦ περιβάλλοντος.

Ἡ ὡς ἄνω ἀντίθεσις ἐγένετο λίαν αἰσθητὴ εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Π.Σ.Ε. ἐν Kingston - Jamaica καὶ ἐξεφράσθη κυρίως διὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν δύο αὐτοῦ ἀντιτιθεμένων παρατάξεων ἢ θεολογικῶν ρευμάτων. Οὕτως ὠρισμένοι ἐπιτελεῖς τοῦ Π.Σ.Ε. θεολογικῶς, πολιτικῶς, ἰδεολογικῶς καὶ ψυχολογικῶς καθιστάμενοι συνήγοροι τῆς ἐκκλησιαστικῆς πολιτικῆς τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ τρίτου κόσμου καὶ τῆς ἐνεργοῦ ἀναμίξεως αὐτῶν εἰς τὰ πολυμορφα καὶ πολυποίκιλα σύγχρονα κοινωνικὰ καὶ πολιτικὰ προβλήματα, τὰ ὁποία ἀντιμετωπίζει ὁ ἰδιαίτερος

αὐτῶν γεωγραφικὸς χώρος, ἐπεχείρησαν νὰ ἀναπτύξουν τὴν ὀριζόντιον πορείαν, τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ Π.Σ.Ε. ἐνεργῶς ἀναμιγνύμενον εἰς τὰς διαφόρους κοινωνικοπολιτικὰς διαμάχας καὶ ἐκτιμῶντας ταύτας ὑπὸ τὸ πρίσμα τῆς χριστιανικῆς κοινωνικῆς διδασκαλίας.

Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἰδεολογίαν ταύτην οἱ ἀποτελοῦντες τὴν δευτέραν θεολογικὴν παράταξιν ἐπιτελεῖς τοῦ ὄργανισμοῦ τοῦ Π.Σ.Ε. ἀνέπτυξαν τὴν καθαρῶς θεολογικὴν δεοντολογίαν, τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ Π.Σ.Ε., τὸ ὁποῖον διὰ τοῦ τονισμοῦ τοῦ ὀριζονταλισμοῦ εἰς θάρος τῆς καθέτου αὐτοῦ πορείας καὶ ἀναπτύξεως κινδυνεύει νὰ ἀπολέσῃ ἅπαξ διὰ πάντος τὸν ἀρχικὸν σκοπὸν, δι' ὃν τοῦτο ἰδρύθη καὶ ἔκτοτε ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τῶν μελῶν αὐτοῦ. Ἡ ἔμφασις τῆς ὀριζοντίας κατευθύνσεως καὶ ἡ ἀτονία τῆς καθέτου τοιαύτης δύναται νὰ ἀνατρέψῃ τὴν μέχρι τοῦδε κοινὴν θάσιν συνεργασίας μεταξὺ τῶν διὰ μίαν καθαρῶς οἰκουμενικὴν θεολογίαν ἐνδιαφερομένων ἐκκλησιῶν τῶν οἰκονομικῶς ἀνεπτυγμένων χωρῶν καὶ τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ τρίτου κόσμου, αἱ ὁποῖαι εἶναι ὁλοκληρωτικῶς ἀπορροφημένοι ὑπὸ τῶν κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν προβλημάτων καὶ διαμαχῶν.

Τὸ μέλλον τοῦ Π.Σ.Ε., ἡ ἐπίδρασις αὐτοῦ ἐπὶ τῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν, ἡ ἀνάπτυξις τῆς οἰκουμηνικῆς θεολογίας, ἡ ἔντονος μαρτυρία αὐτοῦ ἐν μέσῳ ἐνὸς ὕλιστικῶ καὶ θρησκευτικῶς ἀδιαφόρου κόσμου, ἡ διείσδυσις αὐτοῦ εἰς τὴν ἐκθεολόγησιν τῶν διαφόρων κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν προβλημάτων τοῦ ἀνθρώπου, ὡς καὶ ἡ περαιτέρω πορεία τῆς ἐπιτεύξεως τῆς ὑπὸ πάντων ποθομένης καὶ ἐπιδιωκομένης ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν θὰ ἐξαρτηθῇ ἐν πολλοῖς ἐκ τῆς ἀρμονίας, συνυπάρξεως, συναλληλίας καὶ συνεργασίας τῆς καθέτου καὶ ὀριζοντίας πορείας καὶ δράσεως τοῦ Π.Σ.Ε. Ὁ τυχὸν ὑπερτονισμὸς τῆς μιᾶς ἐκ τούτων καὶ ἡ μὴ φυσικὴ ἀτροφία τῆς ἐτέρας μοιραίως θὰ ὀδηγήσῃ τὸ Π.Σ.Ε. εἰς πνευματικὸν καὶ ἠθικὸν μαρασμὸν ἔτι δὲ καὶ εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς σήμερον ἤδη ὑπαρχούσης δυσπιστίας πρὸς αὐτό, ὡς καὶ πρὸς τὸν ἀντικειμενικὸν καὶ τελικὸν σκοπὸν τῆς ὑπάρξεώς του.

† Ὁ Περὶστερίου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

(Γεράσιμος Σ. ΖΑΦΕΙΡΗΣ)

Καθηγητῆς Πανεπιστημίου

Η ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΙΣ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΟΣ ΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ*

Τὴν ἀναζήτησιν τῶν «κακῶς ἐχόντων» κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν παραβολὴν τοῦ ἀπολωλὸτος προβάτου συνέστησεν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. «Ὁ ὕψως οὐκ ἔστι θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα ἀπόληται εἷς τῶν μικρῶν τούτων»¹⁰.

«Ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπολωλός»¹¹.

Κατὰ ταῦτα βᾶσις τῆς εἰδικῆς ταύτης ποιμαντικῆς ἀποστολῆς πρὸς τοὺς ἐγκληματοῦντας εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς σωτηρίας αὐτῶν, ἐνεκα τούτου δὲ συνιστᾶται ἡ καλὴ καὶ ἀρτία μόρφωσις τῶν ποιμένων εἰς πᾶσαν γνῶσιν σχέσιν ἔχουσαν περὶ τὴν ἐγκληματικότητα. Τοῦτο ἐπιδιώκεται διὰ τῆς φοιτήσεως αὐτῶν εἰς Σχολήν, περὶ τῆς ὁποίας ἐγένετο λόγος ἐν τοῖς ἔμπροσθεν. Ὡς δὲ πάντες οἱ ἀναλαμβάνοντες ἐργασίαν προλήψεως τοῦ ἐγκλήματος καὶ περιστολῆς τούτου ἐν τῇ κοινωνίᾳ, δεόν προηγουμένως νὰ γνωρίζουν τὰ περὶ αὐτῶν καλῶς, οὕτω καὶ οἱ ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας, ἐνδιαφερόμενοι περὶ τούτων ἀπὸ ἐκκλησιαστικῆς πλευρᾶς, ἀποκτῶσι τὰς ἀπαιτούμενας γνώσεις τῆς συστηματικῆς ἀντιμετωπίσεως τοῦ ἐγκλήματος ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Ἐνδιαφέρει λοιπὸν καὶ αὐτοὺς τὰ μέγιστα ἢ γνῶσις τοῦ περιεχομένου τῆς Ἐγκληματολογικῆς Κοινωνιολογίας, διότι εἰς αὐτὴν γίνεται λόγος περὶ τῶν μεθόδων τῆς κοινωνιολογικῆς ἐρευνῆς τῆς ἐγκληματικότητος, τῶν χαρακτηριστικῶν γνωρισμάτων τοῦ τε φυσικοῦ καὶ κοινωνικοῦ περιβάλλοντος, τοῦ κοινωνικοῦ βίου τῶν πολιτῶν, τῶν ἐγκληματικῶν συμμοριῶν, τῆς τηρουμένης ἐκάστοτε ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἐγκληματικότητος, ὡς καὶ τοῦ τρόπου καταπολεμήσεως ταύτης. Ἐπιπροσθέτως ἐρευνᾶται ἐν τῇ Ἐγκληματολογικῇ Κοινωνιολογίᾳ ἡ ἐγκληματικότης τῶν ἀνηλικῶν κατὰ βάθος καὶ ἔκτασιν ἤτοι ἐξετάζεται ὁ ἀνήλικος ἐγκληματίας, ὁ τόπος τῆς τελεσθείσης ἀδίκου παρ' αὐτοῦ πράξεως, ὡς καὶ ἡ περιοχὴ τῆς κατοικίας αὐτοῦ, ἡ ἡλικία ἐνὸς ἐκάστου ἀνηλικίου ἐγκληματίου,

τὸ φύλον αὐτοῦ, ὡς καὶ ἡ ἔστιν ὅτε ἐπακολουθοῦσα ὑποτροπὴ τούτου¹². Τὸν κύκλον τῆς τοιαύτης γνώσεως ὑποβοηθοῦν τὰ μέγιστα αἱ κατὰ καιροὺς ἐκδιδόμεναι στατιστικαὶ ἐπὶ τῶν ἐκδιδόμενων καταδικαστικῶν ἀποφάσεων κατὰ ἐγκληματισάντων παιδῶν καὶ ἐφήβων, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν διαπραττομένων ὑπ' αὐτῶν ἐγκλημάτων.

Ἐπισταμένη ἔρευνα τῶν ὑπὸ ἀνηλικῶν διαπραττομένων ἐκάστοτε ἀδικημάτων ἀπέδειξεν, ὅτι οὗτοι εἶναι ἐπιρρεπεῖς εἰς τὰ κάτωθι συνήθως ἐγκλήματα:

α') Σωματικὰς βλάβας, εἴτε ἐξ ἀμελείας, εἴτε ἐκ προθέσεως, ἀπλῆν σωματικὴν βλάβην, ἐλαφρὰν τοιαύτην παρ' ὑποχρέου ἢ καὶ ἐκ προθέσεως, ἐπικίνδυνον σωματικὴν βλάβην, βαρεῖαν ἢ καὶ θανατηφόρον.

β') Κατὰ τῆς ζωῆς τῶν ἄλλων, ἤτοι ἀνθρωποκτονίαν ἐξ ἀμελείας ἢ προθέσεως, ἀμβλώσεις, παιδοκτονίαν, ἐκθεσιν κ.λ.π.

γ') Κατὰ τῆς τιμῆς τῶν πολιτῶν: Ἀπειλήν, διατάραξιν οἰκιακῆς εἰρήνης, ἐξύβρισιν λόγῳ ἢ ἔργῳ, κακόβουλον βλασφημίαν, δυσφήμησιν συκοφαντικὴν καὶ ἀπλῆν, ψευδῆ καταμήνυσις, ἐκουσίαν ἀπαγωγὴν, ἀρπαγὴν ἀνηλικῶν, αὐτοδικίαν καὶ λοιπὰ κατὰ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας ἀδικήματα.

δ') Κατὰ τῶν ἠθῶν: Ἀποπλάνησιν νεανίδων, πρόκλησιν σκανδάλου δι' ἀσέμων πράξεων, προσβολὴν ἔργῳ ἢ τῆς δημοσίας αἰδοῦς ἢ βάνουσον προσβολὴν, παρὰ φύσιν ἀσελγείαν, βιασμὸν καὶ ἀπόπειραν βιασμοῦ, ἐξαναγκασμὸν εἰς ἀσελγείαν, μαστροπείαν, σωματεμπορίαν, πορνείαν καὶ λοιπὰς ἀσελγείας.

ε') Κλοπὰς: Κλοπὴν, ἀπόπειραν κλοπῆς, ἠθικὴν αὐτουργίαν, ὑπεξέρισιν, ὑφαίρεσιν, ὑπεξαίρεσιν ἀντικειμένων εὐτελοῦς ἀξίας, ἢ κατὰ συρροὴν καὶ ἐξακολούθησιν, κλοπὰς χρήσεως κατ' ἐξακολούθησιν, διαρρήξεις, ληστείας, διακεκριμένας περιπτώσεις κλοπῆς καὶ λοιπὰς κατὰ τῆς ἰδιοκτησίας. Εἶναι δὲ γεγονός, ὅτι συνήθως οἱ ἐγκληματοῦντες ἀνήλικοι διαπράττουν κλοπὰς ὅλων τῶν μορφῶν, διαρρήξεις οἰκιῶν, καταστημάτων ἢ συμμετέχουν μετὰ μεγαλύτερων τῇ ἡλικίᾳ ἀτόμων εἰς κλοπὰς χρη-

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 182 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8 τεύχους.

10. Ματθ. 18,12-14. Λουκ. 15,4-10. Ματθ. 12,11-12.

11. Ματθ. 18,10-12.

12. Μίνωος Πόθου, Ἐγκληματικαὶ περιοχαὶ καὶ συμμορία ἀνηλικῶν, Ἀθήναι 1971, σελ. 7-10. Δ. Γ. Τσαοῦση καὶ Ε. Κορρ-ε-Grueger, Ἡ ἐγκληματικότητα τῶν ἀνηλικῶν εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Πρωτεύουσας. Ἀθήναι 1974.

μάτων ή και χρηματοκιβωτίων ή ληστείας εκ τραπεζών κ.λ.π.

στ') Φθοράς ξένης ιδιοκτησίας, ως και διακεκριμένας περιπτώσεις φθοράς.

ζ') Κατά των περιουσιακών δικαίων: 'Απάτην, αποδοχήν προϊόντων έγκλήματος, έγκλήματα περί τὰ ύπομνήματα (πλαστογραφίαν, πλαστογραφίαν πιστοποιητικών, ύπεξαγωγήν έγγραφων, μετακίνησην όροσήμων, ύφαρπαγήν ψευδοῦς βεβαιώσεως κ.λ.π.). Αίσχροκέρδειαν, δολίαν αποφυγήν πληρωμῆς εισιτηρίου, δολίαν αποδοχήν παροχών, εκβίασιν κ.λ.π.

η') 'Αγροτικά αδικήματα: Κλοπὰς, ζωοκλοπὰς, ζωοκτονίας, άγροτικές φθοράς ή ζώων, παραβάσεις Δασικού Κώδικος (παράνομον βοσκήν, κλαδοκομήν, ύλοτομίαν, άνθρακοποιίαν κ.λ.π.). 'Αγρονομικές παραβάσεις, βλάβας μεγάλων ζώων, παράνομον θήραν ή άλιείαν, ως και λοιπάς άγροτικές παραβάσεις και φορολογίαν καπνοῦ.

θ') 'Εγκλήματα κατά τῆς πολιτικής έξουσίας: 'Απόδρασιν κρατουμένων, άντίστασιν, άπειθειαν και βιαιοπραγίαν κατ' άνδρὸς ένόπλων δυνάμεων, ψευδή άνώνουμον κατάθεσιν, δελτία ταυτότητος (άρνησιν ή ψευδή δήλωσιν ταυτότητος), ως και λοιπά έγκλήματα κατά τῆς Πολιτείας (διατάραξιν συνεδριάσεων, στάσιν, άντιποίησιν, παραβίασιν κατασχέσεως, περιύβρισιν άρχῆς και συμβόλων, διατάραξιν τῆς ειρήνης τῶν πολιτῶν, ψευδορκίαν, δωροδοκίαν χάριν παρανόμων πράξεων, έξύβρισιν και άπειλήν κατά δημοσίου όργάνου κ.λ.π.).

ι') 'Επικίνδυνα κοινῶς έγκλήματα: 'Εμπρησμόν έξ άμελείας ή προθέσεως δασῶν κ.λ.π. Παραβιάσεις μέτρων προλήψεως άσθενειῶν ανθρώπων ή ζώων, έν αἷς περιλαμβάνονται και αἱ παραβιάσεις ύγεινομικῶν διατάξεων, ως και περί καταπολεμησεως άφροδισίων νόσων κ.λ.π. Διατάραξιν τῆς ασφαλείας σιδηροδρόμων, πλοίων, άεροσκαφῶν, συγκοινωνιῶν ή πασακώλυσιν αὐτῶν. Παράνομον όπλοφορίαν, κατοχήν όπλων, όπλοχρησίαν, πυροβολισμούς. Πρόκλησιν κινδύνου δια λιθοβολισμοῦ ή δια ζώων. 'Εκρήξεις, παραβάσεις περί τὰς έκρηκτικὰς ύλας, ως και τὰ λοιπά κοινῶς επικίνδυνα έγκλήματα και κατά τῆς ασφαλείας συγκοινωνιῶν και κοινωφελῶν εγκαταστάσεων, καθὼς και προκλήσεις κινδύνου. Πλημμύρας, άρσιν ασφαλιστικῶν εγκαταστάσεων, πρόκλησιν ναυαγίου, δηλητηρίασιν πηγῶν και τροφίμων ή νομῆς ζώων. Παραβίασιν κανόνων οίκοδομηῆς, παρακώλυσιν άποτροπῆς κινδύνου και παράλειψιν παροχῆς βοθηείας. Παραβίασιν προλήψεων βλάβης εκ δηλητηρίου. 'Ομοίως παραβίασιν διατάξεων προφυλακτικῶν άπό τοῦ πυρός, παράλειψιν περί τήν φύλαξιν φρεάτων.

ια') Κυκλοφοριακὰς παραβάσεις: ('Αστυνομικῶν διατάξεων περί κυκλοφορίας, περί

πτυχίου οδηγῆσεως αυτοκινήτων ή γεωργικῶν μηχανημάτων, επικινδύνου οδηγῆσεως, άδείας κ.λ.π.). 'Ομοίως ύπερβολικὴν ταχύτητα, εγκατάλειψιν θύματος άβοηθήτου, διατάραξιν κυκλοφορίας, ως και παραβάσεις Νόμου περί ποδηλάτων.

ιβ') Πταίσματα και άστυνομικὰς παραβάσεις: 'Αγορανομικῶν Κώδικος, περί γαλακτοκομικῶν προϊόντων, μέτρων και σταθμῶν, νοθείαν τροφίμων. Διατάραξιν ήσυχίας, πρόκλησιν άνησυχίας. 'Ομοίως παραβάσεις περί τὰ δημόσια θεάματα ή άλλας εργατικὰς τοιαύτας (ώρων εργασίας, χρονικῶν όρίων, Κυριακῆς άργίας, παράνομον διάθεσιν έμπορεύματος ύπό πλανοδίων ίχθυοπωλῶν ή παράνομον άσκησιν έπιτηδεύματος ή έργου μηχανικοῦ, άντιποίησιν έργου εισπρακτορος, ως και παραβάσεις διατάξεων περί τῶν όδῶν ή ρύπανσιν κ.λ.π.

ιγ') Διάφορα άλλα αδικήματα: 'Επαιτείαν, άλητείαν, μοιχείαν, εγκατάλειψιν έγκυμονούσης, λιποταξίαν εκ τοῦ στρατοῦ, ναυτικοῦ ή άεροπορίας (άδικαιολόγητον άπουσίαν): Παράβασιν νόμων περί τήν λειτουργίαν χαρτοπαικτικῶν λεσχῶν και τυχερῶν παιγιῶν, λαθρεμπόριον, πολιτικά συνθήματα κ.λ.π. 'Ομοίως παράβασιν νόμου περί άρχειοτήτων, σπογγαλιείας, προσηλυτισμοῦ, εγκατάλειψιν πλοίου, ως και νόμου περί ασφαλιστικῶν όργανισμῶν¹³.

'Εκ τῶν στατιστικῶν έγκληματικότητος διαπιστοῦται, ότι πράγματι μέγας είναι ο άριθμὸς άνηλικῶν, άρρένων και θηλέων, οἵτινες διαπράττουν παντοίας φύσεως αδικήματα. Τὸ δυσάρεστον δὲ είναι, ότι παρά τὰ λαμβανόμενα μέτρα προλήψεως και καταστολῆς τῆς εγκληματικότητος τῶν άνηλικῶν, ο άριθμὸς τῶν τρεπομένων εις αὐτὰ αυξάνεται λίαν επικινδύνως. 'Εξ άλλου τοῦτο μαρτυρεῖται και εκ τῆς έν έτει 1976 έκδοθείσης Στατιστικῆς 'Επετηρίδος τῆς 'Ελλάδος, έν ἣ λεπτομερῶς αναφέρονται αἱ ύπό άνηλικῶν άρρένων και θηλέων διαπραχθεῖσαι εγκληματικαὶ πράξεις κατά τὰ έτη 1971-1975, ως και οἱ τελεσιδικίως καταδικασθέντες κατά φύλον και ηλικίαν τοιοῦτοι.

'Ομολογουμένως οἱ έν τῇ έπετηρίδι ταύτη σημειούμενοι άριθμοὶ διαπράξεως ύπό άνηλικῶν αδικημάτων είναι καταπληκτικοί, τὸ δὲ πλέον δυσάρεστον είναι ή ύπ' αὐτῶν σύμπηξις συμμοριῶν, δια τῶν όποιων άπό κοινοῦ εγκληματῆται προβαίνουν εις εγκληματικὰς πράξεις. Τὰ περί τῆς εμφάνισεως και ανελίξεως τῶν συμμοριῶν, ως και τῆς όργανώσεως και κακοποιου τοῦτων δράσεως έν ταῖς κοινωνίαις τῶν κρατῶν πραγματεύεται εὐρέως ή 'Εγκληματολογικὴ Κοινωνιολογία¹⁴.

13. Δ. Γ. Τσαούση και Ε. Κορρέ - Grueger, 'Η εγκληματικότης τῶν άνηλικῶν εις τήν περιοχὴν τῆς Πρωτεύουσας, 'Αθήναι 1974, σελ. 125-128.

14. Μίνωος Ε. Πόθου, 'Εγκληματικαὶ περιοχαὶ και συμμοριαὶ άνηλικῶν, 'Αθήναι 1971, σελ. 115-184.

Έν αὐτῇ γίνεται λόγος περὶ τῶν ἀντικοινωνικῶν τάσεων τῆς συγχρόνου νεολαίας. Τὸ φαινόμενον αὐτὸ εἶναι παγκοσμίου ἐκτάσεως, παρατηρούμενον ἰδίᾳ εἰς βιομηχανικὰς κοινωνίας καὶ μεγάλας ἀστικές πόλεις. «Δι' αὐτῶν ἐπιδιώκεται ἡ ἔκφρασις τῆς ἐχθρότητος κατὰ τῆς κοινωνίας, ἡ ἀποδοκιμασία καὶ ἡ ἄρνησις τῶν παραδεδεγμένων κοινωνικῶν θεσμῶν καὶ ἡ κατάργησις τῶν φραγμῶν, τοὺς ὁποίους ἐπιβάλλει ἡ ἠθική καὶ ὁ κοινωνικὸς καθόλου βίος. Εἰς πλείονας περιπτώσεις ἡ ἀντίδρασις κατὰ τῆς κοινωνίας λαμβάνει μορφήν ἐξεγέρσεως. Ἐν Ἠνωμέναις Πολιτεῖαις τῆς Ἀμερικῆς παραλλήλως πρὸς τὰς συμμορίας βιαιότητος ὑφίστανται ὀργανώσεις ἀνατρεπτικῶν ἢ ἀντικοινωνικῶν καθόλου στοιχείων, ὡς ἡ τῶν «Φοιτητῶν διὰ μιάν δημοκρατικὴν κοινωνίαν (Students of Democratic Society—SOS), τῶν Hippies, μελῶν τοῦ Διεθνoῦς Κόμματος Νέων (Youth International Party) καὶ τῶν Μαύρων Πανθηρῶν (Black Panthers). Τοιαῦται ὀργανώσεις ἐπιδιώκουσι τὴν διὰ ταραχῶν, δολιοφθορῶν καὶ λοιπῶν ἐγκληματικῶν πράξεων ἐπιβολὴν τῶν πολιτικῶν ἢ κοινωνικῶν πεποιθήσεων αὐτῶν. Εἰς αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀποβλέπουσιν αἱ ὑπὸ τὸ πρόσχημα διαμαρτυρίας διὰ κοινωνικὰς ἀδικίας ἢ καταπιέσεις λαῶν κ.λ.π. εἰς πολλὰς χώρας τοῦ κόσμου ὀργανοῦμεναι ἐκδηλώσεις τῶν φοιτητῶν, οἵα αἱ «πορεῖαι εἰρήνης», τὰ συλλαλητήρια, αἱ ἀπεργαίαι κ.λ.π.»¹⁵.

Εἰς τὰς ἐγκληματικὰς συμμορίας περιλαμβάνονται καὶ ἀνήλικες. Ἐν ᾧ δὲ οἱ συγκροτοῦντες ταύτας ἐκπροσωποῦν μικρὰν καὶ ἀσήμαντον μερίδα τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, παρὰ ταῦτα αἱ ὑπ' αὐτῶν προκαλούμεναι ἀνωμαλίας καὶ ταραχαὶ τοῦ κοινωνικοῦ βίου εἶναι εὐρείας ἐκτάσεως, πολλῶ δὲ μᾶλλον αἱ ζημίαι καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν θύματα. Αἱ ὀχλοκρατικαὶ ἐκδηλώσεις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατευθύνονται ὑπὸ ἀναρχικῶν στοιχείων, ἐπιφέρουσαι διασάλευσιν τῆς κοινωνικῆς τάξεως.

Οὐχ ἤττον ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀναρχικῶν ἐκδηλώσεων τῶν ἐγκληματικῶν συμμοριῶν παρατηρεῖται καὶ ἡ εὐρεία χρῆσις ὑπ' αὐτῶν τῶν πάσης φύσεως ναρκωτικῶν ἢ διεγερτικῶν οὐσιῶν, διαδιδόμενων καὶ μεταξὺ μαθητῶν σχολείων ἢ φοιτητῶν Κολλεγίων καὶ Πανεπιστημίων. Τὰ ἰσχυρὰ ναρκωτικά, ὡς εἶναι λόγου χάριν ἡ ἠρωίνη, καταναλίσκονται μᾶλλον ὑπὸ μεγαλύτερων τῆ ἡλικία καθ' ἕξιν ἐγκληματικῶν καὶ ἀνηθικῶν πολιτῶν. Εὐρύτερον πῶς διαδεδομένη μετὰ τῶν ἀνηλικῶν εἶναι ἡ marijuana, εἶδος χασισίου. Ἐπίσης συνήθης εἶναι ἡ χρῆσις ὑπ' αὐτῶν διεγερτικῶν σακχαροπρήκτων (Pep pills), παραγῶγων ἀμφεταμινῶν, δι' ὧν προκαλεῖται διάθεσις εὐφορίας. Ἐννοεῖται, ὅτι ταῦτα λαμβανόμενα εἰς μεγάλας δόσεις συνεπάγονται ἰσχυρὰς παραισθήσεις ἢ παράτολμον καὶ ἐπικίνδυνον συμπεριφορὰν, ἔστιν ὅτε δὲ ἀπότομον σωματικὴν κατάρρευσιν ἢ καὶ κρίσεις παραφροσύνης.

15. Ἐνθ' ἀν., σελ. 155.

«Παραισθησιογόνον, οὔτινος ἢ χρῆσις εἶναι λίαν διαδεδομένη μεταξὺ φοιτητῶν, εἶναι τὸ LSD, κοινῶς γνωστὸν ὡς «ὀξύ» (acid), ἤτοι ἡ διαιθυλαμιδὴ τοῦ λυσιργικοῦ ὀξέος (lysergic acid diethylamide). Ἡ ἐπίδρασις τῆς οὐσίας ταύτης ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπινου ἐγκεφάλου εἶναι ἰσχυροτάτη. Καταργοῦσα τὰ ἕρια μεταξὺ ὕπνου καὶ ἐγρηγόρευσης, προκαλεῖ ὄνειρικὰς καταστάσεις, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων τὸ ἄτομον δύναται νὰ προβῇ εἰς πράξεις παρατόλμους ἢ καταστρεπτικὰς. Ἀναφέρονται περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ χρῆσις LSD ἤγαγεν εἰς ἐγκλήματα βίας, φόνου καὶ αὐτοκτονίας. Παρατεταμένη δὲ χρῆσις αὐτοῦ προκαλεῖ παροδικὰς ἢ μονιμωτέρας ψυχώσεις. Ὁ κίνδυνος ἐκ τῆς χρησιμοποίησεως τούτου, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν διεγερτικῶν οὐσιῶν ἐκτείνεται, διότι καταναλίσκονται ὑπὸ ἐφήβων μελῶν ἀντικοινωνικῶν ὀμάδων, οἵτινες ἐρεθίζονται πρὸς βιαιότητα καὶ ταραχὰς»¹⁶.

Χαρακτηριστικὸν παράδειγμα τῆς ὀλεθρίου ἐπίδρασεως καὶ ἐπεκτάσεως εἰς ἀνηλικίους τῆς marijuana εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι ἐν Καλιφορνίᾳ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς τῷ 1967 συνελήφθησαν περὶ τοὺς 10.000 ἀνήλικοι, οἵτινες ἐποιοῦντο συχνὴν χρῆσιν αὐτῆς¹⁷. Ὁμοίως ἐκ σχετικῆς ἐρεῦν-τος εἰς Γυμνάσιον προαστίου τῆς πόλεως San Francisco διεπιστώθη, ὅτι ἐκ τῶν μαθητῶν δύο τάξεων ἡλικίας 16-18 ἐτῶν, 22% εἶχον λάβει ἀμφεταμίνης ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦλάχιστον ἅπαξ καὶ 75% τρεῖς ἢ πλείστακις¹⁸.

Περὶ τῆς εὐρείας διαδόσεως τῶν ναρκωτικῶν καὶ παρ' ἡμῖν, ὡς καὶ τῆς ἀντιμετωπίσεως τούτων ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας διεπραγματεῦσθαι πρότινος χρόνου, δημοσιεύσαντες σχετικῶν ἄρθρον¹⁹.

Ἄξιον σημειώσεως εἶναι, ὅτι οἱ ἀτάκτως καὶ ἀντικοινωνικῶς διαβιοῦντες νέοι καὶ νεάνιδες (Hippies), οὐδὲν ἀπολύτως λογικῶν καὶ ἠθικῶν ἔρεισμα ἔχουν εἰς τὴν ὀμαδικὴν αὐτῶν ζωὴν. Ῥέπουσιν πρὸς ἀσύδοτον ἐλευθερίαν καὶ ἐπιδιώκουσιν τὴν ἀπαλλαγὴν αὐτῶν ἀπὸ πάσης συμβατικότητος τοῦ κοινωνικοῦ βίου, ἀποφεύγουσιν τὴν ἐργασίαν, τὴν σύναψιν γάμου καὶ οἰκογενείας, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν θεσμῶν

16. Μίνωος Ε. Πόσο, Ἐγκληματικαὶ περιοχὴ καὶ συμμορία ἀνηλικῶν, Ἀθήναι 1971, σελ. 154. Κ. Γαρδικα, Ἐγκληματολογία, τόμος α', Ἀθήναι 1968, σελ. 240.

17. John Taylor, The Quest ἐν World Health, th, τευχ. Ἰουλίου-Αὐγούστου 1969, σελ. 8.

18. Αὐτόθι, σελ. 7.

19. Τίτου Ματθαίου, Μητροπολίτου πρ. Παρναθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου. Ἡ ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας ἀντιμετώπισις τῆς διαδόσεως τῶν ναρκωτικῶν, Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ περιοδικοῦ ἁ' Ἐκκλησία», Ἀθήναι 1978.

Η ΚΑΤΑΞΙΩΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΟΞΟΥ*

Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας. Εἰς τὸ ἱερόν Κέντρον τῆς Ὁρθοδοξίας, θεία πανηγυρική συλλειτουργία, προσεξάρχοντος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἡ μνήμη στρέφεται εἰς τὰ ὀπίσω, εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν Ἀδιοκρατιῶν τῆς πόλεως αὐτῆς Μιχαὴλ καὶ Θεοδώρου καὶ τοῦ Παιριόρχου τῆς πόλεως αὐτῆς Ἀγίου καὶ Ὁμολογητοῦ Μεθοδίου. Ἡ καρδιά πάλαι διὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν. Ἡ σκέψις περιστρέ-

* Ὁμιλία ἐν τῷ ἐν Φαναρίῳ Π. Πατριαρχικῷ Ναῶ κατὰ τὴν Πατριαρχικὴν καὶ Συνοδικὴν λειτουργίαν ἐπὶ τῇ Κυριακῇ τῆς Ὁρθοδοξίας (11 Μαρτίου 1979).

τῆς κοινωνίας, τοὺς ὁποίους θεωροῦν ὡς ὑπεράγαν ὀχληροὺς εἰς αὐτοὺς. Εἰς τὴν περιβολὴν αὐτῶν οὐδόλως προσέχουν, ἐμφανίζονται καὶ κυκλοφοροῦν ἀτημέλητοι, τρέφουν μακρὰν κόμην καὶ γενειάδα, διακοσμοῦν δὲ τινες ἐξ αὐτῶν τὸ πρόσωπον δι' ἐγχρώμων σχημάτων καὶ περιβάλλονται μακροὺς χιτῶνας κεκοσμημένους διὰ κωδῶνων ἢ πολυχρώμους μεξικανικοὺς ἐπενδύτας καὶ στενάς περισκελίδας. Οὕτως ἐμφανιζόμενοι, περιπλανῶνται ἀπὸ χώρας εἰς χώραν. Ἄγπολογίζεται ὅτι περὶ τοὺς 250.000 Hippies πλανῶνται ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν εἰς χαλαρῶς ὀργανωμένας ομάδας, ὁμοίας πρὸς φυλάς ἐρυθροδέρμων. Τὰ σπουδαιότερα κέντρα κατασκηνώσεως αὐτῶν εὐρίσκονται περὶ τῶν πόλεων Los Angeles καὶ San Francisco, εἰς τὰς βορείους περιοχὰς τῆς Καλιφορνίας, πλησίον τῶν πόλεων Chicago, Detroit καὶ Νέον Μεξικόν, ὡς καὶ ἐν East Village καὶ Lower East Side τῆς Νέας Ὑόρκης²⁰.

Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αἱ ἐγκληματικαὶ συμμορίαὶ δρῶσιν εἰς βιομηχανικὰς πόλεις, ἐπιφέρουσαι ἀναρχίαν καὶ χάος διὰ τῆς βίας καὶ τρομοκρατίας, τὰ μέλη δὲ αὐτῶν ζῶσιν ἀνήθικον βίον, βέπουν πρὸς τὴν ἀληθειάν καὶ κάμνουν κατάχρησιν τῶν ναρκωτικῶν. Τὸ πλεόν δυσάρεστον εἶναι, ὅτι παρασύρουν καὶ ἄλλους, διαφθείροντες καὶ καταστρέφοντες αὐτοὺς. Τὸ ποῦ δύναται νὰ φθάσῃ μία ἐγκληματικὴ συμμορία μαρτυρεῖ τὸ ἐξῆς περιστατικόν. Συμμορία ἐκ πεντήκοντα μελῶν παρέσυρε μεσήλικα μαύρην γυναῖκα εἰς τὸ κρησφύγετον αὐτῆς καὶ ἐπετέθη κατ' αὐτῆς. Ἄλλη δὲ νεάνις παρεσύρθη εἰς παντοπωλεῖον, χρησιμοποιούμενον ὡς κρησφύγετον συμμορίας 17 τῶν ἀριθμῶν Ἰταλῶν ἡλικίας 17-21 ἐτῶν. Εἰς αὐτὸ ἡ νεάνις ὑπέστη τὴν ἐπίθεσιν τῶν μελῶν τῆς συμμορίας

φεται εἰς τὴν σημασίαν τοῦ Κέντρον τοῦτο τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ θεσμοῦ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου.

Καὶ ὅλα αὐτὰ παίρνουν ἓνα ἰδιαίτερον χρῶμα καθὼς ἐδριοκόμεθα εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀνοίξεως, πρὸς σημαίνει ζωὴν, καὶ εἰς τὴν ἀφειτηρίαν τῆς πορείας πρὸς τὴν Ἀνάστασιν, διὰ μέσου τοῦ χαροποιοῦ πένθους καὶ τῆς χαρμολύπης τοῦ Τριφιδίου. Σήμερον ἐσορᾶζομεν τὴν «ἐγερσιν τῆς Πίστεως», ὅπως φάλλομεν εἰς τὸν ὄρθρον τῆς ἐορτῆς¹.

1. Εἰς τὴν γ' Ὁδὴν τοῦ Κανόνος τοῦ Τριφιδίου.

καὶ ἐκακοποιήθη εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε παρέμεινεν ἐπὶ τρίμηνον ἐν νοσοκομείῳ πρὸς θεραπείαν²¹. Μεγίστη διαφθορὰ παρατηρεῖται μεταξὺ τῶν μελῶν τῶν συμμοριῶν μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε νὰ εἶναι προσβεβλημένα τὰ περισσότερα ἐξ αὐτῶν ὑπὸ ἀφροδισίων νοσημάτων, μάλιστα ἄτομα ἡλικίας 15-29 ἐτῶν²².

Ἄλλ' οὐ μόνον ἐν Ἀμερικῇ παρατηροῦνται ἐγκληματικαὶ συμμορίαὶ. Αὗται εἶναι διαδεδομένα καὶ εἰς πολλὰς χώρας τῆς Εὐρώπης, γνωσταὶ μὲ τὸ ὄνομα Halbstarken. Ἐκεῖ ὅπου αὗται ἐνεφάνισαν δρᾶσιν ἦσαν τὸ Δυτικὸν Βερολίνον, Ἀμβούργον, Brunswick, Essen, Βιέννη καὶ Graz. Ὁμοίως ἐν Παρισίοις, Μιλάνῳ καὶ Ῥώμῃ τῆς Ἰταλίας καὶ ἀλλαχοῦ. Ἀκόμη καὶ ἐν Σουηδίᾳ παρατηρήθη ἀύξησης τῆς ἐγκληματικότητος τῶν ἀνηλίκων. Ὡς πρὸς τὰς χώρας τοῦ Ἀνατολικοῦ Συνασπισμοῦ δὲν ὑπάρχουν ἀκριβῆ στοιχεῖα διὰ τὴν ἐγκληματικότητα τῶν ἀνηλίκων, ἐπειδὴ δὲν δημοσιεύονται εἰς τὸν Τύπον αὐτῶν σχετικαὶ εἰδήσεις. Τὸ μόνον ὅπου εἶναι γνωστόν, εἶναι ὅτι παρατηροῦνται κατὰ καιροὺς εἰς αὐτὰς κρούσματα βιαιότητος καὶ μέθης, ὡς λόγου χάριν ἐν Μόσχῃ, Λένινγκραντ, Ὀδυσσῶ, Ροστώφ κ.λ.π.²³.

Ἐπιπροσθέτως εἰς τὴν ὅλην ὑπόθεσιν τῆς ἐγκληματικότητος περιλαμβάνεται καὶ ἡ ὑποτροπή, τὴν ὁποίαν ἐμφανίζουν ἀνήλικες καταδικασθέντες καὶ ἐκτίσαντες τὰς ποινὰς αὐτῶν ἐν φυλακαῖς ἢ ἀναμορφωτηρίοις. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἐντείνεται ἔτι περισσότερο ἢ προσοχὴ τῶν ἀρμοδίων, ἵνα ἐπιτύχουν τὴν ἀποβολὴν ἐκ τῶν ὑποπιπτόντων ἐκ νέου εἰς ἀδικήματα ἀνηλίκων πάσης κακῆς πρὸς αὐτὰ ἕξως.

(Συνεχίζεται)

† Ὁ πρ. Παραμυθίας ΤΙΤΟΣ

20. Μίνωος Πόθος, Ἐγκληματικαὶ περιοχαὶ καὶ συμμορίαὶ ἀνηλίκων, Ἀθήναι 1971, σελ. 7-10. Δ. Γ. Τσαοῦση καὶ Ε. Κορρέ-Crueger, Ἡ ἐγκληματικότης τῶν ἀνηλίκων εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Πρωτευούσης, Ἀθήναι 1974.

21. Ἐνθ' ἀν. σελ. 152.

22. Ἐνθ' ἀν. σελ. 156.

23. Ἐνθ' ἀν. σελ. 148.

Και ὅλα αὐτά, Ὁρθοδοξία, Θρόνος, Πατριάρχης, παίρνουν μίαν υπέρχρονον διάσταση, ὥστε νὰ συνάπτονται ἀδιάσπαστος ἡ σημερινὴ Ὁρθοδοξία μας πρὸς τὴν ἀδιαίρετον Ἐκκλησίαν τῶν πρώτων αἰώνων καὶ τὸ σημερινὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ ὁ σημερινὸς Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης πρὸς τὸν Πατριάρχη Μεδόδιον καὶ αὐτὸς πρὸς τὸν Ἀπόστολον Ἀνδρέαν καὶ τὸν Ἐπίσκοπον Στάχυν, καὶ ἔτσι νὰ ἔχωμεν ἀπὸ τότε καὶ μέχρι σήμερον μίαν Ὁρθοδοξίαν, ἓνα Κέντρον τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἓνα Πρωτόθρονον Πατριάρχην τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἀλλά, τί εἶναι ἡ Ὁρθοδοξία, τί εἶναι ὁ Οἰκουμενικὸς αὐτὸς Θρόνος ὡς τὸ Κέντρον τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τί εἶναι ὁ Προκαθήμενὸς Του ὡς ἡγούμενος τῆς Ὁρθοδοξίας;

Ἴδον εἰς ποῖα ἐρωτήματα προτίθεται νὰ ἀπαντήσῃ σήμερον διὰ βραχέων ὁ ἱερός ἄμβων. Χαρίσατε, παρακαλῶ, εἰς αὐτὸν εὐμενῆ τὴν προσοχὴν σας.

★

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Θεόλεκτος τῶν Ἱεραρχῶν χορεία,

Λαεὶ τοῦ Κυρίου περιούσιε καὶ ἡγαπημένε,

Σήμερον, Ἀ΄ Κυριακὴν τῶν Νησιεῶν, ἐορτάζομεν τὴν κατ' ἐξοχὴν ἡμέραν τῆς Ὁρθοδοξίας. Εἶναι δύσκολον νὰ ἀπαντήσῃ κανεὶς εἰς τὸ ἐρώτημα τί εἶναι ἡ Ὁρθοδοξία, διότι ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι περισσότερο βίωμα καὶ ὀλιγώτερον θεωρία. Ἐμπορεῖ κανεὶς νὰ περιγράψῃ ὁρισμένα γνωρίσματα τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀλλὰ ὄχι τὴν οὐσίαν τῆς. Ἀλλωστε ἓνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικὰ τῆς δὲν εἶναι μήπως ἡ ἀποφατικότης;

Θὰ ἐλέγομεν ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι τὸ περιοχόμενον τῆς πίστεως τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ἢ μᾶλλον εἶναι ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, μὲ τὸ ἀλώθητον δόγμα, μὲ τὴν πισιότητα εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Παράδοσιν καὶ μὲ τὴν οἰκουμενικότητά τῆς².

Ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι τὸ χριστιανικὸν μέτρον. Ἡ ὀρθὴ πίστις, ἢ ὀρθὴ δοξολογία τοῦ Θεοῦ, ἢ ὀρθὴ προᾶξις. Ὁ ἀγὼν διὰ τὴν προσκύνησιν τῶν εἰκόνων ἦτο ἀγὼν ὄχι μόνον ἐναντίον τῆς ἀρησείας τῆς, ἐναντίον τῆς Εἰκονομαχίας, ἀλλὰ καὶ ἐναντίον τῆς υπερθολικῆς προσκυνήσεως τῶν εἰκόνων, τῆς καταχρήσεως, τῆς εἰδωλολατρικῆς συγχύσεως τῆς εἰκόνης πρὸς τὸ εἰκονιζόμενον πρωτότυπον, ἕνεκα τῆς

2. Χρήστου Γικνναρᾶ, Τίμοι μετὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν, Ἀθῆναι: 1968, σελ. 44.

ὁποίας ὁρισμένοι ἱερεῖς ἐφθασαν τότε μέχρι τοῦ σημείου νὰ ἀναμειγνύουν εἰς τὰ τίμα δῶρα τῆς Ἐδ-χαριστίας τεμάχια εἰκόνων. Κατ' ἀναλογία, ἡ γνη-σία Ὁρθοδοξία σήμερον εὐρίσκειται ἀντίθετος ὄχι μόνον πρὸς ὁρισμένας ἀκρότητας τοῦ Δυτικοῦ Χρι-στianισμοῦ, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς ἀκρότητας τῶν μετὰ περιοσῆς αὐταρχείας καὶ αὐτοθραυματισμοῦ αὐτοαποκα-λουμένων φρικτωρῶν τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἡ Ὁρθοδοξία, εἶναι περαιτέρω ἡ Ἐκκλησία, ἢ ὁποία καλεῖται σήμερον νὰ διαδραματίσῃ τὸν ρό-λον τοῦ καταλύτου ἐν τῇ προσεγγίσει μεταξὺ Ρώ-μης καὶ Διαμαρτυρήσεως καὶ μεταξὺ παραδόσεως καὶ ἐκονγχρονισμοῦ ἀκριβῶς διότι κατέχει τὸν χρι-στianικὸν μέτρον. Ἐπιφανῆς ὀρθόδοξος θεολόγος³ διηρωτήθη προσφάτως ἐὰν ἡ Ὁρθοδοξία θὰ ἀποδει-χθῆ ἱκανὴ νὰ διαδραματίσῃ τὸν υπεύθυνον τοῦτον ρόλον τῆς τοῦ καταλύτου. Ναί, ἡ Ὁρθοδοξία θὰ ἀν-ταποκριθῆ εἰς τὴν εὐθύνην τῆς αὐτῆς, διότι, ὅπως λέγει ὁ ἴδιος θεολόγος, «αἱ ρίζαι τῆς εὐρίσκειται μέσα εἰς τὰς προσεγγίσεις καὶ τοὺς πόνους τῶν μαρ-τύρων τῆς». Καὶ αἱ προσεγγίσεις ὅλων αὐτοῦ τοῦ νέ-φους τῶν μαρτύρων ποὺ ἐθνοποίησαν μὲ ἰλαρότητα τὴν ζωὴν τῶν διὰ τὴν ὀρθὴν πίστιν, τὴν ὀρθὴν προᾶξιν καὶ τὴν ὀρθὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, δὲν ἠμποροῦν νὰ μεί-νουν ἀτελέσφοροι καὶ χωρὶς νὰ ἀφέρουν καρπὸν πολ-λόν⁴. Ἡδὴ πολλοὶ βλέπουν νὰ σημαίνῃ ἡ ὥρα τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολῆς.

Ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι ἀκόμη ἡ Ἐκκλησία, τῆς ὁποίας ἀνακαινίζεται ὡς ἀειτοῦ ἡ νεότης⁵. Χθὲς οἱ νεομαρτυροὶ, σήμερον ὁ νεοπατριερισμὸς, αὐριον ἢ ἀνανέωσις διὰ τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου. «Ἡ ὀλη καὶ ἡ πλήρης ἀλήθεια ἔχει δοθῆ καὶ ἀνα-τεθῆ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν». Ἀλλ' ἡ ἀναβεβαίωσις καὶ νέα διατύπωσις «εἶναι πάντοτε δυνατὴ, καὶ ὁρι-σμένες φορές, μάλιστα, ἐπιβεβλημένη. Ὅλη ἡ ἱστο-ρία τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων τοῦ παρελθόντος τὸ ἀποδεικνύει»⁶.

Ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι δυναμικὴ, ὄχι στατικὴ καὶ τυπικὴ. Εἶναι τόσοσ ζωντανὴ ὅσος καὶ ὁ Χριστός, ὁ «χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας»⁷.

Ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι πολλὰ πράγματα ἀκόμη θε-τικῶς καὶ δὲν εἶναι πολλὰ πράγματα ἀκόμη ἀρη-τικῶς, «ἀτινα ἐὰν γραφῆται καθ' ἓν, οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία»⁸.

★

3. OLIVIER CLEMENT. Βλ. SERVICE ORTHODOXE DE PRESSE ET D' INFORMATION No 35, FEVRIER 1979, σελ. 6.

4. Ἰωάν. 15,5.

5. Ψαλμ. 103,5.

6. Γ. Φλωρόφσκυ, Θέματα Ὁρθοδόξου Θεολογίας, Ἀθῆ-ναι: 1973, σελ. 220.

7. Ἐβρ. 13,8.

8. Ἰωάν. 21,25.

Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας. Εἰς τὸ ἱερὸν Κέντρον τῆς Ὁρθοδοξίας, θεία πανηγυρική συλλειτουργία, προεξάρχοντος τοῦ Ἑγουμένου τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἀλλά, τί εἶναι τὸ Κέντρον τῆς Ὁρθοδοξίας; Εἶναι θεβαίως τὸ θυσιαστήριον τὸ ὁποῖον ἐπηξεν ἐδῶ Ἀνδρέας ὁ Πρωτόκλητος. Εἶναι ἡ ἱερὰ Καθέδρα τοῦ Στάχυος. Εἶναι ὁ Θρόνος τῶν Γρηγορίων καὶ τῶν Χρυσοστόμων, τῶν Φωτίων καὶ τῶν Γενναδίων καὶ πλειάδος ἄλλης Πατριαρχῶν, οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν εὐσέβειαν, τὴν ἀρετὴν, τὸν ζῆλον, τὴν ἐπισιτήμην, τὴν σύνεσιν, τὴν σοφίαν καὶ τὰ ἔργα των, ἄλλοτε λαλοῦντες καὶ ἄλλοτε σιωπῶντες, ὅμως πάντοτε πιστεύοντες, ὑπομένοντες καὶ ἐλπίζοντες τὴν ἐλπίδα τοῦ Θεοῦ, ἐκλείσαν, ἐδόξασαν καὶ ἀνέδειξαν τὸν Θρόνον των Γολγοθᾶν τοῦ καθήκοντος. Τὸ Κέντρον τῆς Ὁρθοδοξίας εἶναι πρὸ πάντων τὸ τελευταῖον τοῦτο: Γολγοθᾶς τοῦ καθήκοντος.

Ἡ καθολικὴ τῆς Ἐκκλησίας φωνὴ ἀνύφωσε τὴν Ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως εἰς Πρωτόθρονον ἐν τῇ Ἀνατολῇ Ἐκκλησίαν. Οἱ θεῖοι κανόνες ἔδωκαν εἰς αὐτὴν προνόμια. Ἡ μακραίων προᾶξις τῆς Ἐκκλησίας τὰ καθήκοντα. Ἀλλ' οὐδέποτε ὁ προνομιοῦχος Θρόνος ἐχρησιμοποίησε τὰ προνόμιά του εἰς καταίρεσιν, ἀλλὰ πάντοτε εἰς οἰκοδομήν, εἰς τόπον ὅσπερ νὰ εὐρίσκουν εἰς αὐτὸν πλήρη ἐφαρμογὴν οἱ λόγοι τοῦ Παύλου: «χωρὶς τῶν παρεκτός ἢ ἐπιστάσις μου ἢ καθ' ἡμέραν, ἢ μέροςια πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. Τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι;»⁹.

Ἡ ὅλη διὰ μέσον τῶν αἰώνων ζωὴ καὶ δοῦσις τῆς οἰκουμένης αὐτῆς σκοπιᾶς ἦτο καὶ εἶναι διακονία πρὸς τὸν καθαρισμὸν τῶν ἀγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομήν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ¹⁰, διὰ νὰ ἐνθυμηθῶμεν καὶ πάλιν τὸν Ἀπόστολον τῶν Ἐθνῶν, ἀλλ' ἐτι μᾶλλον αὐτὸν τοῦτον τὸν Κύριον, ὁ Ὅποιος ἦτο ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν Του «ὡς ὁ διακονῶν»¹¹.

Καὶ παρ' ὅλα ταῦτα κατηγορήθη ἡ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὡς παποκαισαρική Ἐκκλησία, ὡς καταχρωμένη τῶν προνομίων τῆς, ὡς αἰχρῶσα τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν, ὡς ἀναμιγνυμένη εἰς τὰ ἐσωτερικά των. Ἀλλὰ πάντα ταῦτα ὀφείλονται κεῖς φιλοτιμίας καὶ συμφέροντα, εἰς ἀξιώσεις καὶ ἐπιηρείας¹², αἱ ὁποῖαι δὲν εἶχον πάντοτε ἀγαθὴν τὴν προαίρεσιν, οὔτε ἐκκλησιαστικὰ πάντοτε τὰ κίνητρα.

Ὡς οιοργικὴ μήτηρ ἐποίμανεν ἡ Ἐκκλησία αὐτὴ τὸ γένος τῶν τοῦ Χριστοῦ πενήτων εἰς ἡμέρας

εὐκλαεῖς, ἀλλὰ καὶ δυσχερεῖς ὡς αἱ παροῦσαι, τόσον δυσχερεῖς ἐνίοτε, ὥστε ἐξαπορηθῆναι αὐτὴν καὶ τοῦ ζῆν... Ἀλλ' ὁ Θεὸς ὁ ἐγείρων τοὺς νεκρούς... ἐρρύσατο αὐτὴν καὶ οὐεται, εἰς δὴν ἠλπίζαμεν διὰ καὶ ἐτι οὐεται¹³, εἰς πείσμα ὅλων ἐκείνων, ἡμετέρων καὶ ξένων, πὸν βλέπουν προφητικῶς, διὰ πολλοστὴν φασάν, ἐπερχόμενον τὸ τέλος τῆς, ὡς ἄλλοι Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά, οἱ ὁποῖοι προβλέπουν κάθε τόσον τὴν συντέλειαν τοῦ κόσμου, ἢ ὁποῖα ὅμως δὲν ἐρχεται.

★

Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας. Εἰς τὸ ἱερὸν Κέντρον τῆς Ὁρθοδοξίας, θεία πανηγυρική συλλειτουργία, προεξάρχοντος τοῦ πρώτου Πατριαρχοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἀλλά, ποῖος εἶναι ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης; Τί σημαίνει ὁ ἱερὸς αὐτὸς θεσμός; Βεβαίως δὲν εἶναι ἀπλῶς ὁ «πρῶτος» τῶν ἐπισκόπων ἐνὸς ἔθνους, κατὰ τὴν ἀπαίτησιν τοῦ Ἀποστολικοῦ κανόνος¹⁴. Εἶναι καὶ ὁ πρόεδρος τῶν προέδρων ὅλων τῶν ἀπανταχοῦ γῆς Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ἀλλὰ εἶναι περαιτέρω καὶ ὁ πατὴρ καὶ προστάτης τῆς Ὁρθοδοξίας. Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης εἶναι ἓνα σύμβολον ἱερῶν.

Οἱ Πατριάρχαι τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀνεδείχθησαν πιστοὶ θεματούλακες τῆς ἱερᾶς παρακαταθήκης, θεοπροβλητοὶ ἡγούμενοι, καλλνικιοὶ ἀγωνιστὰ καλλνικίων ἀγώνων.

Ὅπως ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἓνα θαῦμα ἐν τῇ ἱστορίᾳ, ἀνεξαρτήτως τῶν ἐλλείψεων τῶν μελῶν τῆς, ἔτσι καὶ οἱ Πατριάρχαι τῆς Πόλεως αὐτῆς εἶχον ἀσφαλῶς τὰς ἐλλείψεις καὶ ἀδυναμίας των, αἱ ὁποῖαι εἶναι συμφρεῖς εἰς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν «Ἀνέγκλητος γὰρ οὐδεὶς». Ὅμως ὅλοι εἶχον θαθεῖαν συνείδησιν τοῦ ὅτι ἐτάχθησαν φρουροὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως, διάκονοι τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν καὶ προστάται τοῦ λαοῦ των, μὲ τὸν ὁποῖον συνεκακουχούνητο καὶ συνέπασχον διὰ τὸ ἐπέβαλλον αἱ περιστάσεις.

Καὶ ἡ ἱστορία συνεχίζεται.

Ἄν οἱ Πατριάρχαι σήμερον «γίγαντιοῦνται μὲ τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας», ἐπειδὴ εἶναι ἡμερὰ θριάμβου τῆς Ὁρθοδοξίας, ὅμως «ἡ μαρτυρικὴ τροχιά τους ποτίζεται ἀπὸ θρόμβους ἰδρωτῶν»¹⁵. Διότι οἱ Πατριάρχαι εἶναι Ἠγέται ἀλλὰ εἶναι καὶ Μάρτυρες, «ὡς ἐπιελὴ τὸν ὑπὸν φέροντες τοῦ Χριστοῦ»¹⁶, τοῦ Πρωτομάρτυρος. Δὲν ἐλέχθη τόσον πα-

9. Β' Κορ. 11,28-29.

10. Ἐφ. 4,12.

11. Λουκ. 22,27.

12. Μανουὴλ Γεδεών, Πατριαρχικοὶ Πίνακες, ἐν ΚΠόλει 1890, σελ. 25.

13. Β' Κορ. 1,8-10.

14. Τὸ 34ου.

15. Μητροπολίτου Πέργης Εὐαγγέλου (Γαλάνη), Λαὸς Χάριτος, Ἀθήναι 1973, σελ. 79.

16. Νικηφόρου Καλλιστόου Ξανθοπούλου, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, βιβλ. ΙΒ' κεφ. λδ'.

ραστατικῶς, διὲν ἡ μίτρα των ἀπλῶς καλύπτει τὸν ἀκάνθινον στέφανον;

★

Ἀδελφοί μου,

Σήμερον, εορτάζομεν τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας ἐδῶ εἰς τὸ Κέντρον τῆς Ὁρθοδοξίας ἐδλογοῦντος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου τῆς Ὁρθοδοξίας τὸ ἐδῶ ποιμνίον του καὶ ὀλόκληρον τὴν ὑπ' αὐτῶν Ὁρθοδοξίαν.

Εὐγνωμονοῦμεν τὸν Θεὸν διὰ τὴν δωρεάν Του αὐτὴν καὶ διαδηλοῦμεν ἐπὶ τὸ ἐπισημότερον σήμερον τὴν ἀπόφασίν μας νὰ εορτάζωμεν πάντοτε ἐδῶ τὴν μεγάλην αὐτὴν ἡμέραν τῆς Ὁρθοδόξου πίστεώς μας. Καὶ θὰ τὴν εορτάζωμεν.

«Ἡ γὰρ Θεοῦ δύναμις τὴν Ὁρθοδοξίαν ἐκράτηνε». Εἶναι αἰώνιος ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν Του. Πιστεύομεν ἀκραδάντως διὲν Ἐκεῖνος θὰ εἶναι μετ' αὐτῆς «πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος»¹⁷. «Υπεράνω τῆς Ὁρθοδοξίας δὲν ὑπάρχει ἄλλος θόλος, ἀλλὰ μόνον ὁ οὐρανός»¹⁸.

Καὶ θὰ τὴν εορτάζωμεν ἐδῶ τὴν ἡμέραν αὐτὴν τὴν ἐπίσημον καὶ ἱεράν, διότι ὁ πανίερος Οἰκουμενικὸς Θρόνος εἶναι ἀμεικλίνης εἰς τὸν αἰῶνα, ὡς θεοφύλακτος καὶ θεοσκέπαστος καὶ θεοφροῦρητος. Ὁ δρόμος του εἶναι ἀνυποχώρητος. Τὸ ἱστορικὸν καὶ ἠθικὸν χρέος του τόσον βαρὺ, ὥστε νὰ τὸν καθηλώσῃ ἐδῶ, εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν, τὴν ὁποῖαν ὠριοθέτησαν οἱ ἄγγελοι, ὕμνησαν οἱ λαοὶ καὶ αἱ φυλαὶ, καὶ ἐδόξασαν τὰ αἵματα τῶν μαρτύρων της. Ἐδῶ, λοιπόν, θὰ εορτάξῃ πάντοτε τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας τὸ Οἰκουμενικὸν μας Πατριαρχεῖον, τὸ ὁποῖον εἶναι καὶ θὰ παραμείνῃ ἡ κεφαλὴ καὶ ἡ καρδία τῆς Ὁρθοδοξίας. Πρὸ πάντων ἡ καρδία. Ἡ ὁποία πάλλει ἀπὸ ἀγάπην, ἀπὸ σιοργήν, ἀπὸ ἐνδιαφέρον, ἀπὸ συγγνώμην. «Τίς χειμαζόμενος καὶ προσιζέχων, τῷ λιμένι τούτῳ οὐ διασώζεται;»¹⁹.

17. Ματθ. 28,20.

18. Σεργίου Μπουλγκάκωφ, Ἡ Ὁρθοδοξία, μετ. Ἀννης Ἰ. Βασιλειάδου, Ἰσταμπούλ 1964, σελ. 199.

19. Ἀπόστιχα Κατανυκτικὰ τῆς Κυριακῆς ἐσπέρας τοῦ Δ' ἤχου.

Εἰς τὸ παράθυρον μιᾶς βυζαντινῆς Ἐκκλησίας τῆς Θεσσαλονίκης διαβάσει ὁ προσκυνητὴς τὰ ἐξῆς: «Οὐκ ἀποθανῶ ἀλλὰ ζήσομαι. Δεξιὰ Κυρίου ἐποίησε δύναμιν»²⁰. Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Κυρίου συντελεῖται ἡ καταξίωσις τοῦ παραδόξου.

Καὶ ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης τῆς Ὁρθοδοξίας θὰ μείνῃ ἐδῶ «καὶ μόνος καὶ μετὰ πολλῶν», διὰ νὰ ἐνθυμηθῶμεν τὸν ἀρχαῖον ὄραον, διὰ νὰ προεξάσῃ τῆς ἱεράς συλλειτουργίας τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ νὰ λιτανεύῃ τὰς ἱεράς εἰκόνας εἰς τὸν ἀλόγυρον τοῦ Πατριαρχείου του, διὰ νὰ αἰσθητοποιηθῇ ἡ νίκη τοῦ πνεύματος τῆς Ὁρθοδοξίας, αὐτοῦ τοῦ πνεύματος τοῦ ζωοποιῦ, τὸ ὁποῖον ἐναντιοδότης ἐβίωσε καὶ ἀριστοτεχνικῶς ἠρμήνευσεν ὁ Θρόνος Του ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι σήμερον.

Καὶ διὰ τὸν Πατριάρχην θὰ καλῆται εἰς τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ διὰ νὰ συνεχίξῃ ἐκεῖ τὴν ἱερωσύνην τῶν θείων μιστηρίων, θὰ ἔρχεται εἰς τὴν θέσιν του ἕνας ἄλλος Πατριάρχης διὰ νὰ συνεχίζεται ἐδῶ, εἰς τὸ μικρὸν ἀλλὰ περικλυτὸν Φανάριον, ἡ μεγάλη ἱστορία τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Ἡ καρδιά τοῦ Πανσέπιου τούτου Πατριαρχικοῦ Ναοῦ θὰ παραμείνῃ ἄσβεστος καὶ ἀκίμητος καὶ τὰ δικηγορικῆρα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου θὰ εἶναι πάντοτε ὑψωμένα, δίκην σημαίας μὴ ὑποστολλομένης, εἰς φωτισμὸν καὶ εἰς ἐδλογίαν τῶν ἐγγύς καὶ τῶν μακρῶν.

Εὐλόγησον δὴ, Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα, εὐλόγησον καὶ σήμερον πάντας ἡμᾶς. Εἰσεὶ ἐπὲρ τῆς γαληνιαίας ἐδῶ παραμονῆς τῆς πρωτοθρόνου Ἐκκλησίας Σου καὶ ἐπὲρ τῆς εὐσταθείας τῆς ὅλης Ὁρθοδοξίας.

Οἱ αἰῶνες θὰ δικαιώσουν τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν καρτερίαν Σου. Ἡ ἱστορία θὰ δικαιώσῃ τοὺς ἀγῶνας τῆς Ἐκκλησίας Σου καὶ θὰ τοὺς στεφανώσῃ. Ἡ ἱστορία θὰ συνεχισθῇ.

«Ἐν χειρὶ Κυρίου ἡ ἐξουσία τῆς γῆς»²¹. Τῷ Κυρίῳ ἡ δόξα νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

† Ὁ Φιλαδελφεὺς ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

20. Νίκου Γαβριήλ Πεντζίκη, Πρὸς Ἐκκλησιαστικόν, Θεσσαλονίκη 1970, σελ. 72.

21. Σοφ. Σειρ. 10,4.

ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΚΑΙ ΧΡΙΣΜΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ ΤΗΣ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ 4ον Μ. Χ. ΑΙΩΝΑ*

Πρὶν τελειώσωμεν τὸ παρὸν ἄρθρον κρίνομεν σκόπιμον νὰ σημειώσωμεν τὰς διαφορὰς καὶ τὰς ὁμοιότη-

τας, τὰς ὁποίας παρουσιάζουν ὁ Χρυσόστομος καὶ ὁ Θεόδωρος εἰς τὰς περιγραφὰς τῶν προβαπτισματικῶν καὶ μεταβαπτιστικῶν σταδίων. Ἡ ὅλη πορεία παρουσιάζεται, ἐν συντομίᾳ, ὡς ἑξῆς:

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 184 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8 τεύχους

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ὄνοματογραφία

Ἐξορκισμοὶ

Ἀπόταξις

Σύνταξις

Πρώτη χρίσις ἐπὶ μετώπου

«τῷ μύρῳ τῷ πνευματικῷ»

Ἀπογύμνωσις - Δευτέρα χρίσις ὀλόσωμος

«τῷ ἔλαιῳ τῷ πνευματικῷ»

Τριττὴ κατάδυσις

Περιβολὴ λευκοῦ χιτῶνος (;)

Θεῖα Εὐχαριστία

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ὄνοματογραφία

Ἐξορκισμοὶ

Ἀπαγγελία Συμβόλου Πίστεως καὶ Κυριακῆς

Προσευχῆς ὑπὸ Κατηχομένου

Ἀπόταξις

Σύνταξις

Πρώτη χρίσις ἐπὶ μετώπου

«διὰ ἁγίου Χρίσματος»

Ἐπίδοσις ὠραρίου ὑπὸ ἀναδόχου

Ἀπογύμνωσις - Δευτέρα χρίσις ὀλόσωμος

«διὰ ἁγίου Χρίσματος»

Τριττὴ κατάδυσις

Περιβολὴ λευκοῦ χιτῶνος (;)

Σφράγισις (μετὰ ἢ ἄνευ μύρου;)

Θεῖα Εὐχαριστία

Ὁ Θεόδωρος εἶναι περισσότερο λεπτομερὴς καί, ὡς εἶναι προφανές ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἀντιπαραβολῆς, ἀναφέρει λεπτομερείας τινάς, τὰς ὁποίας δὲν ἀνευρίσκουμεν εἰς τὸν Χρυσόστομον. Ἐξ αὐτῶν σημειώνομεν τὴν χρῆσιν τοῦ ὠραρίου καὶ τὴν μεταβαπτισματικὴν «σφράγισιν». Ὁ Χρυσόστομος δὲν ἀναφέρει οὔτε εἰς ἄλλας τοῦ Κατηχητικῆς Ὀμιλίας μεταβαπτισματικῆν χρίσιν καὶ εἶναι δύσκολον νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι πρόκειται περὶ ἀπλῆς παραλείψεως. Τίθεται δὲ τὸ ἐρώτημα διατὶ παρατηρεῖται αὐτὴ ἡ διαφορὰ. Καθ' ἡμᾶς δύο εἶναι αἱ πιθανότεραι ἐξηγήσεις: Ἡ ὅτι κατὰ τὰ ἔτη

τοῦ Θεοδώρου ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀντιοχείας εὕρισκετο εἰς μεταβατικὴν περίοδον ἐκ τῆς προβαπτισματικῆς εἰς τὴν μεταβαπτισματικὴν χρίσιν, ἢ ὅτι ἡ ἀποφῆς τοῦ H. Lietzmann¹⁶ ὅτι ὁ Θεόδωρος ἔγραψεν τὰς Κατηχητικὰς Ὀμιλίας του καθ' ὃν χρόνον εὕρισκετο εἰς Μοφουέστιαν ὡς Ἐπίσκοπος καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐκφράζει τὴν παράδοσιν τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας τῆς Μοφουέστιας, ἣτις βεβαίως δὲν διαφέρει καὶ πολὺ ἐκείνης τῆς γειτονιᾶζούσης Ἀντιοχείας. Ὁ Θεόδωρος ἰδιαιτέρως

16. J. Quasten, Μνήμ. ἔργον, σελ. 410.

Ν Ο Μ Ο Σ 817/1978 (ΦΕΚ 170 ΤΗΣ 5-10-1978 τ. Α')

ΕΚ ΤΟΥ ΩΣ ΑΝΩ ΝΟΜΟΥ ΑΝΑΔΗΜΟΣΙΕΥΟΜΕΝ ΤΑ ΑΦΟΡΩΝΤΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΑΡΘΡΑ

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 817

Περί ρυθμίσεως ένιων εκπαιδευτικών
και εκκλησιαστικών θεμάτων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ψιφισάμενοι όμοφώνως μετά τής Βουλής, άπεφασί-
σαμεν:

"Αρθρον 24.

Διορισμοί Ίεροδιδασκάλων.

1. Ίεροδιδάσκαλοι δύνανται νά διορίζωνται κατά
τάς περι σειράς διορισμού κειμένης διατάξεις εις μονο-
θέσια ή διθέσια Δημοτικά Σχολεία δυσπροσίτων χω-

ρίων τής Ίεπικρατείας, εύρισκομένων εις περιοχάς όρι-
ζόμενας ύπό του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 346) 1976
«περί τρόπου πληρώσεως έφημεριακών θέσεων και συ-
στάσεως ειδικών σχολών έπιμορφώσεως».

2. Ίεροδιδάσκαλοι δύνανται νά διορίζωνται: ώσαύ-
τως εις Δημοτικά Σχολεία οίασδήποτε οργανικότητας
ύπό τήν προϋπόθεσιν τής άμέσου άποσπάσεώς των έπι
μίαμ δεκαετίαμ εις σχολεία του Ίεζωτερικού, ένθα θα
άσκούμ άνευ έτέρας άποζημιώσεως και τά ιερατικά
των καθήκοντα. Άγακαλούμενοι δι' οίονδήποτε λόγον
τοποθετούνται εις οργανικάς θέσεις σχολείων τής προη-
γουμένης παραγράφου.

"Αρθρον 25.

Θέσεις Ίεροκηρύκων.

1. Αί μή κατανεμηθείσαι έβδομήκοντα (70) έρ-

τονίζει τόν συμβολισμόν τών λευκών χιτώνων, ένω ό
Χρυσόστομος δέν αναφέρει ρητώς έν οι νεοβαπτισθέν-
τες ένεδύοντο λευκόν χιτώνα, αλλά κατά πάσαν πιθα-
νότητα έχει τουτόν κατά νοΰν όταν γράφη: «...ώσπερ
άγγελοι τινές έπίγειοι πανταχού φαινόμενοι (οί νεο-
βαπτισθέντες) και ταις άκτίσι του ήλίου άντιλάμπον-
τες» (II Κατ. 27).

Εις τήν Δευτέραμ και τήν Τρίτημ Κατηχητικήμ
Ώμιλίαμ, όπου ό Χρυσόστομος όμιλεί περι τών δωρεών
του Βαπτίσματος, δέν φαίνεται νά συνδέη εύθέως τό
βάπτισμα μετά του προπατορικού άμαρτήματος, ως άλλ-
λωστε συμβαίνει και με άλλα πρωτοχριστιανικά κεί-
μενα¹⁶. Ο Θεόδωρος όμως αναφέρει, ότι ό χρισθείς άπο-
βάλλει «τήν άρχαίαμ πτώσιν», ύπονοών μάλλον τό προ-
πατορικό άμαρτήμα και ούχι τάς προσωπικάς άμαρ-
τίας του βαπτιζομένου¹⁷. Ο Θεόδωρος επίσης τονίζει
περισσότερον του Χρυσόστομου τόν μυστηριακόμ και
συμβολικόμ χαρακτήρα του βαπτίσματος. Άπευθυνό-
μενος προς τούς νεοβαπτισθέντας, επί παραδείγματι,
λέγει: «Όταν λάθετε τήν άνάστασιν έν τή πράξει και
ένδυθητε άθανασίαμ και (έχετε άποκτήσει) τό άδιά-
φθορον, τοιαύτα ένδύματα (ήτοι οι λευκοί χιτώνες)
θα είναι τελείως περιττά, αλλά καθ' ότι δέν κατέχετε
τώρα ταύτα εις τήν πραγματικότητα, αλλά έχετε λά-
θει αυτά μ υ σ τ η ρ ι α κ ω ς και σ υ μ β ο λ ι -
κ ω ς, έχετε άνάγκημ ένδυμάτων». Και συνεχίζει:

«Όντως, επί του παρόντος έχετε λάθει σ υ μ β ο λ ι -
κ ω ς μόνον τήν χαράμ τών μελλοντικών ευεργετημά-
των, αλλά κατά τόν καιρόν τής άναστάσεως θα λάθετε
όλημ τήν χαρίμ...»¹⁸.

Τόσον ό Χρυσόστομος όσον και ό Θεόδωρος ύπο-
γραμμίζουν ιδιαίτέρως τήν χρησιμοποίησιν του τύπου
«βαπτίζεται ό δεινα» αντί του τύπου «έγώ βαπτίζω». Ήπεξηγοΰν δε και οι δύο ότι τουτό ύποδηλοΰ ότι τό
μυστήριο τελείται δύναμει τής Άγίας Τριάδος και
ούχι του βαπτίζοντος ιερέως¹⁹. Ο Θεόδωρος παρου-
σιάζει και άλλα δείγματα κριτικής άναλύσεως τών
κειμένων, μέθοδος ήτις, ως γνωστόν, έχαρακτήριζε τήν
Σχολήμ τής Άντιοχείας.

Έν κατακλείδι δύναται νά λεχθή, ότι και οι δύο
συγγραφείς, παρά τάς σημειωθείσας διαφοράς, εκπρο-
σωποΰν τήν αυτήμ λειτουργικήμ παράδοσιν, και έν προ-
κειμένω μαρτυροΰν ότι τουλάχιστον μέχρι τά τέλη του
4ου αιώνομ εις τήν Έκκλησίαμ τής Άντιοχείας ό τύ-
πος τής προβαπτισματικής χρίσεως ήτο άκόμη έν χρή-
σει.

ΗΛΙΑΣ Γ. ΜΑΤΣΑΓΓΟΥΡΑΣ

Ητυχιούχος

Παιδαγωγικών και Κλασσικών Σπουδών

18. Ένθ' άνωτ. σελ. 68.

19. II Κατήχησις, παραγρ. 26, σελ. 147-9. Α.
Μίγγανα, Μνήμ. έργον, σελ. 59.

17. Α. Μίγγανα, Μνήμ. έργον, σελ. 47.

γανικαὶ θέσεις διακόνων τοῦ ἔδαφ. 6' τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν. 673) 1977 «περὶ ἀνακατανομῆς καὶ ρυθμίσεως ὀργανικῶν τινῶν θέσεων διακόνων» μετατρέπονται εἰς θέσεις ἱεροκληρύκων, κατανεμόμεναι εἰς τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ Πρ. Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθν. Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

2. Ἐκ τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν. 673) 1977 ἀνακατανεμομένων ὀργανικῶν θέσεων διακόνων, πέντε (5) ἐκ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ δύο (2) ἐξ ἐκάστης τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετατρέπονται διὰ τοῦ παρόντος εἰς θέσεις ἱεροκληρύκων παρὰ τῇ αὐτῇ Ἐκκλησιαστικῇ Ἐπαρχίᾳ.

3. Ἐκ τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Ν. 673) 1977 ἀνακατανεμομένων ὀργανικῶν θέσεων διακόνων, δύο (2) ἐκ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῶν ἱερῶν μητροπόλεων Κρήτης, τρεῖς (3) ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ρόδου καὶ ἀνὰ μία (1) ἐκ τῶν ἱερῶν μητροπόλεων Κῆ, Καρπάθου καὶ Λέρου μετατρέπονται εἰς θέσεις ἱεροκληρύκων παρὰ τῇ αὐτῇ Ἐκκλησιαστικῇ Ἐπαρχίᾳ. Μία ἐκ τῶν μετατρεπομένων εἰς θέσεις ἱεροκληρύκων τῆς Ἱερᾶς μητροπόλεως Ρόδου, μεταφέρεται εἰς τὴν πατριαρχικὴν Ἐξαρχίαν Πατίου.

4. Εἰς ἣν περίπτωσιν αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου μετατρέπομεναι ὀργανικαὶ θέσεις διακόνων εἶναι πεπληρωμέναι ἤδη, ἢ μετατροπῆ τῶν εἰς θέσεις ἱεροκληρύκων χωρεῖ ἄμα τῇ καθ' οἰονδήποτε τρόπον κενώσει τῶν.

5. Τὰ θέσεις τῶν περὶ ὧν αἱ προηγούμεναι παράγραφοι τοῦ παρόντος ἄρθρου ἱεροκληρύκων καταλαμβάνουν κληρικοί ἄγαμοι κεκτημένοι πτυχίον Ὁρθοδόξου Θεολογικῆς Σχολῆς διοριζόμενοι διὰ πράξεως τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

6. Ὡς πρὸς τὴν διαδάθμισιν, τὴν περαιτέρω μισθολογικὴν ἐξέλιξιν, τὰς πάσης φύσεως ἀποδοχὰς καὶ τὸν τρόπον καταβολῆς τῶν, τὴν περίθαλψιν καὶ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἱεροκληρύκων τούτων, ἰσχύουν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 5 τῶν Ν.Δ. 1398) 1973 καὶ 1399) 1973.

Ἄρθρον 28.

Καταργούμεναι διατάξεις.

Καταργεῖται πᾶσα γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἢ ἀναφερομένη εἰς θέματα ρυθμιζόμενα ὑπ' αὐτοῦ.

Ἄρθρον 29.

Ἐναρξίς ἰσχύος.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἐκτὸς ἂν ἄλλως ὀρίζηται εἰς τὸν παρόντα νόμον.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Σεπτεμβρίου 1978

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ

Οἱ ὕπουργοι

Προεδρίας Κυβερνήσεως

ΚΩΝ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐθν. Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων

ΙΩΑΝ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Οἰκονομικῶν

ΑΘ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΔΟΞΙΑΔΗΣ

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1978

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὕπουργός

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΕΥΓΓΟΠΟΥΛΟΣ

(1891 - 1979)

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν θρηνεῖ τὴν ἀπώλειαν ἐπιλέκτου μέλους τῆς, σοφοῦ ἐπιστήμονος καὶ διαπρεποῦς βυζαντινολόγου, τοῦ Ἀνδρέα Ευγγόπουλου.

Πλήρης ἡμερῶν, περιστοιχιζόμενος ἀπὸ πιστοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους, φεύγει ὁ Ἀνδρέας Ευγγόπουλος, ἀφοῦ διήγυσε ζωὴν ἐργώδη, ἀφοσιωμένην εἰς τὴν ἀποκάλυψιν τῆς βυζαντινῆς τέχνης καὶ τοῦ ὅλου βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ.

Γεννημένος εἰς Ἀθήνας κατὰ τὸ 1891, ἐσπούδασεν εἰς τὴν φιλοσοφικὴν σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ συνέχισε τὰς εἰδικὰς σπουδὰς του εἰς τὰ ἀνώτερα κέντρα μελέτης τῆς βυζαντινῆς τέχνης εἰς τὸ Παρίσι.

Ἐφορος βυζαντινῶν ἀρχαιοτήτων ἐπὶ δύο συνεχεῖς δεκαετίαι, ἐξελέγη τακτικὸς καθηγητὴς τῆς βυζαντινῆς ἀρχαιολογίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονίκης, ὅπου ἐδίδαξεν ἀπὸ τοῦ 1940 μέχρι τοῦ 1956 καὶ ὅπου διετέλεσε πρύτανης κατὰ τὸ ἔτος 1952 - 1953.

Κατὰ τὸ 1966 ἐξελέγη μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Ὑπῆρξεν ἐπίσης μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας, τῆς Ἐταιρείας Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν, τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας καὶ πολλῶν ἄλλων ἐπιστημονικῶν σωματείων ἢ συλλόγων, τόσοι εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅσοι καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Μετέσχεν ἐνεργῶς πολλῶν διεθνῶν συνεδρίων. Καὶ ἐτιμήθη μὲν πολλὰς διακρίσεις εἰς τὴν πατρίδα καὶ εἰς τὴν ξένην.

Ἐηρὰ εἶναι ἡ ἀπαρίθμησις! Ἀλλὰ σ' ὅλα αὐτὰ, ὑπῆρξε γενναῖα καὶ σημαίνουσα ἡ εἰσφορά του!

Ὁ Ἀνδρέας Ευγγόπουλος καταλείπει ὀγκωδέστατον συγγραφικὸν ἔργον, πρωτότυπον καὶ τεκμηριωμένον καὶ διεθνῶς ἀνεγνωρισμένον.

Ὑπῆρξε βαθὺς μύστης τῆς ἐπιστημονικῆς ἀναζητήσεως τῆς βυζαντινῆς τέχνης. Καθηγεμόν δὲ καὶ καθοδηγητὴς πολλῶν γενεῶν νεωτέρων βυζαντινολόγων, καθιέρωθη ὡς μορφή ἐξέχουσα καὶ ἀπέδωκε κορυφαίους εἰς τὰς εἰδικωτέρας ἐπιστημονικὰς του ἐπιδιώξεις.

Ὁ Ἀνδρέας Ευγγόπουλος ὑπῆρξε πράγματι μέγας εἰς τὴν ἐπιστήμην του, πολὺπλευρος εἰς γνῶσιν καὶ εἰς μάθησιν, ἀλλὰ καὶ χαριτωμένος καὶ θυμόσοφος καὶ φιλοπαίγιμων — ἕνας σωστός καὶ ἀκέραιος ἄνθρωπος.

Ἀγαπητὴ Ἀνδρέα,

Συνάδελφός σου πρὸ χρόνων πολλῶν, ἂν καὶ εἰς ἄλλην Σχολήν, εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης, ἀργότερα δέ, καὶ ἐπὶ χρόνια συνάδελφός σου εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν, δὲν ἔρχομαι καὶ δὲν εἶμαι ἀρμόδιος νὰ ἐξυμνήσω τὴν μεγάλην προσφοράν καὶ τὴν σοφίαν σου στὴν ἐπιστήμην σου. Ἐρχομαι σήμερα ἐδῶ, σὰν φίλος παλαιός, νὰ σοῦ ἀπευθύνω δακρυσιμένους τὰ λίγα αὐτὰ λόγια, θρηνῶντας τὸν χαμόν σου καὶ κλαίοντας τὸ τέλος τῆς φιλίας ποῦ μᾶς συνέδεσε.

Ἀνάμεσα στοὺς στεγούς σου συγγενεῖς καὶ στοὺς πολλούς σου φίλους, συμπορευτὴς καὶ σκιά σου ἐπὶ σαράντα σχεδὸν χρόνια, μὲ δδύνην καὶ μὲ συντριβὴν σὲ ἀποχαιρετῶ.

Καὶ μ' ὅλους ὅσους πονοῦν καὶ πενθοῦν στὸν θάνατόν σου, σοῦ ἀπευθύνω μ' ἀγάπην, μὲ τιμὴν καὶ μὲ σεβασμόν τὸ τελευταῖον «χαῖρε» καὶ τὸν ὕστατον ἀσπασμόν.

ΠΑΝΑΓ. Ι. ΖΕΠΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Άριθμ. { Πρωτ. 1003
Διεκπ. 645

Άθήναι τῆ 16-4-1979

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Π ρ ό ς

Τὴν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν

καὶ τὰς Ἱεράς Μητροπόλεις

τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΘΕΜΑ: «Κοινοποίησις ἀποφάσεως Δ.Σ. τοῦ ΤΑΚΕ».

Ἐκ Συνοδικῆς ἀποφάσεως ληφθεῖσης ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς 6.4.1979, κοινοποιούμεν ἡμῖν κατωτέρω, ἐν ἀκριβεῖ ἀντιγράφῳ, τὸ ἀπὸ 10.3.1979 ἐγγραφὸν τοῦ ΤΑΚΕ ἀναφερόμενον εἰς ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ περὶ τῆς συνταξιοδοτικῆς καὶ θαθμολογικῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν συνταξιούχων Ἱερέων πρὸς ἄρσιν τῆς ἀνισότητος μεταξὺ παλαιότερων συνταξιούχων καὶ τῶν νεωτέρων, καὶ παρακαλοῦμεν διὰ τὰ καθ' ἑμᾶς.

Ἐντολῇ τῆς Ἱεράς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιεπίγραμματεὺς

Ἀρχιμ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΛΙΑΠΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ:

Τ.Α.Κ.Ε.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΑΜΕΙΟΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΟΡΘΟΔΟΣΟΥ
ΕΦΗΜΕΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τ.Α.Κ.Ε. Ἐν Ἀθήναις τῆ 10 Μαρτίου 1979

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Π ρ ό ς

Τὴν Ἱεράν Σύνοδον

τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἐ ν τ α ὕ θ α

Εὐσεβάστως προαγόμεθα νὰ φέρωμεν εἰς γνῶσιν Ὑμῶν, ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ΤΑΚΕ, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, κατόπιν γενομένης εἰσηγήσεως, ἐνέκρινε ὁμοφώνως:

Α) Τὴν διαδάθμισιν τῶν συνταξιούχων τῶν συνταξιοδοτηθέντων μέχρι 30.6.1968, οἵτινες ἔλαβον σύνταξιν ἐπὶ ἀποδοχῶν Α, Β, Γ, Δ Κατηγορίας καὶ οὐχὶ ἐπὶ ἀποδοχῶν θαθμοῦ τινος, ὡς ὁ ΑΝ 469) 68, διὰ συνταξιοδοτικούς καὶ μόνον σκοπούς.

Β) Τὴν χορήγησιν εἰς αὐτούς, ἀναλόγως τῶν συνταξίμων ἔτων, ἐπιδόματος πενταετιῶν, ὡς ἡ 281) 66 ΠΥΣ καὶ

Γ) Τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῆς συντάξεως τῶν οὕτω διαβαθμιζομένων, ἐπὶ ἀποδοχῶν ἔτους 1977, ὡς ἐγένετο καὶ διὰ τοὺς ἀπὸ 1.7.1968 καὶ ἐντεῦθεν συνταξιοδοτηθέντας.

Ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις ἐλήφθη πρὸς ἄρσιν τῆς ἀνισότητος μεταξὺ τῶν συνταξιούχων παλαιῶν καὶ νέων καὶ καθορισμὸν ἐνιαίου τρόπου κανονισμοῦ τῶν συντάξεων.

Ταῦτα καθηκόντως γνωρίζομεν Ὑμῖν καὶ παρακαλοῦμεν ὅπως εὐαρεστηθῆτε καὶ λάβητε γνῶσιν.

Μετὰ σεβασμοῦ

Ὁ Γενικὸς Δ) ντῆς

Ἀρχιμ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΛΑΛΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ 4η — Μισθολογίου
ΤΜΗΜΑ Α'.

Άριθ. Πρωτ. 30026) 923

Άθήναι 6 Ἀπριλίου 1979

Π ρ ό ς

Τὸ Ὑπουργεῖο Ἐθνικῆς Παιδείας

Γενικὴ Διεύθυνση Ἐρησκευμάτων

Διεύθυνση Α'.

ΘΕΜΑ: «Ἐπίδομα σπουδῶν ἐφημερίων πτυχιούχων τοῦ Τμήματος Ἱερατικῆς Ἐπιμορφώσεως τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης».

Σὰς κάνουμε γνωστό, ὅτι ἀποδεχόμεστε τὴν ἀριθ. 102) 1979 γνωμοδότηση τῆς Ὀλομέλειας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους μετὰ τὴν ὁποία ἐγένε δεκτό, ὅτι:

οί εφημέριοι κάτοχοι ειδικού διπλώματος Ίερατικής Ήπιμορφώσεως τών Θεολογικών Σχολών και Πανεπιστημίων, έμπίπτουν εις τούς δικαιούχους του έπιδόματος σπουδών του προβλεπομένου υπό του άρθρ. 3 παρ. 2 περίπτ. γ' του Ν. 754) 1978.

Ο Υπουργός

ΑΘΑΝ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΚΛ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ
ΤΜΗΜΑ Β' ΙΕΡΩΝ ΝΑΩΝ - ΜΟΝΩΝ
ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ

Ταχ. Δ) νση: Μητροπόλεως 15
Πληροφορίες: Δημ. Τραντάλης
Τηλέφωνο: 32.46.275

Ε Γ Κ Υ Κ Λ Ι Ο Σ

Άθήνα 10 Άπριλίου 1979

Άριθ. Πρωτ. Βαθμός Προτεραιότ.
Φ. 042. 1) 681) Α) 902

Π ρ ό ς

Όλες τίς Ίερές Μητροπόλεις του Κράτους.

ΚΟΙΝ.: 1) Ίερά Σύνοδο τής Έκκλησίας τής Έλλάδος, Ίασίου 1.

2) Ίερά Έπαρχιακή Σύνοδο τής Έκκλησίας τής Κρήτης — Ήράκλειο.

3) Πατριαρχική Έξαρχία Πάτμου.

4) Γ.Λ.Κ. — Δ) νση 4η Μισθολογίου—

Τμήμα Α'.

ΘΕΜΑ: Έπίδομα σπουδών Έφημερίων πτυχιούχων Τμήματος Ίερατικής Ήπιμορφώσεως Θεολογικών Σχολών Πανεπιστημίων Άθηνών και Θεσσαλονίκης.

Έχομε τήν τιμή νά σας κοινοποιήσουμε τό άρ. 30026) 923) 6.4.79 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με τό όποιο έγινε αποδεκτή από τον κ. Υπουργό των Οικονομικών ή άρ. 102) 1979 γνωμοδότηση τής Όλομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του

Κράτους, βάσει τής όποίας οί Έφημέριοι που είναι κάτοχοι ειδικού διπλώματος του τέως Τμήματος Ίερατικής Ήπιμορφώσεως τών Θεολογικών Σχολών τών Πανεπιστημίων Άθηνών και Θεσ)νίκης δικαιούνται του έπιδόματος σπουδών του προβλεπομένου από τό άρθρ. 3 παρ. 2 περίπτ. γ' του Ν. 754) 1978, δηλαδή ποσοστου 20% επί του βασικού μισθου ύπαλλήλου με βαθμό 6ο και αναδρομικά από 1ης Ίανουαρίου 1978.

Όστερα από τήν άνωτέρω γνωμοδότηση τής Όλομέλειας του Ν.Σ.Κ. παύει νά ισχύει ή άρ. 656) 1978 γνωμοδότηση του Α' Τμήματος του Ν.Σ.Κ. που σας κοινοποιήσαμε με τήν Φ. 042. 1) 598) 130142) 2. 11.1978 εγκύκλιό μας.

Ε. Γ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Θ. ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ

Α.Π.Σ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΚΛ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ
ΤΜΗΜΑ Β'.

Ταχ. Δ) νση: Μητροπόλεως 15
Πληροφορίες: Δημ. Τραντάλης
Τηλέφωνο: 32.46.275

Ε Γ Κ Υ Κ Λ Ι Ο Σ

Νά διατηρηθεί μέχρι Ίσχύος Έρμηνευτικών διατάξεων.

Άθήνα 12 Άπριλίου 1979

Άριθ. Πρωτ. Βαθμ. Προτερ.

Φ. 042. 1) 683) Α) 919.

Π ρ ό ς

Τήν Ίερά Άρχιεπισκοπή Άθηνών

ΚΟΙΝ.: Όλες τίς Ίερές Μητροπόλεις τής Έλλάδος.

ΘΕΜΑ: «Άναδιαβάθμιση Έφημερίων».

Άπαντώντας στο άρ. 938) 7.4.79 έγγραφο σας, με τό όποιο μάς διαδιδάσατε αίτηση και δικαιολογητικά τών Έφημερίων Χαραλ. Κουστένη, Σπυρ. Κονδύνη και Δημ. Σαβθοπούλου, περι αναδιαβαθμίσεως από τής λήψεως του πτυχίου τους, έχομε τήν τιμή νά σας πληροφορήσουμε τά έξής:

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Παρήγορος διαπίστωση.

Αποτελεί τῷ ὄντι χαριζόμενον γεγονός και παρήγορον διαπίστωση τὸ ὅτι, ὡς κατέστη φανερὸν ἐκ τῶν τηλεοπτικῶν ἐκπομπῶν και ὡς ἐτινίσθη ὑπὸ τῶν σχετικῶν περιγραφῶν τῶν ἐφημερίδων, οἱ ὀρθόδοξοι Ἕλληνες πιστοί, ἐν οἷς και πικρὰ πλήθη νέων, κατὰ τὰς ἀγίας ἡμέρας τῆς Μ. Ἑβδομάδος και τοῦ Πάσχα, κατέκλυον τοὺς ναοὺς.

Ὡς χαρακτηριστικῶς ἐσημειώθη ὑπὸ ἀθηναϊκῆς ἐσπερινῆς ἐφημερίδος, «πρόκειται γιὰ μιὰ αἰσθητὴ αὔξησι τοῦ ἐκκλησιασματος, πὸν δὲν ἐκφράζει μόνον τὸ βαθὺ θρησκευτικὸ συναίσθημα τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ και ἀποδεικνύει, πόσο μάταιη ἀπέβη ἡ προσάθεια ὄλων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι μεθοδικὰ και ὑπουλα ἐπεδίωξαν τὸν τελευταῖο καιρὸ νὰ μειώσουν τὸ κῆρος τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἀσφυκτικὰ γεμίζουν οἱ ναοὶ τὶς ἡμέρας αὐτὲς και ἐντυπωσιακὴ εἶναι ἡ παρουσία τῶν νέων. Ὁλος αὐτὸς ὁ κόσμος — ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία τοῦ λαοῦ μας — στρέφει μὲ περιφρόνησι τὰ νῶτα στὶς ἐπικίνδυνες «σειρήνες» και στὶς δῆθεν θεωρίες τοὺς «περὶ ἀποχαιωμένου Χριστιανισμοῦ», γιὰ νὰ ἀενίση και πάλι μὲ κατάνυξι και πίστι τὸν Θεόν.

Ὅθεν, ὡς συμπεραίνει δικαίως ὁ σχολιογράφος τῆς ἐφημερίδος ταύτης, πρόκειται διὰ τὴν «καλύτερη

ἀπάντησι στὰ ὅσα σὲ βάρος τῆς Θρησκείας και τῆς Ἐκκλησίας μας θυσοδομοῦν κύκλοι τοῦ σκότους».

Ἐχουν ὡς θεμέλιον ἱστορικὰ γεγονότα.

Ἑβδομαδιαία ἐφημερίς, ἥτις παρουσιάζεται ὡς «ὀδηγητὴς» τῆς νεολαίας, ἐθεώρησε σκόπιμον νὰ διαφωτίσῃ τοὺς νέους, ὅτι τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη» εἶναι συνέχισι τοῦ «Ἄδωνις ἀνέστη» ὀλοκλήρου τῆς ἀρχαίας Ἀνατολῆς και ὅτι αἱ χριστιανικαὶ τελεταὶ εἶναι ἀναβίωσις τῶν ἐθνικῶν μωστηριακῶν τελετῶν, αἵτινες συνεδέοντο μετὰ τῆς δραματικῆς παραστάσεως τῶν δεινῶν, τοῦ θανάτου, τῆς ἀναβιώσεως και τελικῆς νίκης τοῦ πάτρωνος τῶν μωστηρίων Θεοῦ.

Ἡ πεπαιτωμένη αὐτὴ ἀποφισ παραγγορίζει, ὅτι μετὰ τῶν χριστιανικῶν και τῶν ἐθνικῶν μωστηρίων ὑπάρχει θεμελιώδης διαφορά, ἀναγομένη ἐν ἐσχάτῃ ἀναλύσει εἰς τὸ ὅτι τὰ ἐθνικὰ μωστήρια ἔχουν πανθεῖζοντα φυσιολατρικὸν χαρακτηριστὴρα και συνεχίζουν τὴν λατρεία ἀρχαίων γεωργικῶν λαῶν, ἥτις ἔχουν ὡς ἀντικείμενον τὴν καθ' ἕκαστον χειμῶνα νέκρωσιν και καθ' ἕκαστον ἔαρ ἀναζωογόνησιν τῆς φύσεως, ἐνῶ ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία και λατρεία ἔχουν ὡς θεμέλιον αὐτῶν τὰ ἱστορικὰ γεγονότα τῶν Παθῶν και τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Θεανθρώπου. Περὶ αὐτῶν μαρτυροῦν ἀναρίθμητοι αὐτόπται και αὐτή-

1. Οἱ διατάξεις τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ Ν. 401) 76 (ΦΕΚ 202) 2.8.76 τ. Α') ὄριζαν ὅτι οἱ πτυχιούχοι ἱερεῖς τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων κλπ. πὸν ἀπέκτησαν τὸ πτυχίον τους μετὰ τὴν 1.7.68 ἀναδιαβαθμίζονται ἀπὸ τῆς χρονολογίας λήψεως τοῦ πτυχίου τους, στὴν Α' μισθολογικὴ κατηγορία μὲ ἀπόφασι τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου μέχρι τὸν 4ο βαθμὸ ἀνάλογα μὲ τὸ συνολικὸ χρόνον τῆς Ἐφημεριακῆς τους ὑπηρεσίας.

2. Ἐφημέριοι πὸν θὰ ἀποκτοῦν πτυχίον τῶν ἀναφερομένων θεολογικῶν Σχολῶν μετὰ τὴν ἰσχὺ τοῦ ἀνωτέρου Νόμου θὰ ἀναδιαβαθμίζονται ἐπίσης σύμφωνα μὲ τὴν παρ. 3 τοῦ αὐτοῦ ἀρθρου στὴν Α' μισθολογικὴ κατηγορία δάσει τῶν ὅσων ὄριζε ἡ παρ. 1 τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ Ν. 401) 76.

3. Οἱ διατάξεις ὁμοῦ τῆς παρ. 1 τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ Νόμου 401) 76 ἀντικαταστάθηκαν ἀπὸ τότε πὸν ἴσχυσαν (2.8.1976) μὲ τὴν παρ. 3 τοῦ ἀρθρου 64 τοῦ Νόμου 590) 1977. Ἐτσι μὲ τὶς διατάξεις αὐτὲς ἡ ἀναδιαβάθμισι τῶν ἀναφερομένων πτυχιούχων περιλαμβανόμενων σύμφωνα μὲ τὴ γνωμοδότησι 134) 1978 τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους και τῶν κατόχων τοῦ εἰδικοῦ διπλώματος Ἱερτικῆς Ἐπιμορφώσεως στὴν Α' μισθολογικὴ κατηγορία γίνεται ἔχι ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ πτυχίου τους ἀλλὰ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως

στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Μητροπ. Συμβουλίου ἀπὸ τῆς ὁποίας χρονολογίας ἀναδιαβαθμιζόμενοι δικαιοῦνται και τῶν ἀναλόγων ἀποδοχῶν τους.

Ὅσοι ὁμοῦ ἀπὸ τοὺς Ἐφημέριους κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Ν. 401) 1976) 2.8.76 εἶχον τὶς προϋποθέσεις πὸν προβλέπουν οἱ διατάξεις τῆς παρ. 3 τοῦ ἀρθρου 64 τοῦ Ν. 590) 77 ἀναδιαβαθμιζόμενοι μέχρι και τοῦ 3ου βαθμοῦ (μισθοῦ) δικαιοῦνται τῶν ἀποδοχῶν τους στὸ βαθμὸ αὐτὸ ἀναδρομικὰ, δηλαδὴ ἀπὸ τὴ χρονολογία πὸν δημοσιεύτηκε ἡ ἀρχικὴ ἀναδιαβάθμισι τους στὸν 4ο βαθμὸ (μισθό).

Ἐστερα ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω δὲν ὑπάρχει θέμα ἀναδιαβάθμισεως τῶν αἰτούντων Ἐφημερίων ἀπὸ τῆς χρονολογίας λήψεως τοῦ πτυχίου τους, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Μητρο. Συμβουλίου στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Συνοδευτικὰ σὰς ἐπιστρέφουμε τὴν σχετικὴ ἀλληλογραφία.

Μὲ ἐντολή Ἰπουργοῦ

Ὁ Διευθυντὴς

ΔΗΜ. ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ

κοιι μάρτυρες, οἵτινες διὰ τοῦ αἵματός των ὑπέγραψαν τὴν κατάθεσιν τῆς προσωπικῆς των ἐμπειρίας: «Ὁ ἀκηκόαμεν, ὁ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὁ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐρηλάφησαν... ἐωράκαμεν καὶ μαρτυροῦμεν ὑμῖν...» (Α' Ἰωάν. α', 1-2).

Πατριαρχική καταγγελία.

Εἶναι τῷ ὄντι βαθεῖα ἡ ὁδὸν τοῦ Ἑλληνισμοῦ διὰ τὰς ἐνεργείας ὡμῆς βίας καὶ καταληστεύσεως τῆς παρουσίας τῶν ἰδρυμάτων τῆς Ὁμογενείας καὶ τοῦ Πατριαρχείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὰς ὁποίας ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Δημήτριος εὐθαρσῶς κατήγγειλε πρὸς τὴν τουρκικὴν κυβέρνησιν.

Ὡς ὑπεροραμίσθη ὑπὸ τοῦ ἐλληνικοῦ Τύπου, «αἱ θάνατοι αὐτὰ τουρκικὰ προκλήσεις ἀποτελοῦν συνέχειαν καὶ συνέπειαν πρὸς τὸ ἀπὸ μακροῦ προδιαγεγραμμένον σχέδιον ἀφανισμοῦ τῆς Κιβωτοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῶν λειψάνων τῆς ἐλληνικῆς παρουσίας εἰς τοὺς χώρους αὐτοὺς τῶν ἐθνικῶν μας κοιτίδων».

Ἄς ἐπιβλέψωμεν, ὅτι ἡ καταγγελία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου θὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῆς τουρκικῆς κυβέρνησεως. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἀσφαλῶς τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἦτο θεικώτερον, ἐὰν ἡ περὶ τῆς ὁ λόγος καταγγελία ἐκινητοποιεῖ τοὺς ἀρχηγούς τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν. Οὗτοι ὀφείλουσαν νὰ συγκινήσουν τὴν παγκόσμιον διπλωματίαν καὶ κοινήν γνώμην ὑπὲρ τῶν καταπατουμένων ἐν Κωνσταντινουπόλει δικαίων τοῦ Πατριαρχείου, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν παγκοσμίως προβαλλομένην καὶ ἀκτινοβολούσαν κοιλίδα τῆς Ὁρθοδοξίας.

«Πέρα πεδῆλων».

Ἡ συνισταμένη τῶν ἀντιδράσεων ἐναντίον ἀπαράδεκτου ἀρθροῦ τοῦ περιοδικοῦ τῆς Ο.Α.Μ.Ε., τὸ ὁποῖον ἀρθρον ἐσχολιάσαμεν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον τῆς «Ἐκκλησίας», ἐκφράζεται εἰς σχετικὴν ἀνακοίνωσιν τῆς Ἱεραῆς Συνόδου, ἣτις τονίζει, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀπαράδεκτον δημοσίευμα «βάλλει ἐναντίον τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, τῆς λατρείας, τῆς ἡθικῆς καὶ τῆς διδασκῆς τῶν χριστιανικῶν ἀληθειῶν εἰς τὴν ἐλληνικὴν ἐκπαίδευσιν... Οἱ ὑπεύθυνοι τοῦ ἐξονομασθέντος περιοδικοῦ ἐπροχώρησαν «πέρα πεδῆλων». Εἶναι δὲ βέβαιοι, ὅτι ἡ ἐπιχειρηματολογία τῶν ὑπευθύνων τοῦ περιοδικοῦ περὶ ἐπιστημονικοῦ διαλόγου οὐδένα πείθει, καθ' ὅσον τὸ ἀρθρον δὲν ἔχει μορφήν ἐπιστημονικῆς ἐρευνῆς, ἀλλὰ μορφήν ἐπιθέσεως ἐναντίον ὅλων τῶν θεσμῶν, οἱ ὅποιοι συγκροτοῦν τὸ οἰκονομικὸν τῆς χριστιανικῆς πίστεως, λατρείας, ζωῆς».

Τούτων οὕτως ἐχόντων, «πρὸς πρόβληψιν ἐνδεχομένης διασπάσεως τοῦ κλάδου τῶν ἐκπαιδευτικῶν», ὁρθῶς «ἡ Πανελλήνιος Ἑνωσις Θεολόγων παρακαλεῖ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ο.Α.Μ.Ε. νὰ δηλώσῃ ὁριστῶς, ὅτι εἶναι ἀντίθετον πρὸς τὸ περιεχόμενον τοῦ ἀρθρου».

Τὸ Ζήτημα τοῦ πολιτικοῦ γάμου.

Ὁ καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πατριστημίου Ἀθηνῶν κ. Βλάσιος Φειδᾶς, ἐν σχετικῷ ἀρθρῷ, ὅπερ ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ περιοδικῷ «Ἐπίκαιρον», ἐξετάζων τὸ ζήτημα τοῦ πολιτικοῦ γάμου, τονίζει ὁρθῶς, ὅτι «ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἀναπαλλοτριωτο δικαίωμα νὰ ἀξιῶνῃ ἀπὸ κάθε μέλος τῆς, σύμφωνα μὲ τὸ ἐσωτερικὸν τῆς δίκαιο, τὴν τέλεση θρησκευτικοῦ γάμου».

Συμφώνως πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Φειδᾶ παραθευμένην ἐν συνεχείᾳ γνώμην τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου, ἐν τῇ περιπτώσει καθιερώσεως τοῦ πολιτικοῦ γάμου, «ἐὰν ἀμφότεροι οἱ ἐρχόμενοι εἰς γάμον κοινωρίαν ἀνήκουν, κατὰ τὴν δήλωσίν των, εἰς θρησκείαν ἢ θρησκείας θεωρούσας τὸν γάμον ὡς μυστήριον, ὁ γάμος δὲν εἶναι ἔγκυρος, ἐὰν τὴν σύνταξιν τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως δὲν ἐπακολουθήσῃ καὶ ὁ θρησκευτικὸς γάμος».

Μάλιστα ὁ ἀείμνητος μέγας πολιτικὸς καὶ ἐθνικὸς ἡγέτης προσέθεσε χαρακτηριστικῶς καὶ τὰ ἐξῆς: «Δὲν λέγω ὅτι εἶσαι ὑποχρεωμένος νὰ κάμῃς δήλωσιν ἐνώπιον τοῦ ληξιαρχοῦ ὅτι εἶσαι Χριστιανὸς Ὁρθόδοξος, ἀλλ' ἀφ' ἧς στιγμῆς ὁμολογεῖς σαυτὸν Ὁρθόδοξον Χριστιανόν, ὀφείλεις νὰ τελέσῃς τὸ μυστήριον τοῦ γάμου, διότι ἄλλως δὲν ἀνήκεις πραγματικῶς εἰς τὸ ποίμνιον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Δὲν ἐπιβάλλομεν περιορισμὸν τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως...».

Αἱ φωνεῖναι αὐτὰ ἰδέαι ἀσφαλῶς πρέπει νὰ ληφθῶν ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἀρξαμένην συζήτησιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς καθιερώσεως τοῦ πολιτικοῦ γάμου.

Πρὸς περιστολὴν τῆς χυδαιολογίας.

Ὁ εἰδικὸς ἐπὶ τῶν ἀθλητικῶν ζητημάτων ἀρθρογράφος πρωῒνης ἐφημερίδος, ἀναφερόμενος εἰς τὰ ἔκτροπα, ἅτινα παρατηροῦνται κατὰ τὰς ἀθλητικὰς συναντήσεις, μετ' ἀναγκαστικῆς ἐπισημαίνει, ὅτι «ἡ χυδαιολογία στὰ γήπεδα, ὅχι μόνον ποδοσφαίρου, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἀθλοπαιδιῶν, ξεπέρασε τὰ ὅρια καὶ τῆς πύδ χοντροπέισης ἀνοχῆς. Πυκνὲς καὶ διάσπαρτες νηοίδες, προκαταβολικὰ ἐξάλλων καὶ οργανωμένων ὁπαδῶν, ἀνοίγουν τὴν χαβούζης ὅλων τῶν ἀπειρημένων τους, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ξεροῦν ὄχειτοὺς τῆς πύδ ἀχαλίνωτης χυδαιολογίας... Ὅσοι δὲν ἔχουν φενδαισιότητες γιὰ τὸν κατήφορον αὐτῶν, αἰσθάνονται τὴν ἀηδία. Ὅστε δὲν ξαναπατοῦν στὰ γήπεδα».

Αἱ θλίβεσαι διαπιστώσεις αὐταὶ ἐπιβάλλουν, ὅπως οἱ παντὸς εἶδους ἀρμόδιοι διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ γνησίου ἀθλητικοῦ πνεύματος συντιοῦσιν τὰς προσπαθείας των πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ. Ὡς ὁρθῶς παρετηρήθη σχετικῶς, «ἴσως θὰ ἐπρεπε νὰ γίνοντο μερικὰ μαθήματα καλῆς συμπεριφορᾶς καὶ στοὺς ἴδιους τοὺς ἀθλητὰς. Νὰ κρίνεται μὲ τὰ μεγάλα φάνα συνθήματα εὐπρεπείας στοὺς φιλάθλους, νὰ ἀποδοκιμάζονται δὲ καὶ νὰ σιγματίζονται αἱ χυδαιολογία. Ἐνα καλὸ σύνθημα μπορεῖ νὰ ἀσκήσῃ ἐπίδρασιν εἰς πολλοὺς καὶ νὰ μειώσῃ τὸ κακόν».

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερά Μητρόπολις Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς

Ἀπολογισμὸς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς.

Τὴν 21-1-79 ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ.κ. ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΣ, εἰς συγκέντρωσιν ποῦ ἐγένετο στὰ Σπάτα, ἐξέθεσε τὰ πεπραγμένα τῆς Μητροπόλεως, κατὰ τὸ ἔτος 1978.

Α) Κατ' ἀρχὰς ἀναφέρθηκε στὴν πνευματικὴν δρᾶσιν τόνι-
σας ἄλλως ἰδιαιτέρως τὴν τέλεσιν θείων Λειτουργιῶν, Κηρυγ-
μάτων, ἑσπερινῶν συγκεντρώσεων, ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν
Κατηχητικῶν Σχολείων, ἀπαραιτήτων διὰ τὴν ἠθικὴν διά-
πλασιν καὶ διαπαιδαγώγησιν τῆς παιδικῆς ψυχῆς, στὴν ἔκ-
δοσιν μηνιαίου δελτίου Κηρύγματος, στὴν Ἐξομολόγησιν τῶν
ἐσθεθῶν χριστιανῶν, μαθητῶν Δημοτικῶν Σχολείων, Γυμνα-
σίων καὶ στρατιωτῶν τῆς περιοχῆς.

Β) Ἀναφέρθηκε στὴν ἀντιαιρετικὴν δραστηριότητα, ποῦ
γίνεται ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατον, τοὺς Ἱεροκήρυκας καὶ τοὺς
Αἰδεσιμωτάτους Ἐφημερίους διὰ συγκεντρώσεων, ὁμιλιῶν καὶ
ἀποστολῆν διαφωτιστικῶν ὀλικοῦ.

Γ) Ἐξέθεσεν ἀναλυτικῶς τὴν φιλανθρωπικὴν δρᾶσιν τῆς
Γενικῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος καὶ τῶν ἐνοριακῶν φιλο-
πτώχων ἀδελφοτήτων.

Δ) Ἀναφέρθηκε εἰς τὰ ἔργα ἀναγέρσεως νέων περικαλ-
λεσμάτων Ἱερῶν Ναῶν ὀφειλόμενα εἰς τὴν ἀξιεπίτιμον δρα-
στηριότητα καὶ τὸν ζήλον τῶν Αἰδεσιμωτάτων Ἐφημερίων
καὶ τῶν ἀξιοστίμων μελῶν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων,
μὲ τὴν πρόθυμον συμπράξασιν καὶ τῶν ἐσθεθῶν ἐνοριτῶν.

Ε) Εἰς τὸ τέλος τῆς συγκεντρώσεως ἐδόθησαν καὶ τὰ δι-
δύματα προικοδοτήσεως εἰς 80 ἄπορα κοράσια τῆς περιοχῆς
μὲ δραχμὰς 3.000 δι' ἕκαστον. Κατὰ τὰ ἔτη 1975, 1976,
1977 καὶ 1978 ἐπροικοδοτήθησαν συνολικῶς 240 ἄπορα κορά-
σια τῆς περιφερείας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

ΣΤ) Ἀναφέρθηκε στὴν λειτουργία τῆς Σχολῆς Βυζαν-
τινῆς Μουσικῆς, ἣτις λειτουργεῖ εἰς Σπάτα καὶ Μαρκόπουλον.

Ζ) Τέλος ἀνήγγειλε τὴν ἐναρξίν τῶν ἐργασιῶν διὰ τὴν
ἀνάγεισιν Μητροπολιτικοῦ Μεγάρου, Πνευματικοῦ Κέντρου καὶ
Γ' ἐνοριακοῦ Ἱ. Ν. Σπάτων.

Κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἐκδήλωσιν παρέστησαν, Δήμαρχοι, Κοι-
νοτάρχαι, Ἀστυνομικαὶ Ἀρχαί, Διευθυνταὶ Σχολείων καὶ πλη-
θος ἐσθεθῶν χριστιανῶν.

Ἱερά Μητρόπολις Χαλκίδος

ΕΚΔΗΛΩΣΙΣ ΔΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΜΕΓ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις καὶ οἱ Θεολόγοι Καθηγηταὶ τῆς Χαλ-
κίδος ἔκαμαν τὴν πρώτην ἐκδήλωσιν διὰ τὸ ἔτος τοῦ Μ. Βα-
σιλείου.

Ὁ Γυμνασιάρχης τοῦ Α' Γυμνασίου Ἀρρένων Θεολόγος
κ. Π. Νικολάου ἔκαμε λαμπρὰν εἰσήγησιν διὰ τὴν ἐκδήλωσιν,
τὴν προσωπικότητα καὶ τὸ ἔτος τοῦ Μ. Βασιλείου. Ἐπηρε-
λοῦθη δὲ ὁμιλίᾳ «Σκιαγράφεις τοῦ Μ. Βασιλείου» ὑπὸ τοῦ
Ἀρχιμ. Εἰρηναίου Γεωργιάδη Ἱεροκήρυκος τῆς Ἱ. Μητρο-
πόλεως καὶ ἑτέρα ὁμιλίᾳ τοῦ Θεολόγου Δ)ντοῦ τοῦ Μικτοῦ
Γυμνασίου Χαλκίδος κ. Ἀ. Ψυχγοιοῦ μὲ θέμα «Ὁ Μέγας

Βασίλειος Παιδαγωγὸς τῆς Νεότητος» καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀνε-
γνώσθη ἡ Ἁγία Ἀναφορά - Θείας Λειτουργίας τοῦ Μ. Βα-
σιλείου - ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμ. π. Βασιλείου Οἰκονόμου.

Ἡ ἑορτὴ ἐτελέσθη εἰς ἐφαρμογὴν τῆς ἀποφάσεως τῆς
Ἱ. Συνόδου διὰ τὸ ἔτος Μεγάλου Βασιλείου. Θὰ ἐπακολου-
θῆσιν καὶ ἄλλαι ἑορταὶ διὰ τὸν Μ. Βασιλεῖον, ὡς καὶ ὁμοίαι
διὰ τὰ 200 ἔτη ἀπὸ τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου τοῦ Ἁγίου Κο-
σμά τοῦ Αἰτωλοῦ.

Ἐπίσκεψις ἐνοριτῶν Ἀγ. Μαρίνης
Χαλκίδος στίς φυλακὰς Χαλκίδος

Μὲ πρωτοβουλία τοῦ δραστηρίου ἐφημερίου τῆς Νέας ἐνο-
ρίας Χαλκίδος «Η ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ» Ἀρχιμ. π. Ἀμφιλοχίου
Διακόνου καὶ μὲ τὴν ἐδλογία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ.κ.
Χρυσόστομου ὁμάδα ἐνοριτῶν μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν ὡς ἔνω ἐφη-
μέριο καὶ Δ)ντὴν τοῦ οἰκοτροφείου ἀρρένων τῆς Ἱερᾶς Μη-
τροπόλεως ἐπισκέφθη τὴν Κυριακὴν 28-1-79 τίς Φυλακὰς
Χαλκίδος καὶ προσέφερε στοὺς κρατούμενους καὶ τὸ προσω-
πικὸ τοῦ Ἰδρύματος δῶρα.

Ἱερά Μητρόπολις Μηθύμνης

Ἱερά Μονὴ Λειμῶνος

Μὲ τὴν ἐναρξίν τῶν μαθημάτων τῶν σχολείων καὶ τοῦ Μα-
θητικοῦ μας Οἰκοτροφείου ἐπανήρξισε καὶ ἡ λειτουργία τῆς
Σχολῆς διὰ τὴν βυζαντινὴν μουσικὴν, εἰς τὴν ὁποίαν διδά-
σκει πρὸς τοὺς οἰκοτρόφους ὁ ἠγούμενος π. Νικόδημος.

Ἡ κοινὴ γνώμη τῆς Ἐπαρχίας, μὲ μεγάλην ἱκανο-
ποίησιν ἤκουσε τὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου,
ὅτι προσεχῶς θὰ λειτουργήσῃ ἰδιόκτητον τυπογραφεῖον εἰς
τὴν Ἱ. Μονήν. Ἐλπίζεται βασίμως ὅτι μέχρι τέλους τοῦ ἐρ-
χομένου Μαρτίου θὰ ἔχη γίνῃ ἡ ἐγκατάστασις τοῦ τυπογρα-
φείου. Παλαιὸς πόθος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, ὁ ὅποτος
θὰ ἐπραγματοποιεῖτο πρὸ δακτύλου, λαμβάνει ἤδη σάρκα
καὶ ὀστά. Τὸ ΤΥΠΟΓΡ. ΛΕΙΜΩΝΟΣ γίνεται πλέον πραγματι-
κότης.

Ὁ ἀπολογισμὸς τῆς Ἱ. Μ. Λειμῶνος
γιά τὸ 1978.

Κατὰ τὸ ἔτος 1978 ἡ Ἱ. Μονὴ Λειμῶνος τῆς Ἱ. Μητρο-
πόλεως Μηθύμνης πραγματοποιήσῃ ἀπὸ μισθώματα, κηροπωλη-
σία, πωλήσεις βιβλίων, εἰσιτήρια μουσείων καὶ δωρεὰς ἔσοδα
2.545.630 δρχ.

Ἀπὸ αὐτὰ οἱ 2.489.891 δρχ. δαπανήθησαν σὲ εἰσφορὰς κοι-
νωφελῶν ἰδρυμάτων (Ὁρφανοτροφείων, Γηροκομείων, Κατα-
σκηνώσεων, Φοιτητῶν καὶ Ἱεροσπουδαστῶν), ἐκδόσεις, ἀνοι-
κοδομήσεις κλπ.

Οἱ Θεολόγοι τιμῶν τὴν Κυριακὴν τῆς
Ὁρθοδοξίας.

Ἐορταστικὰς ἐκδηλώσεις, γιὰ νὰ τιμήσῃ τὴν Κυρια-
κὴν τῆς Ὁρθοδοξίας, ὀργάνωσαν στίς 10 καὶ 11 Μαρτίου, τὰ
μέλη τῆς «Πενελληνίου Ἐνώσεως Θεολόγων».

Τό πρόγραμμα, σύμφωνα με ανακοίνωσι τής Ένώσεως, περιελάμβανε:

Όμιλία του Καθηγητού του Πανεπιστημίου Άθηνών κ. Ιωάννου Κορναράκη, στην αίθουσα διαλέξεων τής Έταιρείας Φίλων του Λαού (10 Μαρτίου), με θέμα: «Η κρίσις ταυτότητος κατά τον Άγιον Ιωάννην τής Κλίμακος».

Θεία Λειτουργία, για τους Θεολόγους και τους προσκεκλημένους στον ι. Ναό τής Ριζαρείου Έκκλησι. Σχολής, στο Χαλάνδρι (Κυριακή Όρθοδοξίας), στην οποία μίλησε ο Γεν. Επιθεωρητής Μ.Ε. κ. Ιωάννης Τιμαγένης.

200 χρόνια από τή γέννησι έπιφανούς Έλληνα κληρικού.

Τήν έκτύπωσι και διάθεσι ειδικού αναμνηστικού γραμματόσημου, για τή συμπλήρωσι διακοσίων έτών από τή γέννησι του Κωνσταντίνου Οικονόμου έξ Οικονόμων, ζήτησε στις αρχές Μαρτίου με έγγραφό της ή Διαρκής Ίερά Σύνοδος από τήν «Φιλοτελιστική Ύπηρεσία» του ΕΛ.ΓΑ.

Τό αναμνηστικό γραμματόσημο, όπως τονίζεται στο έγγραφο τής Έκκλησίας, «... θα αποτελέση μίαν ελαχίστην ένδειξιν τιμής και αγνωμοσύνης προς τον έπιφανή Άνδρα τής Έκκλησίας και του Έθνους Κωνσταντίνου Οικονόμου έξ Οικονόμων, άνθ' ών ύπερ αútων έπραξεν».

Έξ άλλου ο Σύλλογος Τσαριτσανιωτών «Κωνσταντίνος Οικονόμου ο Έξ Οικονόμων», με τήν εδκαίριά τής ίδιας έπετειού, έχει προγραμματίσει διάφορες πνευματικές έκδηλώσεις.

Έκθεσι βιβλίου στην Ί. Μ. Νικαίας.

Από τις 11 ως τις 25 Μαρτίου, ώρες 10 π.μ. - 12.30 μ.μ. και 4-7 μ.μ. λειτούργησε στο Πνευματικό και Κοινωνικό Κέντρο τής Ί. Μητροπόλεως Νικαίας Έκθεσι Βιβλίου με σκοπό τήν προβολή του καλού βιβλίου για τήν πνευματική θωράκιση των Έλληνοπαίδων.

Η Έκθεσι διοργανώθηκε στα πλαίσια των εκδηλώσεων που προγραμματίσει ή Ί. Μητρόπολι για τό «Έτος Παιδιού».

Βυζαντινή Μουσική στη Γαλλία.

Στήν Όρλεάνη και τό Παρίσι έδωσε δύο συναυλίες βυζαντινής μουσικής ή Χορωδία τής Ίονικής και Λαϊκής Τραπέζης υπό τήν διεύθυνσι του Πρωτοψάλτη κ. Θ. Βασιλειού. Έψαλε τις Θ. Λειτουργίες του Ιωάννου του Χρυσοστόμου και του Μ. Βασιλείου, καθώς και ύμνους τής Μ. Τεσσαρακοστής, τής Μ. Έβδομάδος και του Πεντηκοσταρίου. Οι συναυλίες μεταδόθηκαν από τή Γαλλική Ραδιοφωνία σε δλόκληρη τή Γαλλία.

Άπεβίωσε ο Καρδινάλιος Ίωάννης Βιγιό.

Άπεβίωσε, τήν 9η Μαρτίου, ο Ύπουργός Έξωτερικών του Βατικανού Καρδινάλιος Ζάν Βιγιό.

Ο έκλιπών έχαιρε μεγάλης ύπολήψεως για τις φωτεινές του ιδέες ως προς τήν στάσι που έπρεπε να πάρη ή Ρωμιοκαθολική Έκκλησία έναντι τής λοιπής χριστιανοσύνης και του κόσμου γενικώτερα.

Άπεβίωσε ή Βυζαντινολόγος Μαρία Γ. Σωτηρίου.

Άπεβίωσε στην Άθήνα στις 22 Φεβρουαρίου, πλήρης ήμερών ή βυζαντινολόγος Μαρία Γ. Σωτηρίου, σύζυγος και συνεργάτις του άειμνήστου Καθηγητού τής Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Άθηνών και Άκαδημαϊκού Γεωργ. Σωτηρίου.

Η έκλιπούσα έπιστήμων στάθηκε πολύτιμος βοηθός στο μεγάλο έργο τής οργανώσεως των σπουδών τής Χριστιανικής και Βυζαντινής Αρχαιολογίας στην Έλλάδα, στη συγκρότησι του Βυζαντινού Μουσείου Άθηνών και στην προώθησι των βυζαντινών μελετών στην χώρα μας. Τό έργο της, αρχαιολογικό και αισθητικό γύρω από τή Βυζαντινή Τέχνη, είναι άδιαίρετο από τό του συζύγου της.

Στήν κηδεία της που προέστη ο Θεοφ. Έπίσκοπος Βρεσθένης κ. Δημήτριος, παρέστησαν Ίεράρχες, Κληρικοί και λαϊκοί Θεολόγοι, μαθητές του συζύγου της και εκείνης και πολλοί άνθρωποι τής Τέχνης. Η ταφή της έγινε στη Λάρισα.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΡΗΤΗΣ

Ί. Μητρόπολις Λάμπης και Σφακίων.

Χρηματικά βραβεία καθιέρωσε έφέτος ή Ί. Μητρόπολι Λάμπης και Σφακίων Κρήτης για τους μαθητές τής περιφέρειας της που διακρίνονται στο ήθος και στη μελέτη, προκειμένου να συμμετάσχη ένεργά στον έορτασμό του Διεθνούς Έτους του Παιδιού.

Για τήν προστασία των εικόνων.

Η προστασία και ή αξιοποίησι των ιερών εικόνων και κειμηλίων τής Έκκλησίας ήταν τό θέμα συζητήσεως στη συνάντησι του Μακ. Αρχιεπισκόπου Άθηνών κ. Σεραφείμ και του Ύπουργού Πολιτισμού και Ύπιστημών κ. Νιδνία, που έγινε στις 8 Μαρτίου, στην Ί. Αρχιεπισκοπή Άθηνών.

Η συζήτησι διήρκεσε μισή ώρα, στη διάρκεια τής οποίας πάρθηκαν αποφάσεις για τήν προστασία κυρίως των εικόνων και κειμηλίων, που βρίσκονται σε άπόμερες έκκλησίες και μοναστήρια.

Η Ίερά Μητρόπολις Κορίνθου και τό έργο της για τά παιδιά.

Ένενηντα πέντε βιβλιάρια, με τέσσερις χιλιάδες δραχμές τό καθένα, μοίρασε στις 18 Φεβρουαρίου ο Σεβ. Μητροπολίτης Κορίνθου κ. Παντελεήμων σε ισάριθμα όρφανά και άπορα κορίτσια τής περιοχής.

Άποφασίσθηκε ακόμη, από τήν Ί. Μητρόπολι Κορίνθου ή βοήθεια με ήλεκτρικά είδη κουζίνας, πλυντήρια κ.λπ. των όρφανών και φτωχών κοριτσιών του Νομού, που πρόκειται να παντρευθούν. Μέχρι τώρα έχουν δοθεί όκτώ ήλεκτρικές κουζίνες, σε ισάριθμες φτωχές οικογένειες.

Έξ άλλου, ή Ί. Μητρόπολι Κορίνθου ανακοίνωσε τό θέμα του έφετεινού διαγωνισμού τής Έκθέσεως, για τους μαθητές τής Γ' τάξεως των Λυκείων τής περιοχής, που είναι: «Ο ρόλος τής Θρησκευτικής και Ίστορικής Παράδόσεως στην διαμόρφωσι του Έλληνικού Πολιτισμού».

Τό περυσινό θέμα τής Έκθέσεως ήταν: «Ο ύμνος τής Αγάπης, του Άποστόλου Παύλου», για τό όποιο δόθηκαν τρία χρηματικά βραβεία των 25, 15 και 10 χιλιάδων δραχμών και άλλοι τρεις έπαινοι στις καλύτερες Έκθέσεις.

Τὰ βραβεία καὶ φέτος εἶναι τὰ ἴδια καὶ θὰ ἀπονεμηθοῦν σὲ εἰδικὴ πανηγυρικὴ τελετῇ, στὴν ὁποία θὰ διαβασθοῦν ἀπὸ τοῦς ἴδιους τοὺς μαθητὲς οἱ βραβευμένους ἐκθέσεις τους καὶ θὰ ψαλοῦν ἐκκλησιαστικοὶ ὕμνοι ἀπὸ τὴν χορωδία Κορίνθου.

Διαβουλεύσεις μετὰ ξὺ Ὁρθοδόξων καὶ Ἀγγλικανῶν.

Στὰ πλαίσια τῆς προωθήσεως τοῦ Διαλόγου Ὁρθοδόξων καὶ Ἀγγλικανῶν, ὁ Πρόεδρος τῆς Διααγγλικανικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Διαλόγου Σεβ. Ἐπίσκοπος Ἁγίου Ἀλθανοῦ κ. Ροδέρτος Ράνσι ἄρξισε τὶς ἐπισκέψεις τῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν γιὰ διαβουλεύσεις.

Ἦδη ἔγινε δεκτὸς μὲ πολλὴ ἐγκαρδιότητα ἀπὸ τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη κ. Δημήτριο στὸ Φανάρι καὶ συνεργάστηκε μὲ τὴν ἀρμόδια ἐπὶ τῶν Παγγρηστιανικῶν ζητημάτων Ἐπιτροπῇ.

Στὶς 7 Μαρτίου, ὁ Σεβ. κ. Ροδέρτος, ἦλθε στὴν Ἀθήνα καὶ τὴν ἐπομένη ἡμέρα, ἀφοῦ συνεργάστηκε μὲ τὴν Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Ὁρθοδόξων καὶ Διααγγλικανικῶν Σχέσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Πρόεδρος τῆς ὁποίας εἶναι ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κίτρους κ. Βαρνάβας, ἐπισκέφθηκε τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν κ. Σεραφεῖμ.

Ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος Ἁγίου Ἀλθανοῦ ἀναχώρησε, γιὰ τὴν πατρίδα του στὶς 8 Μαρτίου.

Ὁ Σεβ. Συναίου γιὰ τὸ θέμα τῶν χειρογράφων τῆς Μονῆς.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Συναίου κ. Δαμιανός, προέβη σὲ δηλώσεις πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ Τύπου ὅσον ἀφορᾷ στὰ χειρόγραφα ποὺ ἀνακαλύφθηκαν στὸ Μοναστήρι τὸ 1975 καὶ γύρω ἀπὸ τὰ ὁποία εἶχε δημιουργηθῆ τελευταία μεγάλος δημοσιογραφικὸς θόρυβος.

Ὁ Σεβασμιώτατος ἔδωσε στὴ δημοσιότητα ἐνδεικτικὸ πίνακα τῶν εἰρημάτων καὶ δήλωσε ὅτι τὰ χειρόγραφα εἶναι πλήρως διασφαλισμένα καὶ τακτοποιημένα στὴ Μονή, ποὺ εἶναι σὲ θέσι καὶ νὰ τὰ συντηρήσῃ καὶ νὰ τὰ ἀξιοποιήσῃ. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ἔχει προμηθευθῆ νεωτάτου τύπου εἰδικὰ μηχανήματα. Ὅπως ἀνακοίνωσε ὁ Σεβ. Συναίου, ἀνάμεσα στὰ χειρόγραφα ποὺ δρέθηκαν περιλαμβάνονται:

Α'. MEMBRANINA, μὲ μεγαλογράμματη γραφῆ: Τμήμα τοῦ Συναϊτικοῦ Κώδικα τοῦ δ' αἰ., μὲ τὴ Γένεσι, τοὺς Ἀριθμούς, τὸ Δευτερονόμιο, τοὺς Κριτές, τὸ Λευϊτικὸ καὶ τὸν Ποιμένα. Κώδικας θ' αἰ. μὲ Ἐπιστολὲς τοῦ Παύλου καὶ ἀραβικὴ ἔρμηνεῖα (παλιμψηστο). Κώδικες τοῦ ἴδιου αἰῶνα μὲ Μαρτυρολόγιο Ἀγ. Γεωργίου (παλιμψηστο) καὶ Ψαλτήριο.

Β'. MEMBRANINA μὲ μικρογράμματη γραφῆ: Κώδικες ι' - ια' αἰ. μὲ Ψαλτήριο, τὴν Κλίμακα Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Συναϊτοῦ (εἰκονογραφημένο), τὸν Ἀριστοτέλη (καὶ ἔρμηνεῖα) καὶ Στρατιωτικὸ Νόμο.

Γ'. XARTINA, μικρογράμματης γραφῆς: ι' - ις' αἰ. μὲ Εὐαγγέλιο (μὲ ἐπίτιτλα), ἀκολουθίες λυχνικοῦ, ἔσπερινου, ὡρῶν Χριστουγέννων, ἀναγνώσματα ἑορτῶν, Τριώδιο, Παρακλητικὴ (μὲ ἐπίτιτλα).

Δ'. MEMBRANINA: ια' - ιθ' αἰ. μὲ τὴ Θεία Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου (καὶ πρωτογράμματα).

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Συναίου κ. Δαμιανός δήλωσε στὴν «Ε.Α.» ὅτι τὰ δημοσιεύματα περὶ προσφυγῆς τῆς Ἱ. Μονῆς Σινᾶ στὸν Ο.Η.Ε. γιὰ ἀναγνώρισι τοῦ ἐδάφους τῆς Μονῆς ὡς ἀνεξαρτήτου, εἶναι ὑποδογματικὰ καὶ στεροῦνται ἐντελῶς

ἀληθείας. Ἡ Ἱ. Μονὴ δὲν προέβη σὲ καμιά ἐνέργεια, οὔτε διανοήθη ποτὲ νὰ θέσῃ τοιοῦτου εἴδους ζήτημα.

Τὸ «Παγκόσμιο Συμβούλιο τῶν Ἐκκλησιῶν» γιὰ τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Π.Σ.Ε. δρ. Φίλιπ Πότερ ἀπέστειλε τὴν 9.2. ε.ε. πρὸς τὸν Πρόεδρο τῆς Βουλῆς ἐπιστολὴν μὲ τὴν ὁποία διαμαρτύρεται ἐντόνως διὰ τὰ λεχθέντα ὑπὸ δουλευτοῦ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, χρησιμοποιοῦσαν τὴν μαρτυρίαν τοῦ π. Πότερ. Διὰ τῆς ἐπιστολῆς του ὁ π. Πότερ ἐκφράζεται μὲ πολλὴν ἐκτίμησι γιὰ τὴν Ἐκκλησία μας καὶ ζητεῖ τὴν ἀποκατάστασι τῆς ἀληθείας. Ἡ ἐπιστολὴ ἔχει ὡς ἐξῆς:

«Ἀγαπητὲ κ. Πρόεδρε, ἐπληροφόρηθην, ἔτι εἰς τὰ Πρακτικὰ τῆς Συνεδρίας τῆς 24ης Ἰανουαρίου 1979 τῆς Βουλῆς (σελ. 1878) ἀναφέρεται, ὅτι μέλος τῆς Βουλῆς ἀνέγνωσεν ἀπόσπασμα ἐξ ἐνός κειμένου τοῦ Παγγρηστιανικοῦ Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, εἰς τὸ ὁποῖον περιείχετο κριτικὴ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.

»Ἀνέγνωσα τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο καὶ μοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀναγνωρίσω οἰονδήποτε σημεῖον, τὸ ὁποῖον θὰ ἠδύνατο νὰ ἔχη λεχθῆ εἴτε ὑπὸ τοῦ Παγγρηστιανικοῦ Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, εἴτε ὑπὸ οἰουδήποτε τῶν ἀντιπροσωπευόντων αὐτὸ πρόσωπων. Τὸ Συμβούλιον τρέφει ἰδιαιτέραν ἐκτίμησιν διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ὅχι μόνον διότι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀποτελεῖ ἐν ἑκ τῶν ἰδρυτικῶν μελῶν τοῦ Παγγρηστιανικοῦ Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ διότι διαδραματίζει ζωτικὸν ρόλον εἰς τὰ πλαίσια τῆς παγγρηστιανικῆς Ὁρθοδοσίας καὶ τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως. Ἐβρισκόμεθα εἰς ἀμέσους καὶ σταθερὰς σχέσεις μὲ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος. Οἰαδήποτε προβλήματα, τὰ ὁποία γεννῶνται μεταξὺ μας, ἀντιμετωπίζονται κατὰ τὸν κατάλληλον τρόπον. Ἀσφαλῶς δέ, δὲν θὰ ὀμιλοῦσαμεν καὶ δὲν θὰ ἐγράφομεν περὶ οἰαδήποτε Ἐκκλησίας - Μέλους τοῦ Παγγρηστιανικοῦ Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν κατὰ τὸν τρόπον, κατὰ τὸν ὁποῖον ἀνεφέρθη ὑπὸ τοῦ μέλους τοῦτου τῆς Βουλῆς, ὅπως ἴσως δὲ ὅχι διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.

»Εἶναι σημαντικόν, ὅτι ὁ κ. Βουλευτὴς οὐδεμίαν ἀνεφέρῃ παραπομπὴν εἰς τὸ κείμενον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔλαβε τὸ ἀπόσπασμα του. Θεωρῶ, ὅτι ἡ εὐγένεια καὶ ἡ δημοσία εὐθύνη θὰ ἀπήτουν νὰ τὸ πράξῃ, διότι ἐλάπτει τὸ καλὸν ὄνομα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Παγγρηστιανικοῦ Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν. Ἐπὶ πλεόν τοιαῦτα μὴ ἐξακριβωμένα πληροφόρησι δύνανται νὰ προσβάλουν τὴν τιμὴν τοῦ ὀνόματος τῆς ἰδίας τῆς Βουλῆς, ἐφ' ὅσον γίνεται κατάχρησις τῶν κοινοβουλευτικῶν προνομίων. Ἐλπίζω, ἐπομένως, ὅτι θὰ χρησιμοποιήσετε τὸ κῆρος σας, διὰ νὰ ἀπαιτήσετε, ὅπως κατατεθῆ τὸ ἀκριβὲς κείμενον καὶ ἡ ἀκριβὴς παραπομπή, καὶ ὅτι θὰ γίνῃ κάποια ἐρευνα ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἀθεντικότητα τοῦ κειμένου. Μετὰ ταῦτα, θὰ πρέπει νὰ αποφασισθῇ κατὰ πόσον θὰ χρειασθῇ νὰ ζητηθῆ ἀπὸ τὸν κ. Βουλευτὴν νὰ ἀποσύρῃ τὰ σχόλιά του. Δύνασθε νὰ εἰσθε βέβαιοι περὶ τῆς πλήρους συνεργασίας τοῦ Παγγρηστιανικοῦ Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦτου.

»Πιστεύομεν, ὅτι θὰ δώσετε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην πρὸς ἀνάγνωσιν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ ἀναγραφὴν εἰς τὰ Πρακτικά. Θὰ εἴμεθα ὑπόχρεοι νὰ λάβωμεν ἀντίγραφον τῶν Πρακτικῶν.»

Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ κ. Πότερ κοινοποιήθηκε καὶ στὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ.

Τὸ Ἔτος Μεγάλου Βασιλείου στὴν Ἱ. Μητρ. Θεσσαλονίκης.

Συνεχίσθησαν οἱ ἐκδηλώσεις γιὰ τὸ «Ἔτος Μεγάλου Βα-

οιλείου» στην 'Ι. Μητρόπολι Θεσσαλονίκης, κατά το ακόλουθο πρόγραμμα για το 6' Ιδνθήμερο Μαρτίου:

— ΟΜΙΛΙΑ του τακτικού Καθηγητού τής Θεολογικής Σχολής κ. Γεωργίου Γαλίτη, η οποία έγινε στις 18 Μαρτίου (6 μ.μ.) στην αίθουσα τής 'Ι. Μητροπόλεως, με θέμα: «Γραφή και Παράδοσις κατά τόν Μέγαν Βασίλειον». Παράλληλα η έκκλησιαστική παιδική χορωδία του Ι. Ναού 'Αναλήψεως του Σωτήρος, με Διευθυντή τόν κ. Ξόδη, έψαλε θρησκευτικούς και έκκλησιαστικούς ύμνους.

— ΣΤΗΝ ΑΙΘΟΥΣΑ τελετών τής 'Ι. Μητροπόλεως, στις 21 Μαρτίου (6 μ.μ.), όμιλησε ο Καθηγητής τής 'Ιατρικής Σχολής κ. 'Αλέξανδρος Μαρσέλος, με θέμα: «'Ο πανεπιστήμιον Μέγας Βασίλειος».

— ΜΕ ΘΕΜΑ: «'Ο Μέγας Βασίλειος περί πατρίδος», όμιλησε τήν Γ' Κυριακή τών Νηστειών, 25 Μαρτίου, στις 6 μ.μ. στην αίθουσα τής 'Ι. Μητροπόλεως, ο Καθηγητής τής Θεολογικής Σχολής κ. Παναγιώτης Σιμωντάς.

— «ΘΕΜΑΤΑ Φυσικών 'Επιστημών στην 'Εξαήμερο του Μ. Βασιλείου», είναι το θέμα τής όμιλίας του Δρος Φυσικού - 'Αστρονόμου κ. Χρήστου Παπαγεωργίου, που έγινε στην αίθουσα τελετών τής 'Ι. Μητροπόλεως, στις 28 Μαρτίου, στις 6 μ.μ. Καί τέλος:

— ΤΗΝ Δ' ΚΥΡΙΑΚΗ τών Νηστειών (1 'Απριλίου, 6 μ.μ.), στην ίδια αίθουσα όμιλησεν ο Καθηγητής τής Θεολογικής Σχολής κ. Γεώργιος Μαντζαρίδης, με θέμα: «Τό νόημα τής Θείας Λειτουργίας».

Τις όμιλίες πλαισίωσαν χορωδίες, που έψαλαν επίκαιρους θρησκευτικούς και έκκλησιαστικούς ύμνους.

Κατόπιν προτάσεως τής Θεολογικής Σχολής 'Αθηνών και με απόφασι του 'Υπουργού Παιδείας, διορίστηκε έντεταλμένος όρηγητής στην έδρα τής 'Ερμηνευτικής και 'Ερμηνείας τής Καινής Διαθήκης, ο κ. 'Ιω. Παναγόπουλος.

Στόν Μακαριώτατο 'Αρχιεπίσκοπο 'Αθηνών και πάσης 'Ελλάδος κ. Σεραφείμ πραγματοποιήσε τήν 9ην Μαρτίου εθιμοτυπική επίσκεψι ο νέος Πρόεδρος τής Κύπρου στην 'Αθήνα κ. Δήμος Κατζημιλίτης.

Τήν ασφάλισι τών Ιεροφαλαίων ζήτησαν με έρώτησί τους στη Βουλή τέσσερις βουλευτές του ΠΑΣΟΚ.

Συγκροτήθηκε σε σώμα το Διοικητικό Συμβούλιο Τακτικών 'Υπαλλήλων του Τ.Α.Κ.Ε., που εξέλεγγι στις αρχαιρεσίες τής 20ής 'Ιανουαρίου.

'Η σύνθεσί του έχει ως εξής: Πρόεδρος, 'Αργεντίδης Δεωνίδας, 'Αντιπρόεδρος, Ντάντης Στυλιανός, Γ. Γραμματέας, Τσέτσος Βασίλειος, Ταμίας, Μαστοροπούλου Ειρήνη, και Σύμβουλοι, Τσελεκίδης Σταύρος, 'Αναγνωστόπουλος Παναγιώτης, Γεωργουλάκης Γεώργιος.

Γερά Μητροπολις Καλαβρύτων και Αιγιαλείας.

'Ο Σεβ. Μητροπολίτης κ. 'Αμβρόσιος:

α) Παρεχώρησε τήν αίθουσα διλέξεων «'Αποστολική Διακονία» τής 'Ι. Μητροπόλεως στη Σχολή 'Εθελοντών 'Αδελφών

Νοσοκόμων του Παραρτήματος Αιγίου του Ε.Ε.Σ., προκειμένου να διευκολύνη τη λειτουργία της.

β) Χορήγησε από 10.000 δραχμές, τόσο στο Χορευτικό Όμιλο Αιγίου, για έξοδα κατασκευής τοπικών ένδυμασιών, όσο και στο Γυμνάσιο Θηλέων Αιγίου, για τήν ένίσχυσι έκδόσεως του μαθητικού περιοδικού «'Εστίαδα».

γ) 'Οργάνωσε καλλιτεχνικές έκδηλώσεις, για τήν ψυχαγωγία τών χριστιανών του Αιγίου, στις 28 'Οκτωβρίου, στην αίθουσα του κινηματογράφου «Σοφία», η οποία παραχωρήθηκε στην 'Ι. Μητρόπολι από τόν Δήμαρχο Αιγίου κ. Κουνινιώτη.

δ) 'Αποφάσισε τήν τροποποίησι τών όρίων τών 'Ενοριών τής πόλεως Αιγίου.

ε) Πραγματοποίησε σύναξι τών 'Εφημερίων του Αιγίου, στις 28 Φεβρουαρίου.

BIBΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

Παπαγ. 'Ιω. Μπούμη, Δρος Θ., Συνέπειαι τής άρσεως τών αναθεμάτων Ρώμης - Κωνσταντινουπόλεως, 'Αθήναι 1976, σελ. 260.

'Ο έπιμελητής τής Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου 'Αθηνών κ. Παναγ. Μπούμης προσφέρει διά τής άνωτέρω έργασίας του σημαντική συμβολήν εις τήν άποσαφήνισιν τής εξέλιξεως τών συγχρόνων έκκλησιαστικών πραγμάτων, ίδια όσον άφορα εις τας σχέσεις τών δύο πρεσβυγενών 'Εκκλησιών μετά το ιστορικό γεγονός τής άμοιβαίας άρσεως τών αναθεμάτων του 1054. 'Ως εκ τούτου δίδει η έργασία του κ. Μπούμη και νέαν ώθησιν εις τήν έρευναν του ζωτικωτάτου θέματος τής 'Εκκλησιολογίας, όπερ εύρίσκειται εις το επίκεντρον του ένδιαφέροντος τής συγχρόνου Θεολογίας. Καί άπλή είσέτι θεώρησις τής διαρθρώσεως τής έργασίας του κ. Μπούμη πείθει περι τής σπουδαιότητός της.

Αυτη άποτελείται εκ τριών κεφαλαίων, εκ τών οποίων το μέν Α' άσχολείται με τήν δημιουργίαν και τήν συνειδητοποίησιν προβλημάτων τών 'Εκκλησιών Κωνσταντινουπόλεως και Ρώμης, το δε Β' επιχειρείται να δώση τήν κανονικήν λύσιν τών προβλημάτων αυτών. 'Εκ τών προβλημάτων του Α' Κεφ. έπισημαίνωμεν ιδιαιτέρως τήν οικουμενικότητα και αυθεντικότητα τής μελετωμένης Πανορθόδοξου Συνόδου, ως έπίσης τήν οικουμενικότητα (κατά πλάτος και βάθος) τών ηδη γενομένων Γενικών Συνόδων τής Ρωμαιοκαθολικής 'Εκκλησίας. Το κάριον δηλονότι έρώτημα του Κεφαλαίου τούτου είναι, κατά πόσον είναι δυνατόν σήμερα να χαρακτηρίσωμεν μίαν Πανορθόδοξον η μίαν Γενικήν Ρωμαιοκαθολικήν Σύνοδον ως οικουμενικήν. Το θέμα δε τούτο καθίσταται θεμελιώδες, διότι αποδεικνύεται εκ τής παραδόσεως τής 'Εκκλησίας και επί τη βάση τής 'Αγίας Γραφής, ότι η ύπάτη έκκλησιαστική αυθεντία είναι η οικουμενική Σύνοδος. 'Ενταύθα όφειλομεν να εξάρωμεν το γεγονός, ότι διά πρώτην φοράν επιχειρείται υπό του κ. Μπούμη έρμηνεία (λίαν

ἐνδιαφέρουσα) δύο δυσνοήτων χωρίων τῆς Ἁγ. Γραφῆς, ἴτοι Ἐφεσ. 4, 15) 6 καὶ Κολοσ. 2, 18) 9, διὰ τῆς συσχετίσεως αὐτῶν πρὸς τὸν θεσμὸν τῆς οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Εἰς τὸ Β' Κεφάλαιον (σελ. 84 ἐ.έ.) ἐξετάζεται ἀφ' ἑνὸς μὲν ἢ ἰσχύς τῶν συνοδικῶν ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ληφθῆ ὑπὸ μὴ οἰκουμενικῶν συνόδων καὶ ἀφ' ἑτέρου ἢ δυνατῆς ἀναθεωρήσεως τῶν τοιούτων ἀποφάσεων. Ἐν τέλει δὲ ὑποδεικνύεται ὁ τρόπος ἀποδεδειγμένης ἀπὸ ἐσφαλμένης ἀποφάσεως καὶ ἢ ἐπὶ τῇ δάσει τῶν κανονικῶν θεσμῶν ἀποκατάστασις τῆς διασαλευθείσης κανονικῆς τάξεως τῆς ἀρχαίας ἠγνωμένης Ἐκκλησίας. Εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἀντιμετωπίζεται εἰδικώτερον καὶ τὸ πρόβλημα τῆς κατ' οἰκονομίαν ἀναδρομικῆς δικαιολογήσεως παρεκκλίσεων τινῶν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς κανονικῆς ἀκριθείας, ὡς εἶναι τὸ πρωτεῖον ἐξουσίας τοῦ Πάπα. Περαιτέρω ἐξετάζεται καὶ τὸ ἐνδεχόμενον γὰ παραμείνη ἔτι ἐν ἰσχύϊ τὸ διοικητικὸν σύστημα τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας εἰς ὅσας χώρας ἐπιθυμοῦν τοῦτο χάριν τῆς ἐνότητος αὐτῶν καὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν πιστῶν αὐτῶν μελῶν. Κατὰ τὸν συγγραφέα εἰς αὐτάς τὰς περιπτώσεις ὑπάρχει ἢ δυνατῆς γὰ ἰσχύση ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον συμβαίνει καὶ μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ἔνθα εἶναι δυνατόν γὰ ὑπάρχει μυστηριακὴ κοινωνία, παρ' ὅλον ὅτι μία ἐξ αὐτῶν παρεκκλίνει κατὰ τὸ διοικητικὸν σύστημα τῆς κανονικῆς ἀκριθείας διὰ λόγους «οἰκονομίας» καὶ πρὸς ὄφελος τῶν μελῶν αὐτῆς.

Τὸ Γ' Κεφάλαιον (σελ. 144 ἐ.έ.), ἐπιγραφόμενον «Βιβλικὴ ἐπικύρωσις τῆς κανονικῆς ἐξελικτικῆς πορείας», συιστᾷ φιλότιμον ἀπόπειραν τυπολογικῆς ἐρμηνείας τοῦ δυσνοήτου 21ου κεφαλαίου τοῦ Κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου καὶ ἰδίᾳ τῶν στίχων αὐτοῦ 15-19. Τοῦτο σκοπὸν ἔχει γὰ ἀποκλείσει τὴν μονομερῆ ἢ ἔστω ἑλλιπῆ ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐν λόγῳ περικοπῆς ἐκ μέρους τῶν παπικῶν πρὸς ὑποστήριξιν τῶν περὶ πρωτεῖον καὶ ἀλαθῆτος τοῦ Πάπα θέσεων τῶν καὶ ἐπὶ πλέον γὰ ἐνισχύσει τὴν διαγραφόμενῃ ὑπὸ τῶν δύο προηγούμενων κεφαλαίων πορείαν πρὸς τὴν ἐνότητα τῶν δύο Ἐκκλησιῶν. Βεβαίως πρὸς διαπίστωσιν τῆς ὀρθότητος τῆς ἐν λόγῳ ἐρμηνείας κατ' ἀρχὰς εἴμεθα ὑποχρεωμένοι γὰ ἀναμένωμεν καὶ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἐξαγγελολομένης συνεχείας τῆς παρουσίας ἐργασίας. Διότι καὶ κατὰ τὸν ἅγιον Νικόδημον τὸν Ἁγιορείτην «ἐκ μὲν τοῦ κατὰ γράμμα νοήματος (ἐρμηνείας) ἢ Θεολογία ἀσφαλῶς καὶ ἀναγκαίως συμπεραίνει τὰ ἐαυτῆς συμπεράσματα, ἐκ δὲ τοῦ κατὰ τὸ πνεῦμα, οὐκ ἀναγκαίως μὲν, αἰεὶ δὲ ἢ ἀξιόχρεως πειθῶ εἰς τὸν διερμηνεύοντα ἀποφείλεται» («Πηδάλιον», σελ. 113, ὑποσ.). Πάντως, ἂν ἀποδειχθῆ ἢ ἐν λόγῳ ἐρμηνεία ὀρθή, θὰ εἶναι μία σημαντικὴ ἐπιστημονικὴ συμβολὴ εἰς τὴν καθόλου ἐρμηνευτικὴν, ἐνῶ συγχρόνως θὰ ἀποτελέσει καὶ μίαν σταθερὰν δάσιν ἐπανεξετάσεως τοῦ ὅλου θέματος τῶν σχέσεων καὶ τῶν θέσεων τῶν δύο Ἐκκλησιῶν.

Γενικώτερον ἔχομεν γὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι ἢ ἐργασία τοῦ κ. Μπούμη διακρίνεται διὰ τὴν ἐπιστημονι-

κὴν εὐσυνειδησίαν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ βαθύ αἰσθημα εὐθύνης ἐναντι τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπιτυγχάνει δὲ ἱκανοποιητικῶς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε ἐγράφομεν, ὅτι δηλ. «ὁ ἀληθὴς ἐπιστήμων πρέπει βεβαίως νὰ εἶναι κατ' ἀρχὴν ἐρευνητῆς καὶ ἱκανὸς ἀνιχνευτῆς τῶν κεκρυμμένων ἐπιστημονικῶν ἀληθειῶν, ἀλλὰ συγχρόνως ὀφείλει γὰ γίνεσθαι, κατὰ τὸ δυνατόν, καὶ διαφωτιστῆς χάριν τῶν πολλῶν, μὲ στόχον τοῦ πάντοτε τὴν ἀνύψωσιν τοῦ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου τῆς χώρας του καὶ κατ' ἐπέκτασιν τῆς ἀνθρωπότητος». («Ἐκκλησία», 1978, σελ. 145).

Κλείομεν τὴν παρούσαν βραχεῖαν θεώρησιν τῆς μελέτης τοῦ μαθητοῦ ἡμῶν κ. Μπούμη μὲ τὴν εὐχὴν: Μὲ τὴν εἰδίκευσιν, τὴν ὁποῖαν ἀπέκτησεν εἰς τὴν ἐρευναν τῶν τοιούτων συγχρόνων κρισίμων προβλημάτων γὰ μᾶς προσφέρῃ καὶ ἄλλας μελέτας, αἱ ὁποῖαι θὰ διαφωτίζουν ταῦτα καὶ οὕτω θὰ ἐνημερώνουν συγχρόνως ἐπιποδομητικῶς καὶ τὸ πλήρωμα τῆς Ἁγιοτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας.

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗΣ

Ἀκαδημαϊκός

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α

Ἱερά Μητρόπολις Ν. Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Ν.Δ. 1398)23.5.73 καὶ τοῦ Ν. 673)30.8.77, ὡς καὶ τὴν ἀπὸ 1.9.1977 ἡμετέραν Ἀπόφασιν, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ἵνα καταλάβουν μίαν τῶν ὀργανικῶν θέσεων Διακόνων τῶν κάτωθι: 1) Ναῶν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱ. Μητροπόλεως, ὅπως ὑποβάλουν ἡμῖν τὰ κατὰ νόμον δικαιολογητικὰ αὐτῶν, διὰ τὰ περαιτέρω: 1) Ἱ. Ναὸς Ἁγίου Ἀναργύρων Ν. Ἰωνίας. 2) Ἱ. Ναὸς Κοιμήσεως Θεοτόκου Ν. Φιλαδελφείας.

Ἐν Ν. Ἰωνίᾳ τῇ 6ῃ Ἀπριλίου 1979

† Ὁ Ν. Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας ΤΙΜΟΘΕΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ἡλείας καὶ Ὠλένης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τοὺς θεῖους καὶ Ἱεροὺς Κανόνας τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ τὰς Διατάξεις τοῦ άρθρου 2 τοῦ Νόμου 346)76, τὰ ἄρθρα 33, 34 καὶ 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», καὶ προκειμένου γὰ προδῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν κάτωθι Ἱερῶν Ναῶν: 1) Ἁγίου Γεωργίου Λυγιάς, 2) Ἁγίου Νικολάου Δημητράς, 3) Ἁγίου Δημητρίου Ἀετορράχης καὶ 4) Ἁγίου Νικολάου Κρεμμυδίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους ὁριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσίευσής τῆς παρουσίας εἰς τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικὰ τῶν, προκειμένου γὰ προδῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν, ὡς ὑποψηφίων Ἐφημερίων.

Ἐν Πύργῳ τῇ 10ῃ Ἀπριλίου 1979

† Ὁ Ἡλείας καὶ Ὠλένης ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Βελγίου

Προκειμένου να προσληφθώσι τέσσαρες Ίερείς - Διδάσκαλοι διά τας κενάς θέσεις εν Βελγίω - Ολλανδία και Λουξεμβούργω, καλούμεν τούς βουλομένους εν ενεργεία και έχοντας τὰ ἐφόδια, ὅπως ἀποταθῶσιν εἰς τὴν Ίεράν Μητρόπολιν. Διεθῆνους: AVENUE CHARBO 71-73. BRUXELLES 1040

Οἱ μέλλοντες νὰ ἀναλάβωσι διακονίαν εἰς τὴν Ίεράν Μητρόπολιν Βελγίου θὰ ἔλθωσι, μετ' ἐγκρισίν τῆς Ἀγίας καὶ Ίερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κατ' ἀπόστασιν, καὶ θὰ λαμβάνωσιν εἰς ἀκέραιον τούς ἐν Ἑλλάδι μισθοῦς των.

Ἐν Βρυξέλλαις, τῆ 22α Μαρτίου 1979

Ἐκ τῆς Ίερᾶς Μητροπόλεως.

Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Ι Σ

Ἀνακοινῶνται, ὅτι ἡ Ἀγία καὶ Ίερά Σύνοδος τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου προέβη εἰς τὴν ἐκ τοῦ Ίερατικοῦ βαθμοῦ καθαίρεισιν τῶν ἐκ τῶν τέως Κληρικῶν τῆς Ίερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως α) Πρωτοπρεσβυτέρου Παναγιώτου Σταυρίδου καὶ β) Σακελαρίου Ἀλεξάνδρου Ἀναγνωστοπούλου.

Ίερά Μητρόπολις Σερρών καὶ Νιγρίτης

Κ λ ῆ σ ι ς κ α τ ῆ γ ο ρ ο υ μ ἔ ν ο υ

Π ρ ὶ ς

Τὸν Αἰδ. Ίερέα Ἰωάννην Ἀθανασιάδην,

τέως ἐφημέριον τοῦ Ίεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου

Αγκυαδίου - Νιγρίτης

Ἀ γ ν ὴ σ τ ο υ δ ι α μ ο ν ῆ ς

Ἐνεργῶντες τακτικὰς ἐνόρκους ἀνακρίσεις συνφά τῳ 5π' ἀριθ. 834)30-3-1979 ἐγγράφω τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σερρῶν καὶ Νιγρίτης, καλούμεν σε νὰ ἐμφανισθῆς ἐνώπιον ἡμῶν καὶ ἐν τῳ γραφείῳ τοῦ Ίεροῦ Ναοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ Σερρῶν τὴν 11ην Ἰουλίου 1979 ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 9ην π.μ., ἵνα ἀπολογηθῆς ἐπὶ ἀποδιδόμενων σοὶ κατηγοριῶν.

Ἐν Σέρραις τῆ 13ῃ Ἀπριλίου 1979

Ὁ Ἀνακριτὴς

Ὁ Γραμματεὺς

Οἰκον. Δημ. Καμπούρης

Ίερεὺς Ἀνδρ. Κυριακίδης

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

Ἐπίτροπος τῆς Ίερᾶς Συνόδου

† Ὁ Πατρῶν ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

+ Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως
ΘΕΟΦΙΛΟΣ

† Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου
ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Κ Ω Ν. Γ. Μ Π Ο Ν Η Σ

Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου

Ἀκαδημαϊκός

Σ Υ Ν Δ Ρ Ο Μ Α Ι

A) Ἐσωτερικοῦ: Δραχμαὶ 300 ἑτησίως.

B) Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 15 ἑτησίως.

Τιμὴ ἑκάστου τεύχους μετὰ τοῦ «ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ»
δρχ. 15.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Ἐόρτιον Γράμμα.

Πασχάλιος Ποιμαντορικὴ Ἐγκύκλιος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ.

Τηλεγράφημα τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Δημητρίου πρὸς τὸν Τούρκον Πρωθυπουργὸν κ. Ἐτζεβίτ.

Ὁρ. Ἀθ. Λουρίδου, Ὁμ. Καθηγητοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν, τὸ Οἰνόπνευμα ὡς «Ἡδονιστικόν» καὶ ὁ ἀλκοολισμὸς ὡς «Κερκόπορτα» πρὸς παραστράτημα, ἐγκληματικότητα καὶ αὐτοκαταστροφὴν.

Μητροπολίτου Περιστερίου Χρυσοστόμου, Αἱ ἐργασίαι τῆς τελευταίας Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, (Jamaica, Ἰανουάριος 1979).

Μητροπολίτου πρ. Παραμυθίας Τίτου, Ἡ ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας ἀντιμετώπισις τῆς ἐγκληματικότητος τῶν ἀνηλίκων.

Μητροπολίτου Φιλαδελφείας Βαρθολομαίου, Ἡ Καταξίωσις τοῦ Παραδόξου.

Ἡλία Γ. Ματσαγγούρα, Βάπτισμα καὶ Χρῆσμα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀντιοχείας κατὰ τὸν 4ον μ. Χ. αἰῶνα.

Νόμος 817/1978 (ΦΕΚ 170 τῆς 5-10-1978 τ. Α'). Παναγιώτου Ι. Ζέπου, Ἀνδρέας Ευγγούπουλος (1891-1979).

Ἐγκύκλιοι.

Παρατηρήσεων στήλη.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Βιβλιοκρισία.

Παράρτημα.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ Ἀθῆναι, Ἰασιῶ 1 — Τηλ. 710.734

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Ἰωάννης Μιχαήλ. Ἀναστασάκη 3, Ζωγράφου. Τηλ. 7787.978.